

[digi]

Nr 16, august 2006 Hind 33 kr

Ajakiri+
CD-ROM=
33.-

10 WiFi-ruuterit
testitud, hinnatud
ja järjekorda seatud

Esimesena Eestis:
[digi] testib Inteli tuluusi
Core 2 Duo protsessoreid

Kinobussi vaimne juht Mikk Rand
läheb juba kuuendat korda
Eesti-tuurile

Uued kuumad mängud:

- Half-Life 2: Episode 1
- The Elder Scrolls IV: Oblivion
- LotR: Battle for Middle-Earth II
- Prey

**KAS SENI
PARIM MAC?**

Apple MacBook
sai [digi] testis
kõrge hinde

UUS WINDOWS VISTA JA OFFICE

Järeleproovitud ja hinnatud:

- Hea hinnaga Aceri sülearvuti
- Logitech'i uus sülearvutihir
- Nokia 4 GB kõvakettaga telefon
ja suur hulk muid vidinaid

9 771 736 26901 6

Pane CD-d kotti!

Telli [digi] aastaks 349 krooni eest ja saad kingituseks [digi] logoga CD-koti (väärtusega 99 krooni).

**Koht
24 CD-le!**

Aasta jooksul saadame [digi] tellijale 12 tasuta CD-d asjalike programmide ja lõbusa meelelahutusega. Kogumist jätkub kaheks aastaks, enne kui koti täis saad!

[digi] on ajakiri arvutitest, fotoaparatuurist ja muust moodsast tehnikast. Anname digitehnika omanikele praktilisi nõuandeid, kuidas soetatud tehnikast maksimaalset kasu saada, kuidas seda täiendada, kust infot hankida. Iga numbri vahelt leiad CD-plaadi, mis sisaldab asjalikke programme ja lõbusat meelelahutust.

[digi] tellimiseks:

- helista 661 6186
- saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee
- mine kodulehele <http://www.presshouse.ee>

Aastatellimus koos CD-kotiga maksab **349 kr.** Kõik praegused tellijad ja otsekorraldajad saavad koti tellida soodushinnaga **49 kr.**

42
10 WiFi-ruuterit
supertestis

VÄRSKE KRAAM

- Kuldсед helid** 11
25 000 krooni muusika-
striimeri eest?
- Tuttav nägu** 13
Fujifilmi uus kaamera otsib nägusid
- 14 sammuga majani** 15
Kuidas Kyle Macdonald
kirjaklambri maja vastu vahetas
- „Minu oma“** 15
Milliseid vidinaid kasutab
Rene Vilbre?
- Tere tulemast, Genibo!** 18
Sony Aibo asemel on maailmal
nüüd uus robotkoer

JÄRELE PROOVITUD

- Apple MacBook** 28
Nüüd ka mustana!

- Nokia N91** 30
4 GB kõvaketas mobiiltelefonis
- Intel Core 2 Duo protsessorid** 32
Veiko Tamm on vaimustuses
- Genius Colorpage-SF600** 34
Tasa, geenius töötab!
- Samsung 205BW monitor** 35
Ikkagi alla 7000 krooni
- Acer Travelmate 2424** 36
Aceril tulevad odavad
sülearvutid hästi välja
- Lenovo 3000 V100** 38
Lenovol ei tule kallid sülearvutid
nii hästi välja
- Dell 2407WFP monitor** 39
Veiko Tamm on jälle
vaimustuses
- Logitech V270 Bluetooth hiir** 40
Sülearvuti pehme sõber
- Vodafone'i HSDSPA-kaart** 41
Tore on, aga miks see kõik
nii kallis peab olema?

KOLUMNISTID

24

Kristjan Otsmann
Väikese (küber)-
kultuuri häda

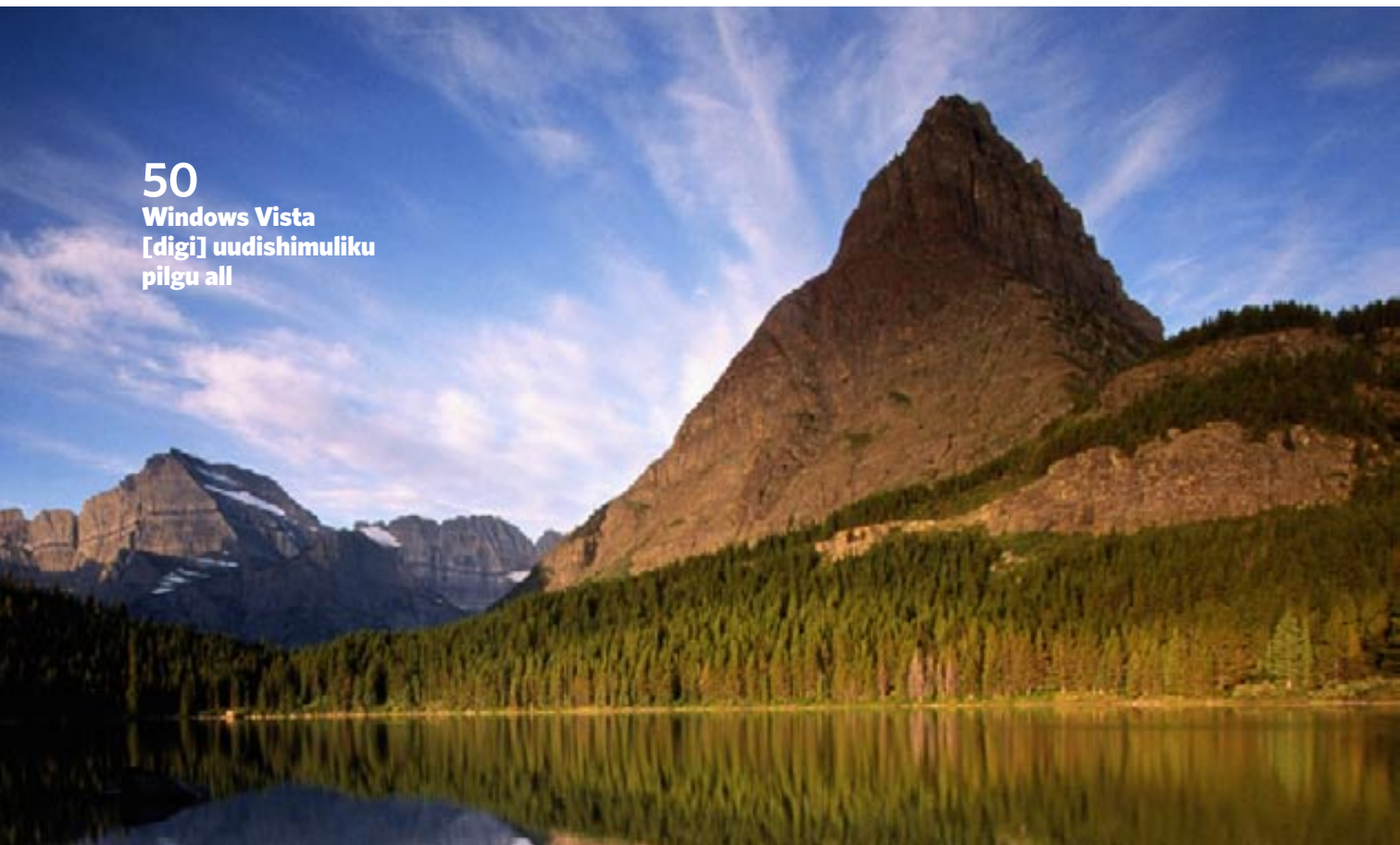

25

Peeter Marvet
Äkki väikselt
mõtlemise häda?

50

Windows Vista
[digi] uudishimuliku
pilgu all

MÄNGURUBRIIK PLAY

Prey	62
Doom 3 + Quake 4 + pihutäis uuendusi = Prey	
Half-Life 2: Episode 1	65
Mis sai Alyxist ja Gordonist HL2 lõpus? Uurige!	
The Elder Scrolls4: Oblivion	66
Rollimängude legend alates sünnist	
The Lord of the Rings: The Battle for Middle-earth II	69
Lahingud Keskmaa pärast pole kaugeltki lõppenud	
[2]: WWII lendamist	70
Heroes of Pacific ja Blazing Angels: Squadrons of WWII põnevaiwvd õhulahinguid pakkumas	
[2]: GT kihutamist	71
GT Legendsi ja Evolution GT kiirete autodega võidu sõitmas	
Uudised + [mängumäng]	72
E3 on surnud?	
Tulekul	73
Mitu siis seekord?	

Ostujuht	74
Digidoktor	76
Kuulame ja vaatame	78
Saabunud post	80
Intevjuu kaanetüdrukuga	82

62
Prey

13 999.- sis. km | HP sülearvuti
PAVILION dv5247

AMD Turion ML-34 protsessor (1.6Ghz)
Ehitne Windows XP Home
1024MB DDR2 mälu
100GB kõvaketas
15.4" WXGA kõrgeraldusega BrightView
ekraan (1280x800 piksliit)
Integreeritud 128MB Radeon X200
graafikakaart
DVB-T digi-tv tuuner
Kuu erineva mälukaardi lugeja - XD, SD,
smart media, Memory stick, memory stick pro,
multimedia card
Wii 54g 802.11b/g Kahekihilises vormingus
salvestav Super Multi DVD salvesti
Firewire ja s-video liidesed

EURONICS:

Tallinna:
Kristiine Keskuse Euronics, Endla 45
Ülemiste Keskuse Euronics, Suur-Sõjamae 4
Tammisaare Euronics, Tammisaare tee 134B
Lasnamäe Centrumi Euronics, Mustakivi tee 13
Narva:
Astri Keskuse Euronics, Tallinna mnt 41
Tartu:
Zeppelini Keskuse Euronics, Turu 14
Euronics Mediapoint Tartu Kaubamaja, Riia 1
Euronics e-pood - www.euronics.ee

PLUSSMIINUS ELEKTROONIKA:

Tallinn:
Rocca al Mare Plussmiinus, Paldiski mnt 102
Kotka Kaubakeskuse Plussmiinus, P.Pinna 21
Püütsla Kaubanduskeskuse Plussmiinus,
Linnamäe tee 61
Tartu:
Lõunakeskuse Plussmiinus, Ringtee 75
Haapsalu:
Haapsalu Plussmiinus, Lihula mnt 3
Pärnu:
Port Arturi Plussmiinus, Hommiku 2

Rakvere:

Rakvere Plussmiinus, Laada 37
Kuressaare:
Kuressaare Plussmiinus, Lasteaia 4
Sillamäe:
Sillamäe Plussmiinus, Kesk 39
Valga:
Valga Plussmiinus, Vabaduse 39
Jõhvi:
Kaubanduskeskus Tsentraal, Keskväljak 4
E-pood: www.plussmiinus.ee

2006
Preferred Partner

Suurte uuenduste aeg

• Selle numbriga tegemist lõpetades avastasin, et kogemata on käesolevasse [digisse] kokku sattunud artiklid mitmest väga suurest ja olulisest tehnilisest uuendusest, mis meie kõigi elu järgnevatel aastatel suuresti kujundama hakkavad.

Esiteks testime me Eestis esimesena Inteli uusi Core 2 Duo ehk enne koodnimega Conroe tuntud protsessoreid ja jõuame järeldusele, et AMD-l on hetkel tõepoolest vesi väga ahjus. Core 2 Duo on välkiire, kuid kulutab vähe energiat ja tekitab eelkäijatest vähem üleliigset soojust. See tähendab, et neid pole vaja nii kõvasti jahutada ja kes teab, äkki saab uutes arvutites läbi passiivse protsessorijahutusega. Ja see omakorda tähendaks väga, väga vaikkeid arvuteid.

Teiseks oleme me põhjalikult luubi alla võtnud Microsofti kauaoodatud uudistooted: Windows Vista ja Office 2007 betaversioonid, mis mõlemad annavad aimu, milliseks keskmise arvutikasutaja elu lähema paari-kolme aasta jooksul muutub. Microsofti visiooni järgi igatahes ilusamaks ja mugavamaks. Üllatuslikult võib konservatiivse Office'i uuendusi pidada paljuräägitud Vistast isegi revolutsioonilisemaks. Minul igatahes ei tulegi meelde, et üht mammutlikult suurt ja kohmakat programmi oleks nii põhjalikult ja nii õnnestunult ümber tehtud.

Aga loe ise ja proovi järgi ka, nii Vista kui Office'i betaversioonid võid sa vabalt ka oma arvutis kasutada.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

[digi]

- Address: Paldiski mnt 26a, 10149 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetaja

Leho Lahtvee

leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Fotograaf

Egert Kamenik

egert.kamenik@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Martin Mets

Kolumnistid

Peeter Marvet, Kristjan Otsmann

Kolumnistide portreede autor

Oskar Aitaja

Ajakirja makett **Siim Saidla**

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Tellimine

• telefonil 661 6186

• e-posti aadressil

levi@presshouse.ee

• veebis aadressil

http://www.telli.ee

Tellimishind 299 krooni
aastas. Otsekorraldusega
25 krooni kuus.

Reklaam

Indrek Ülesoo

tel 660 9360; 529 4960

indrek.ulesoo@presshouse.ee

Foto: **Egert Kamenik**
Meik: **Mammu**
Klaviatuur: **Mikromaailm**
Võttepaik: **Status Club**

Lihtne Stiilne Rabav

14. augustist Eestis.

Kogus on piiratud – tule meie esindusse
ja telli juba täna!

HP dv2007

AMD Turion™ Dual Core TL-50 protsessor, 14,1" WXGA HD Bright-View ekraan, 1024 MB DDR2 operatiivmälu, 100 GB kõvaketas, NVidia GeForce Go 6150 (kuni 128 MB), DL DVD-kirjutaja, veebikaamera, 3 x USB, WLAN, 6-in-1 kaardilugeja, S-video, SPDIF, Windows® XP Home, kaal 2,4 kg, garantii 1 aasta.

Hind 16 990 kr

August 2006 plaat #16

„GTI Racing“

● Vaene „põrnikas“ ulub viienda käiguga 7000 pöörde juures, kiirus on 200 km/h, esiklaasist on näha vaid lendav tolm, mida kojamehed meeleheitlikult minema proovivad nühkida. Sellest hoolimata ei tõsta jalga (või näppu) gaasilt. „Kohe peaks tulema kurv“, meenub. Okei, külg ette ja korraks nagu tundub, et nüüd näed taas, kuid ei, päike pimestab. Manööverdada ähmaste siluettide vahel, kuni selgub, et läbi õnne sattusid tolmutajast sisekurvi ja möödusid. Aga auto väriseb korraks ja esitsatub vastu posti. Kolmandal kohal

olnud Golf kasutas võimalust ja rammis tagant. Pole midagi, tagumine käik sisse, teele ja jahtima...

„GTI Racing“ on samadelt tegijatelt, kes tõid rallifännidele „Xpand Rally“, ja oodata on sama head meelelahutust nagu viimane pakkus. Uues mängus on peaosalisteks Volkswagenid. Demos on lõbutsemise piiratud kolme auto (VW Golf 1, VW Golf 5 ja VW Beetle) ja kolme rajaga (nii kruusa- kui asfaltkattega). Kuid uskuge, ka selle valikuga saab piisavalt lõbusaid ning ekstreemseid hüppeid ja katuselekeeramisi teha.

[NÕUDMISED]

Protsessor: 1,8 GHz
(2,5 GHz või kiirem soovitatav)
Mälu: 256 MB (512 MB soovitatav)
Videokaart: 64 MB DirectX 8 toega
(128 MB DirectX 9.0c toega soovitatav)
Helikaart: DirectX 8 toega
Kõvakettamahtu: 1,2 GB
Tarkvara: Windows 98/ME/2000/XP
+ DirectX 9.0c

Launchy

● Aeg-ajalt jääb meile siin toimetuses näpu nii kasulikke väikseid programme, et me ise ka imestame, kuidas keegi selle peale varem pole tulnud. Augustis oleme me nii lahked, et toome teieni Launchy. Launchy teeb ainult ühte asja – käivitab sinu arvutis

olevaid programme – ent ta teeb seda väga hästi. Tihtipeale on ju jama, et Start-menüü on programmidest nii küllastunud, nii suur ja aeglane, et sealt midagi üles leida on aeganõudev ettevõtmine. Kui su arvutis on aga Launchy, vajuta lihtsalt ALT-tühik

ning hakka ekraanile tekkivasse kastikesse kirjutama selle programmi nime, mida sa käivitada tahad. Launchy leiab programmi juba arvatavasti paari esimese tähega üles. Kõik geniaalne on lihtne.

ex

Microsoft Office Excel 2007 (

[digi]

August 2006 | Number 16

© Presshouse OÜ

Mitte müüa ajakirjast eraldi.

Peeter Marvet ekraaniviisor: Flickr

● Marvet väidab seekord, et maailma üheks parimaks fotode hoidmise veebisaidiks peetavat Flickrit võib nimetada ka sotsiaalseks tarkvaraks ja folksonoomiliseks pildihalduriks. Meie nimetame seda lihtsalt fantastiliselt heaks teenuseks. Aga Marvet seletab ning näitab, kuidas sina võiksid Flickrit kasutada, sest Flickr on tegelikult palju rohkem kui ainult fotode interneti riputamise süsteem. Ligi poole tunnise õpetuse jooksul saad teada, kuidas seal pilte sildistada ja varustada lisainfoga, teistega jagada ja nii edasi.

FastStone Image Viewer 2.6

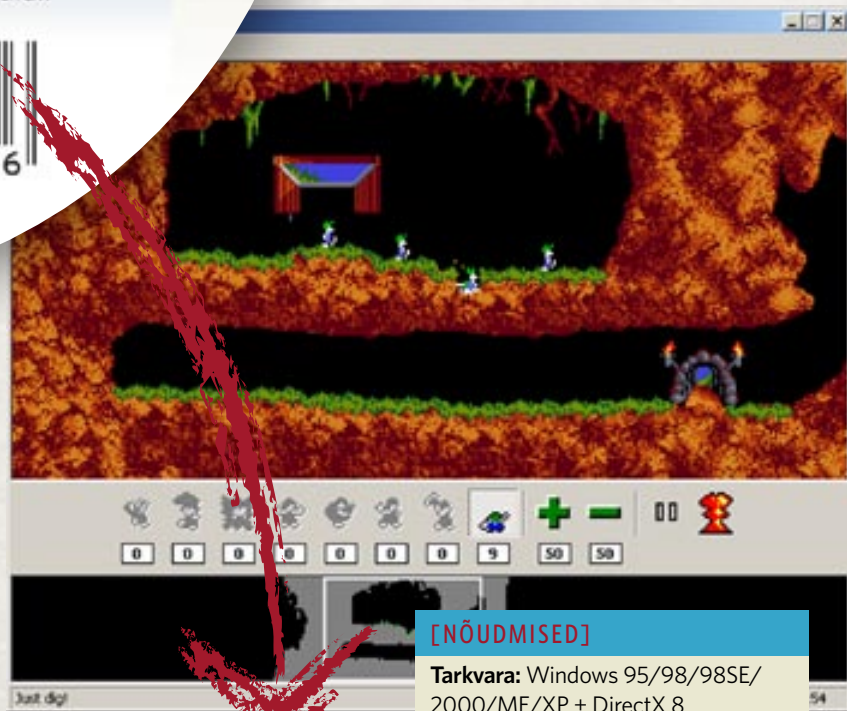
● Fotode haldamiseks, vaatamiseks ja lihtsamaks töötlemiseks oleme [digi]s haipinud Google'i Picasat (mis nüüd on muuseumi eestikeelne!). Aga Windows XP-sse sissehitatud pildivaatajat asendama Picasa oma olemuselt just väga hästi ei sobi. Küll aga teeb selle töö enam kui eeskujulikult ära FastStone Image Viewer, mis on üks paremaid, läbimõeldumaid ning mitmekülgsemaid fotoprogramme, mis meile iial kätte sattunud.

Image Vieweriga saab animlevinud formaatides pilte nii vaadata kui näiteks pöörata, kadreerida, suurendada ja vähendada, värve töödelda ja nii edasi. Samuti on ta ideaalne suure hulga fotode korraka vaatamiseks, sortimiseks ja töötlemiseks.

[NÕUDMISED]

Tarkvara: Windows 98/Me/NT/2000/XP/2003 Server

Kõvakettamahtu: 5 MB

„WinLems“

● Meie [digi]s oleme ajaloost alati väga lugu pidanud. „WinLems“ ehk omaaegse „Lemmings“-mängu Windowsi jaoks tehtud täielik uusversioon tõi heldimuspisara silmanurka. 1990ndate esimesel poolel oli „Lemmings“ nii Eestis kui kogu maailmas hirmus populaarne ning miljonid inimesed tegelesid iga päev roheliste juustega ja pisut juhmit ringi trampivate elukate päästmisega kõige hullemast. Nagu praegu meenutatakse, sai „Lemmings“ alguse legendaarse

Mike Dailly (hiljem sai ta tuntuks näiteks GTA-seeria loomisega) lõunapausi ajal tehtud näpuharjutusest, et kui väikse animatsiooni suudab ta teha. Näpuharjutusest sai mäng ja mängust hullustus.

„WinLems“ on omaaegse mängu täielik koopia, ainult muusika on praegu puudu. Ent sa saad mängida üle saja taseme ning iga taseme puhul imestada, kuidas nad küll 15 aastat tagasi oskasid niivõrd mängitavaid mängu teha.

[NÕUDMISED]

Tarkvara: Windows 95/98/98SE/2000/ME/XP + DirectX 8

Kõvakettamahtu: 1 MB

Näib keeruline? Tegelikult imelihtne.

Digitaalsete peegelkaamerate uus ajastu! Värinastabilisaator, mis toimib kõikide Pentax K-bajoneti objektivega, 6-megapiksline pildisensor, 11-punktiline autofookus (SAFOX VIII) ning muudetav värvidünaamika. Kristallselged pildid pole kunagi sündinud lihtsamalt. Täielik kontroll manuaalrežiimide abil, ülim lihtsus automaatprogrammidega!

www.pentax.ee

K100D

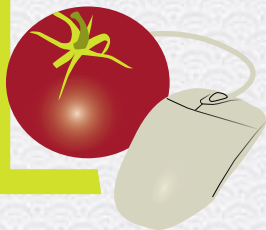
VÄRINASTABILISAATOR
koos keresisese opto-
magneetilise 3D sensoriga

9990.-

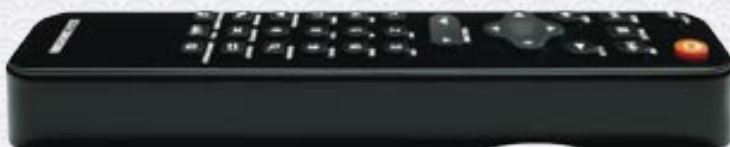
Soovituslik jaehind koos Pentax
18-55mm zoomobjektiiviga

PENTAX

värskke kraam

> Motorola ruulib **LK12** > Anna mulle oma maja **LK15** > Ligi 10 000 krooni klappide eest? **LK17** > Aibo asemel nüüd Genibo **LK18** > Otsmann vs Marvet **LK24**

Kuldsed helid

• September kujuneb tõenäoliselt rõõmukuuks kõigile tõsisematele muusikasõpradele, sest esimest korda arvutiajaloo osas tulemas tavatarbijale mõeldud superkvaliteetne muusikastrimija. Slim Devices on kätte võtnud ja vähemalt lubaduste kohaselt ära teinud selle, mida väga paljud inimesed on pikisilmi oodanud: seadme, mis võimaldab elegant-selt ja vajadusel juhtmevabalt arvutist muusikat kuulata sama kvaliteetselt kui mitukümmend tuhat krooni maksvatelt tippklassi CD-mängijatelt.

See kõlab uskumatult, ent Slim Devices ise tõesti lubab, et nende 2000-dollariline (umbes 25 000 krooni) maksev Transporter kõlab sama hästi või paremini kui superkallid CD-mängijad. Transporteri võib ühendada arvutiga nii 10/100 tava võrgu kaudu või 802.11g WiFi kaudu.

Transporter suudab maha mängida WAV, AIFF, MP3, WMA ja FLAC (24 bitti) faile ning *sampling rate*'iks on 44,1, 48 ja 96 000 KHz. Digitaal-analoog konverteriks on AKM AK4396 Multi-bit Sigma-Delta D/A dünaamilise diapsooniga 120 dB, mida on juba nimetatud lausa imeliseks. Transporter on varustatud mitme erinevate digitaalsete ja analoogsete sisendite-väljunditega ning kellele on esipaneel tähtsam kui tagumine, siis teadmiseks, et kvaliteetsel ekraanil on kogu aeg näha esitaja nimi ja lugu ning kallile seadmele kohaselt ei puudu ka toredad seerid.

Jääme ootama septembrit, mil Transporterit müüma hakatakse ja siis loodame teieni tuua oma hinnangu, kas haip on olnud kõvem kui realne helikvaliteet või on tõepoolest pisike ime sündinud.

**JÜRI
KALJUNDI**

[VEEBIVAATLUS]

• Kui mujal maailmas on fotosaidid aastaid olnud ühed populaarseimad netisaidid, on Eestis olukord selles vallas parajalt õnnetu olnud. Viimastel kuudel on selles vallas aktiivsust märgata.

Kaks suhteliselt sarnast saiti: Foto24 (www.foto24.ee) ja Delfi Pilt (pilt.delfi.ee), mille ülesehitus ja kasutajaliides on sarnane: pildid saad üles panna albumitena, mis on jagatud etteantud kategooriasse. Ruumi on mõlemas 100 MB. Foto24 puhul sõltub, kui palju su pilte kuu jooksul vaadatakse, vastavalt suureneb ka andmemah. Delfis teha albumeid, mis on vaid su sõpradele nähtavad.

Juulist on testkasutuses ka minu fotokeskne suhtlusvõrgustik Nagi (www.nagi.ee). Teenus koosneb kolmest osast: eelnevalt kirjeldatule sarnased fotoalbumid, sõprade ja tuttavate võrgustik profiilidega ning foorumitest, fotodest ning liikmeskonnast koosnevate suhtlusgruppide moodustamine. Pildialbumites on kasutajal 300 MB kettaruumi, millest edasi on tasuta. Ühe hiireklikiga saab digipiltidest paberfotod igas suurimas fotofirmas välja trükkida. Kõik kolm saiti on alles lapsekingades ja arendusplaanid on kõigil veel teostumas. Lähima aasta jooksul tekib neisse juurde palju võimalusi, seega peaks saama rahuldatud kõigi Eesti hobipiltnike vajadused.

„Palun mulle üks MOTOKRZR“

• Käesolevaga annab [digi] maailma kõige edevamate telefonide tootja tiitli Motorolale, sest nende uus mobiilisari on nii välimuselt kui nimede poolest ekstraklass. No mõelge ainult, selles perekonnas elavad näiteks MOTOKRZR, MOTORIZR, MOTORAZR xx, MOTOSLVR L7c ja veel terve hulk võimatute nimedega telefone.

Agga millised nad välja näevad! Motorola on aluseks võtnud oma RAZRist tuntuks saanud imeõhukese ja lahedate läikivate nuppudega disaini, teinud korpusi veel edevamaks ja eksklusiivsemaks ning rohkem polegi võiduks ju vaja. Me ei hakka üldse praegu nende tehnilistesse üksikasjadesse laskuma, vaid ütleme ainult nii palju, et tehniliselt on nad tänapäevasel tasemel: 2-megapikslised kaamerad, Bluetooth 2.0+EDR, HSDPA, QVGA-ekraanid, microSD mälukaartide pesad ja nii edasi. Kui sügise jooksul selgub, millised ja kudas neist Eestis müügile jõuavad, teeme põhjalikuma ülevaate.

Teler värsket õhku hingamas

• Kes võitis? Kas sina või su naaber? Kumb ostis suurema televiisori? Polegi tähtsust, sest nüüd on võimalik naaberimees (uuesti) üle trumbata. Ostes omale LUX ARIIS-AR26SSA teleka, võid selle õue viia. Ilmastikukindl pildikast on varustatud helkimise- ja peegeldamise vastase katteklasisga ning roostevabast terasest jala ja armatuuriga, mis hoiavad enda sees kõlareid ja laekraaniga (16:9) Sharp 26tollist HDTV-d. Antennikaablit vedada pole vaja, sest sissemine WiFi nõuab pilti toas olevast arvutist, kus peab olema Windows Media Center. MCE TV näitab muidugi ka pilte ja mängib muusikat arvutist. Monitor-teleri kontrastsus on 800:1, heledus 450 cd ruutmeetri kohta. Kasutada saab ka kaabliotsi, mis telekal muidu on (näiteks RCA), kuid üldiselt on ainuke kohustuslik juhe toitekaabel. Kaasas on veel veekindel kaugjuhtimispult, mis suudab kontrollida ka muid seadmeid. Luksusasja saab endale rohkem kui 82 000 krooni eest, kuid mitte Eestist.

Tuttav nägu

● Fujifilm toob septembris müügile mitmete uuendustega kaamera FinePix S6500fd. Tundub, et see on eelkõige mõeldud hobifotograafidele, sest üheks olulisemaks tehniliseks uuenduseks on automaatne nägude tundmise tehnoloogia. Mitte et ta su sugulasi meeles peaks, ent kui kaadris on inimene, oskab automaatika näo ära tunda ning te ravustada just näole, mitte näiteks seinale näo taga. Väidetavalt suudab kaamera teravustamisega hakkama saada kõigest 0,04 sekundi jooksul.

Oluline on kahtlemata ka see, et tundlikkus varieerub uuel kaameral ISO 100-st kuni ISO 3200-ni välja, kuigi praegu ei oska veel keegi öelda, kuidas digitaalse müraga kõrgematel ISO-del on. Sensor

on 6,3megapiksiline, ekraan 2,5tolline, suum 10,7kordne. Kahjuks pole kaamerasse aga ehitatud päris pildistabilisaatorit, vaid ainult tarkvaraline

lahendus, mis ISO-arvu lihtsalt vajalikul hetkel automaatselt tõstab. Kaamera hinnaks USAs on 500 dollarit, Eestis ilmselt seega 7000–8000 krooni.

Sony'lt uus pisikaamera

● Sony uuendas augusti alguses oma õhukeste ja pisikeste kaamerate sarja ning nüüd on seal viimaseks mudeliks Cyber-shot T10. Millegi revolutsioonilisega uus mudel silma ei paista, ent igati korralik 7,2megapiksiline sensor, 3x optiline suum ning 2,5tolline ekraan teevad temast igati korraliku kaamera. Tundlikkus on kuni ISO 1000, piltide selguse eest üritab parima äranägemise järgi hoolitseda Super SteadyShot ning slaidiõudele saab järgi panna ka muusika.

TERMOMEETER

95°

Nintendo Wii

Haip Nintendo uue, sügisel ilmuva konsooli ümber on ületanud keemistemperatuuri. Paljud meist peavad Wii'd juba kõrgemaks väeks ilma, et seda näinudki oleks.

40°

HD DVD

Keskmisest kuumem on praegu HD DVD. Esimesed võrdlustestid HD DVD ja Blu-ray filmide vahel näitavad nii pildis kui helis HD DVD üleolekut.

10°

Blu-ray

Veidi sooja õhku nagu tuleb, aga pildis pidavat pakkimine näha olema paremini kui HD DVD puhul, lisaks on pilt tumedam-hämaram ning veidi veidras mõodus. Nii räägitakse.

-40°

Mobiil-internet endiselt arutult kallis

Me raporteerime igas [digis] järjest kiirematest mobiilse interneti ühendustest, aga endiselt on see hirmkallis, kasutavad ainult rikkad friigid ja areng on sügavalt jään.

Philipsilt uued kõlarid

● Philipsi arvutikõlarid on [digi] testides väga kiita saanud ja seetõttu on rõõm lugeda, et sügisest toob firma turule uuendatud mudeliseeria. Uute kõlarite lipulaevaks on 100vatine 2.1 komplekt SPA9300, mille 8tolline *subwoofer* suudab mängida helisid alates 35 Hz sagedusest. Peale ägeda disai-

ni on Philipsil jagunud nii palju tähelepanu ka kasutusmugavusele, et kõlarite küljest leiab 3,5 mm sisendpistiku, et sinna näiteks MP3-mängija torgata.

Kohe järgmine mudel on SPA7300, mis erineb tipust vaid peamiselt selle poolest, et võimsust on vähem – 60 vatti. Sellest omakorda odavamad ja nõr-

gemad on SPA3200 ja SPA2200, millele aga lubatakse Bass Boost-tehnoloogiat. Seda muidugi ei tasu väga tõsiselt võtta, sest nagu meie kogemus näidanud on, tuleb igasugustest „*bass boost*’idest“ kauge kaarega mööda jalutada.

Vista maitseb nagu sidrun

● Microsoft teeb uuele operatsioonisüsteemile isegi korporatsioonisisest jõudsalt reklaami. Nimelt on töötajatel võimalik tasuta juua eriväljaannet sidruni-laimi maitsest veest Talking Rain. Gaseeritud joogi purgil on Vista logo ja link, kust rohkem infot ammutada. Huvitav strateegia.

Päikesevalgus öösel

● Päeval liiga valge ja öösel liiga pime? Selline olukord kummitab eriti ööpäevaringseid arvutikasutajaid ja mängureid. Aga Sharp kui suurim päikesepaneelide arendaja tuleb appi. Sharp LumiWallist saaks järgmisel aastal akna teha. LumiWall on paneel, mille kahe klaasist kihi vahele on pandud päikeseenergiat imev kiht. Päeval on see tume ja sarnaneb veidi päikeseprillide tagusega. Pimeduse saaduses hakab paneel aga helendama, olles korralik valgusallikas. Peale valgustusprobleemide hoiab see ka elektrienergiat kokku.

14 sammuga majani

● 26-aastane kanadalane Kyle Macdonald on nüüdsest majaomanik. Ega selles polekski midagi erilst, kui Macdonaldi maja saamise lugu ei oleks nii ebatavaline: ta vahetas selle ühe punase kirjaklambriga vastu. Macdonald pani oma ajaveebi oneredpaperclip.blogspot.com kuulutuse, et tal on punane kirjaklamber ning ta tahab selle millegi parema ja kallima vastu vahetada, et see asi omakorda vahetada ja nii lõpuks majani jõuda.

Möödus aasta ja sel suvel saigi Macdonald kõigest 14 vahetusega kahekoruselise maja 1140 elanikuga Kanada linnas Kiplingis. Ent see pole veel kõik: Macdonald sai oma ebatavalise äri ka superkuulsaks ning nüüd kirjutab ta oma seiklustest raamatu ning DreamWorks pakub talle ka filmilepingut! Ja arvatavasti saab ta endale nüüd lausa villa osta, sest raamatuõigusi tahtis tema käest osta 40 kirjastust ja filmiõigusi 50 kompaniid ja arvata on, et Kyle sai hinna omale meelepäraseks kaubelda.

Punane kirjaklamber

Pliats

Keraamiline uksenupp

Matkapliit

**1000-vatine
generaator**

**Täis õllevaat ning
neonreklaam**

Mootorkelk

Reis Yakhi

Veoauto

Plaadistusleping

**Aasta tasuta elamist
ühes majas Phoenixis**

**Pärastlõuna Alice
Cooperiga**

**Lumeimitatsiooniga
klaaskuul**

Roll Hollywoodi-filmis

Maja Kiplingis

TOSHIBA Satellite

Mugav ja uppumatu tehnoloogia

TOSHIBA Satellite A100-233

Intel® Centrino® tehnoloogial põhinev

- Intel® Core™ Duo T2300 (1,66 GHz) protsessor
- Intel® PRO/Wireless 3945ABG võrgukiip
- Intel® 945 PM Express kiibistik

Microsoft® Windows XP® Home Edition

TrueBrite 15,4" laiekraan (1280 x 800 pikselit)

512 MB DDR2 mälu

ATI X1600 videokaart (512 MB HyperMemory™ mälu)

60 GB kõvaketas

Super Multi kahekihiline DVD-seade

WiFi ja Bluetooth võrguühendused

Pritsmekindel
klaviatuur

TOSHIBA Satellite A100-237

Intel® Centrino® tehnoloogial põhinev

- Intel® Core™ Duo T2500 (2,0 GHz) protsessor
- Intel® PRO/Wireless 3945ABG võrgukiip
- Intel® 945 PM Express kiibistik

Microsoft® Windows XP® Home Edition

TrueBrite 15,4" laiekraan (1440 x 900 pikselit)

1 GB DDR2 mälu

ATI X1600 videokaart (512 MB HyperMemory™ mälu)

120 GB kõvaketas

Super Multi kahekihiline DVD-seade

WiFi ja Bluetooth võrguühendused

TOSHIBA Satellite P100-221

Intel® Centrino® tehnoloogial põhinev

- Intel® Core™ Duo T2500 (2,0 GHz) protsessor
- Intel® PRO/Wireless 3945ABG võrgukiip
- Intel® 945 PM Express kiibistik

Microsoft® Windows XP® Home Edition

TrueBrite 17" laiekraan (1440 x 900 pikselit)

1 GB DDR2 mälu

nVidia GeForce Go 7900 videokaart (512 MB VRAM mälu)

120 GB kõvaketas

Super Multi kahekihiline DVD-seade

WiFi ja Bluetooth võrguühendused

Shure klappide tippmudel rabab hinnaga

● Keset suve saame tuua rõõmustavaid uudiseid muusikasõpradele, sest kaks suurt ja kuulsat kõrvaklapivalmistajat, Shure ja Sennheiser on mõlemad täiendanud mudelivalikut. Shure tõi välja valiku tippmudeli, müra isoleerivad klappid E500PTH. Shure ise lubab, et need klappid muudavad meie arusaama muusikast samamoodi nagu HDTV muutis arusaama telepildist. Esialgu on nad muutnud ainult meie arusaamu rahast, sest nende eest tuleb välja käia vähemalt 7000

krooni.

See-eest on Sennheiseri uued klappid palju odavamad. Sennheiser kuulutas korraka välja kohe viis uut mudelit, millest kõige kallimaks on MX55V (alla 1000 krooni). Kasutusel on Basswindi süsteem (no ikka selleks, et nii väikeste klappide kohta väga head bassi pakkuda) ja kui Shure jaoks kuidagi raha ei leia, siis Sennheiserid on kindlalt paremad kui keskmise MP3-mängijaga kaasa tulevad odavklapid.

Näljane - 1, konserv - 0

● Konservide avamine lõpeb tihti mõne sõrme veristamisega. Aga ka selle vastu on rohtu leitud. No-Hands deluxe automaatne kaaneavaja teeb nupulevajutusega ise kogu ohtliku töö ära. Metalli närib pisike imeloom 2 AA patareiga umbes sajalt purgil enne uute jõuvarude soovi. Ta on pisike, teda saab kasutada igal pool, ta ei jätta teravaid ääri ja maksaks meie rahas umbes 300 krooni ... kui keegi ainult müüks.

MINU OMA

Rene Vilbre, Ffriik

iPod

● Viimase uuenduse-na riputasin puusakondi külge iPod'i. Varem kuulasin CD-pleierit. Kuna kasutan liiklemiseks palju ratast, siis hakkas viimane sõitu segama, lisaks tüütu CDde vedamine. Laadisin plaadikogu iPod'i ja ruumi 20 GB ülegi.

Sony Ericsson P800

● Mind kolm ja pool aastat truult teeninud Sony Ericsson P800 viskas hiljuti lusika jäädavalt nurka. See telefon oli mulle pikka aega au, mõistuse ja südame-tunnistuse võrdkuju. Ilma temata ei tea ma nüüd, kuhu minna, kes on kes ja kus on kus. Ootan uue P 910 müügile tulekut. Kui mõni müüja tahab hinnaalandust teha, oleksin rõõmuga toote esmaklassiline kasutaja.

Sülearvutit mul ei ole

● Suuresti tänu eelnimetatud telefonile ei ole ma sülearvutit ostnud. Kuna nii tööl kui kodus on arvuti, siis P800 ajas kõik vajalikud asjad nende vahel ära. Ja nii filmivõttel kui selle ettevalmistusel on taoline mitme funktsiooniga pea-aegu-pihukompuuter palju mugavam kui läpakas!

Arvutimängud

● Armastan (kuna aega on vähe) kiireid meelelahutajaid-stressimaandajaid. Rallimängud, FPSid („XIII“), lihtsad flash-mängud (väga hea ajupuhkusemäng on „Goldminer“ täisversioon).

Hüvasti, Aibo. Tere tulemast, Genibo!

• Alles see oli, kui me Sony robotkoerale kurvast hüvasti pidime ütleva, sest Sony lõpetas nende tootmise ja arendamise. Nüüd on aga Korea robotikafirma Dasatech asja uuesti üles võtnud ja avalikkuse ette toonud bullterjeri moodi eluka, kel nimeks Genibo.

Väliselt on Genibo Aiboga

üsna sarnane, ta on 30 cm kõrge, 33,4 cm pikk ning kaalub 1,5 kg. Mõistust on loomal peas nii palju, et saab aru sajast sõnast („tule siia“, „istu“, „liputa saba“ jne). Samuti saab ta aru, kui teda erinevatesse kohtadesse patsutada ja oskab ka palliga ümber käia. Genibot liigutavad ringi 17 väikest mootorit

ning looma kõhust leiab ka Bluetooth-ühenduse. Demovideo järgi võib arvata, et ta oskab ka teiste Genibodega suhelda. Ainult kardetavasti ei tule sellest suhtlusest hulka väikseid Genibosid, vaid robotkoera saab endale seni teadmata hinna eest soetada siis, kui Dasatech ta ükskord müügile toob.

Käpad käima!

Kui kiiresti sina trükkida suudad? Meie pisut unise peaga hommikul vara tehtud tulemus oli 100,74 sõna minutis ehk 430 tähemärki minutis. Lööd meid üle?

labs.jphantom.com/wpm

Loogiline ju

Paljudes poodides pole hinnad ümardatud mitte täisnumbrini, vaid tihti viis senti või viis krooni odavamad. Näiteks 99,90 või 9,95 jne. Põhjenduseks tuuakse, et inimesele tundub 99,95 palju odavam kui 100, aga see pole põhjus, miks selline praktika tegelikult alguse sai. Mis on tegelik põhjus? Nende loogikaülesannete ja mõtteharjutustega võib terve päeva sisustada.

www.folj.com

Jalgpall kontoris

Kui sinu ülemus ei luba sul jalgpalliga prügikasti täpsust lüüa, tee seda parem virtuaalselt.

www.binballwizard.com

Korvpall kontoris

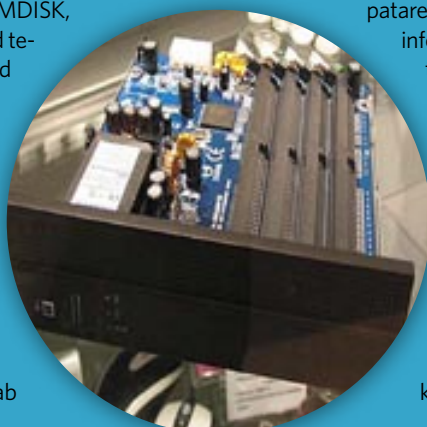
Ja kui sulle meeldib pigem korvpall, mängi seda ikka virtuaalselt.

www.sticky.tv/game/cyrkam_airtos

i-RAM läks paremaks

• Gigabyte teab tähendust sõnale uuendus. Oletused, milline uuem versioon Gigabyte'i i-RAM-ist olla võiks, läksid suures osas täppi. Meeldetuletuseks, et Gigabyte'i i-RAM, uuenimega GC-RAMDISK, on NAGU kõvaketas, kuid tegelikult mäluks loodud mahumassiv, mis näitab end eraldiseisva kettana. Point on, et mäluks töötab arvuti palju kiiremini võrreldes kõvaketastega.

Nii, uus versioon on 5,25tolline ehk optilise seadme pesa suurune ja sinna ta ongi omale uue pesa leidnud. Ka tahab

ta sinna sokutatult nelja osaga *molex*-toitepistikut (kes arvuti sisse vaadanud, siis teadke, et need punane-must-must-kollane, nagu optilistel seadmetelgi), kuid endiselt on peal patareid, mis hoiab mäluks alles info, kui arvuti ei tööta. Ketta suuruseks saaks teha maksimaalselt 8 GB DDR2 mäluks (jah, mäluks tuleb ise juurde osta). Andmevahetus käiks 300 MB/s S-ATA 2 kaudu. Computexi messil ei olnud veel väljas viimane, müügil mis versioon, kuid küllap see varsti tuleb.

60 GB

iPodi kinkis California kubernaator Arnold Schwarzenegger Suurbritannia peaministrile Tony Blairile

160

California-teemalist laulu oli sellesse iPodi laetud

0

inimest kuulsid Blairi ütlemas „I'll be back”

200 000 000

korda on nüüdseks alla laetud Firefoxi

50

aastat vanaks sai hiljuti maailma esimene kõvaketas

2

külmkapi suurune oli see IBMi leiutatud jurakas

1

tonn oli selle kaal

5 MB

mahutas see infot

21 000 000

eksemplari on Nintendo nüüdseks müünud DSi ja DS Lite'i

1 000 000 000

dollarit on väidetavalt väärt videode jagamise sait YouTube

6

teoreetilist ostjat on ka üles loetud (kaasa arvatud Yahoo ja Google)

0

neist on tegelikult avaldanud valmisolekut üldse mingit raha YouTube'i eest välja käia

123 000 000

hiinlast kasutab nüüd internetti

2.

kohal on nad sellega maailmas

1.

kohal on USA

90,29%

Jaapani mängutegijatest on seisukohal, et Sony PlayStation 3 on liiga kallis

8609

Mbps kiiruse saavutasid California teadlased uut andmesideprotokollit FAST katsetades

5

sekundiga saaks selle kaudu alla laadida DVD-filmi

SVEN VAHAR

[SEL KUUL]

● Suvi ei ole mõeldud arvuti taga istumiseks. Ei, ma ei mõtle seda, et päike randa kutsub ja meri meelitab. Keda kutsub ja meelitab, keda mitte. Pean silmas seda, et suvel kipuvad arvutid üles ütlema ja sellega justkui märku andma, et nemandki tahavad puhkust. On see toiteplokk, mis lõpuks alla annab või kuskil arvuti kõhus end lõplikult sassi kamminud kondensaator, mis mahla välja ajab, tule-museks on see, et tahaks saada kogu selle tehnika kõrge kaarega kus seda ja teist ning hoopis murul lesida. Või rattaga ringi sõita. See viimane, on suviti vähemalt Tallinnas väga tänuväärne tegevus. Alalised teeremondid, tänavate sulgemised ja ümbersuunamised mind jalgratturina ei häiri. Tõsi, sageli ma kahetsen, et mul läbi asfaldiaukude vuramiseks maastikratas pole, aga pole viga, saan hakkama.

Muide, sageli märksa rohkem kui autod ja närvilised autojuhid, segavad rattaga linnas liigeldes teised, teatud sorti ratturid. Võin ausalt öelda, et reaalselt kokkupõrkeohtlike olukordi on mul olnud jalgratturitega rohkem kui autodega. Ikka leidub mõni uljaspea, kes tingimata kõige kitsama koha peal mööda kihutab või pimedat pööret täiskii-rusel sooritab. Oleks sellest siis kasu, järgmise punase tule all jõuan talle rahulikult sõites ikka järgi. Mis sa rabeled, poiss, võta rahulikult.

Muusika pandadele

● Bambusepuu leidis uue rakenduse. Jaapanis hakkas Bird-Electron tegema kaasaskantavaid kõlareid just bambuse tüve kõlakastiks muutes. EZ-TAKEGTF2 on 2500 krooni maksev, 100aastasest suitsetatud puudust tehtud pruuni kestaga kõlar. EZ-TAKE2 on 15% odavam hinnaga, musta värvi ja jalaga, muudes omadustes sama pill. Heli teevad 60 mm kõlarid, 1 m pikkusest kaablist sobib helisignaali andma iga seade, millel on 3,5tollise stereopulgaga pesa. Eraldi toidet kast ei vaja. Mõõtmed on 210x120x70 mm ja kaalub 300 grammi.

Maailma väikseim D-kaamera Canonilt

● Canon haaras augusti alguses enda kätte ühe videomaailma väga ihaldatud tiitli: nende HV10 HDV videokaamera on praegu maailma väikseim ja kergem Full HD ehk 1080i (ehk 1920 x 1080 pikslit) videopilti salvestav kaamera. HV10 HDV mõõtmeteks on umbes 5x10 cm ning ta kaalub 440 grammi. Peale selle, et Canon niikuinii väga häid kaameraid teeb, tuleb uue mudeli puhul esile tõsta optilist pildistabilisaatorit, mida konkurentidel selles hinnaklassis vastu pakkuda ei ole. Uue kaamera hind jääb Euroopas tõenäoli-

selt 16 000 ja 20 000 krooni vahele.

Salvestusvahendina kasutab ta Mini DV kassette, ent 3,1megapikslise resolutsiooniga fotosid salvestab Mini-SD mälukaardile. Canon on selle kaamera juures täiustanud ka automaatse teravustamise süsteemi, nii et nüüd peaks teravustamine töötama kiiremini ja täpsemini kui kunagi varem. Eriliselt peaks uue teravustamissüsteemi mõju tunda andma väga eredas valguses või hämaras teravustamise puhul.

Creative üritab taas

● Suurima rõõmuga kirjutame iga kuu jälle mõnest MP3-mängijast, mis üritab iPodi liidrikohalt lahti kangutada. Creative on niikuinii maailma paremuselt teine MP3-mängijate tegija ja tunnub, et kuigi Zen Neon 2 on väga lahe, siis teiseks ta ka jääb.

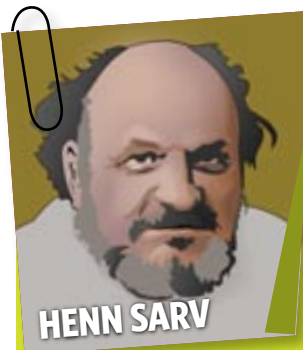
Neon 2 on üsna iPod Nano mõõtmetes *flash*-määlul põhinev mängija, mälu mahuks 1 kuni 4 GB. Pisikesel, 1,5tollisel ja 128x128 pikslisel

värvilisel ekraanil võib lausa spetsiaalses vormingus videofaile vaadata ja mängijast leiab ka FM-raadio ning diktofoni, kuid iPod on ikka ägedam. Mis siis, et Neon 2 kesti saab vahetada endale meelepärasmate vastu, ikka on iPod ägedam. Aku kestvuseks lubatakse ka mitte just väga muljetavaldavad maksimaalselt 20 tundi muusika kuulamist ning hind tuleb umbes iPodiga võrdne.

Toorikud kassidele

● Eestisse jõudsid uued kriipimiskindlad CD-toorikud. Scratch-Less Disc nimelised toorikud on vee- ja kriimustusekindlad. Kas meenub, mitu isekirjutatud plaati oled olnud sunnitud minema viskama, sest automaak enam ei suvatsenud kindalaekas üksteise kuhjas lamavaid plaate mängida? Kui ladustad plaate ruumikokkuvõidlikult (või lohakalt) ilma kileta-karbita, siis veidi paremini kaitstud plaat kulub teile ära.

Nende plaatide servades on kaitsvad padjakesed, salvestuskihi peal on *glass-hard* kiht. Turvalisema plaadi eest tuleb ka veidi rohkem maksta, hinnainfot saab aadressilt www.galador.ee. Kui CD su jaoks aga juba vananenud on, siis tea, et ka DVDd on tulekul.

[AJALOOTUND]

● 1996. aastal tuli mul elus esimest korda tegelda eksamitega. Koolis oli eksameid ikka ette tulnud, aga päriselus - IT-maailmas. Pidasin väikest (nüüdseks suurt) koolituskeskust, sellel läks teine aasta ja oli vaja hakata pakkuma keerukamaid kursuseid. Excelitest-Wordidest enam ei jätkunud. Ja nii ma end leidsingi vajaduse teha eksameid, sertifikaate ja muud taolist.

Online-eksamid, nende rahvusvaheline sooritussüsteem, eksamikeskuste kett jms oli juba mõnd aega olemas. Eksamid, mida nõuti, saanuks ära teha Riias või Helsingis. Kuna lugu tundmatu, siis lükkus see edasi.

1996. aastal kutsuti mind Rumeeniasse koolitusele, kus pidin saama kohapeal eksami sooritada. Veetsin kaks nädalat Bukarestis, õppisin ja päädis mu viisit kahe Windows NT 3.5 eksami sooritusega. Õhtuti igavusest lugesin Novell 4 õpikuid ja tegin kaks Novelli eksamit (3. kukkusin läbi).

Siis oli toote ja tehnoloogia põhine sertifitseerimine alles uus, meil täiesti tundmatu maa. Paar poissi olid enne mõned eksamid sooritanud Helsingis ja Riias.

1996. aasta lõpuks õnnestus avada Tallinnas esimene Prometricu (teste korraldava rahvusvahelise keti) eksamikeskus, järgmisel aastal VUE oma. Nüüdseks on enesestmõistetavad nii eksamid, sertifikaadid kui ka eksamikeskused.

NAISTEKAT TOIMETAB

**MARIS
SANDER**

USB-ventilaator

• Anteci väike USB-otsikuga lauaventiator on osutunud selleks elutähtsaks vidinaks, mida mul (ja ilmselt paljudel kaaskannatajatel) on oma laua peale absoluutselt kohe praegu vaja. Päike kütab, õues on sooja 26 kraadi, toas 28 kraadi... Tahan seda vilkuvate tuledega ventiatorit!!!

Pätialarm kinnitatakse randmele

• Igasuguseid pätte ja kaabakaid liigub ringi, kes ohustavad meie turiste, vanaemasid ja väikeseid sugulasi. Ja sageli ei jõua viimased ohu korral piisavalt kõva lärmi teha, et teistele sellest märku anda. Doberman Security on turule toonud alarmi Power Button, millele vajutades hakkab see tegema 100detsibellist lärmi ja vilgutama tuledega, mida on näha kuni pooleteise kilomeetri kaugusele. Sinise, roosa või oranži alarmividina saab kinnitada randmele.

„Juustuhaisu“ leevendaja

● Suvi ja tapvalt palavad ilmad tähendavad higistavaid inimesi. Ja loomulikult ka higistavaid jalgu, mis eritavad ebameeldiva lõhnaga vedelikku sokkide või kingade sisse. Ehk, et mõnikord haisevad mõne inimese „juustud“ nii hullult, et nendega võiks lausa väiksemaid isendeid tappa. Selle vältimiseks on Michael Kritzer leiutanud Shumidori, mis paiskab kingadele haisubaktereid tapvaid ioone, nii et need jäävad pärast värsked ja lõhnavad nagu õunakesed.

Laseriga juuksehooldusvidin

● Milleks saab lasereid kasutada? Noh, näiteks silmaoperatsioonidel. Nüüd tuleb välja, et lisaks on laserkiiri kasulik ka pähe lasta – need pidavat juukseid tugevdama ja paksendama. Selleks on välja mõeldud „kamm“, milles on madala kiirgusastmega laser. Kui kolm korda nädalas laserharjaga kammida, pidavat tulemus käes olema 8-16 nädala pärast.

Samsungi uus MP3-mängija

● Nagu pildil näha, saavad jälle korealased esimesena käppida uusi Samsungi vidinaid. Seekord siis väikest alumiiniumist pleierit YP-Z5, mis kaalub 58 grammi ja on kriimustusvaba. Tal on tüüpilise digifotoka ekraani suurune LCD-ekraan, millele saab vaadata ka fotosid. See väike elektrooniline leierkast ühildub HMV, Napsteri ja Virginiga. Saadaval on 1 GB, 2 GB ja 4 GB suurusi pleiereid.

Kontoritarbed bling-bling-tüdrukutele

● Mitte, et ma arvaks, et [digi] naislugejad ihaldaksid ainult roosat, sädelevat, läikivat ja pitsilist. Aga mis siis veel toidab stereotüpe kui mitte meedia ja moe(vidina)tööstus? Niisiis, kallid bling-bling maasikavahust lugejad, kuidas teile meeldiks omada Swarovski kristallidega kaetud klammerdajat, optilist hiirt või teibihoidjat?

Väikese (küber)kultuuri häda

Eestis jääb veel pikaks ajaks edukaimaks sotsiaalseks võrgustikuks rate.ee, uute katsetajate menu takistab väike eesti keele rääkijate arv ning suutmatuse vahvaid veebiteenuseid promoda.

● Meil on täpselt üks populaarne sotsiaalse võrgustiku veebiteenus: rate.ee. Ja veel kari pisikesi katsetusi, millel marginaalne kasutajaskond. Viimasel ajal on lisandunud ka Delfi-sarnaste gerontide, vabandust, vanade tegijate tiivaripsed sotsiaalsete võrgustikega.

Kas meil tuleb üldse veel teisi suuri sotsiaalseid võrke peale rate.ee?

Kõige suuremat edu võib ennustada uue põlvkonna fotojagamisteenustele. Digikaamerate plahvatusliku leviku tõttu pildistavad eestlased vist juba sama palju kui omal ajal jaapani turistid – kõigist on saanud päevapiltnikud. See on vahva.

Kõik need tuhanded pildid tuleb ju kuskile üles panna, et sõbrad-sugulased neid näeksid. Friigimad kasutavad Flickrit, kuid sellel on tohutu puudus: see on ingliskeelne ja enamik eestlastest jääb keelega jänni.

Kui nüüd keegi peaks looma sama mugava maakeelse fotojagamiskeskonna, millega on seotud paberfotode tellimise võimalus, siis siin võib peituda edu võti. Ootan nägi.ee keskkonna avamist, millest vähemalt kuulujuttude põhjal võib selline suure kasutajaskonnaga teenus tulla.

Nagi.ee-le ja selle võistlejatele võib saatustlikuks saada Google'i Picasa uus versioon, millega saad arvutis olevaid pilte korraldada, neile märksõnu lisada ning paari nupu-vajutusega ka veebi laadida, et sõbrad neid näeksid. Hiljuti sai Picasa maakeelse kasutajaliidese... Ma kardan, et kohalikel tegijatel tulevad kibedad päevad.

Mitmed katsetused on praeguseks aia taha läinud. Üks huvitavamaid proove oli Päeva.net, kuhu inimesed said lühidalt panna kirja uudiseid, mis neile silma jäänud. Ja siis anda huvitavamatele uudistele poolthääli, et need tõuseksid esile. Täpselt sama moodi nagu Digg.com-is. Päeva.net kukkus läbi, sest kasutajaid oli vähe.

Nüüd proovib sama asja uuesti teha iPop.ee, kuid on uudistele lisanud ajaveebide pidamise ning veebist leitud fotode ja linkide jagamise võimaluse. Ma ei usu, et neil läheb oluliselt paremini kui Päeva.net-il, sest kasutajaid on endiselt vähe. Ju ta jääb minut.ee sarnaseks nišitegijaks.

Päeva.neti loojad on tõmmanud käima kohaliku *craigslist*'i kiire.ee. Selle esimesed päevad ennustavad edu – hoolimata reklaami puudusest on selles vaatamata hapukur-

KRISTJAN OTSMANN

EESTI EKSPRESSI TOIMETAJA

gihooajale üle poole tuhande kuulutuse. Kui veel teha veidi promo... Võiks saada arvestatava võistleja kuulutuslehtedele. Taas otsustab selle kasutajate arv.

Kohalik veebihiiglane – kuigi maailma mõistes kirpkaallane – Delfi ripsutab samuti sotsiaalsete teenustega tiiba. Viimati teatas Delfi kasutajatunnuse kasutuselevõttust. Delfis on ka olemas ajaveebid ja tutvumisteenus ning – mis kõige olulisem – väga palju kasutajaid.

Kui Delfi suudab kasutajatele kasutajatunnuse kasutamise ja sotsiaalsed teenused „maha müüa“, siis võib tekkida Rate.ee konkurent. Delfi on ka Eesti veebimaastikul üks väheseid, kes suudab end reklaamida.

Rate'il on veel üks konkurent: Connect.ee. Kuigi kasutajaks on registreerunud ligi 40 000 inimest, on kolumni kirjutamise hetkel sisse loginud alla 30 kasutaja.

Uuendusena on Connect.ee teinud nutika sammu ja võimaldab kontaktandmeid Orkutist, MSNist, hot.ee-st ja mail.ee-st importida. Aga miks peaksin seda tegema? Orkutist mulle piisab, fotode jagamiseks Picasast ja Flickrist ning blogimiseks Bloggerist.

Võrgustiku väärtus kasvab vastavalt Metcalfe'i seadusele: võrgu väärtus võrdub selle kasutajate arvu ruuduga. See on ka põhjus, miks Eesti võrgud ei saa mitte kunagi sama popiks kui Lääne analoogilised teenused.

Teise nuhtlusena kummitab kohalikke teenuseid globaliseerumine ning inglise keele pealetung. Eestis suudetakse haruharva luua maailmatasemel asju (jätame praegu Skype'i, mobiilse parkimise ning CV Online'i kõrva-

le, eks).

See ei tähenda, et peaks loobuma uute teenuste arendamisest. Eesti kultuur on väike, ent imeline, ja küberkultuur moodustab sellest lahutamatu osa. Väikest kultuuri tuleb hoida. See on ka ainus põhjus, miks jonnakalt ja järjekindlalt püüan kodumaiseid teenuseid endiselt kasutada.

Eestis suudetakse haruharva luua maailmatasemel asju (jätame praegu Skype'i, mobiilse parkimise ning CV Online'i kõrvale, eks).

Äkki väiksel mõtlemise häda?

Ma olen Kristjaniga paaris punktis vägagi nõus: nimelt ei ole meil veel pihta saadud sellele, kuidas luua sotsiaalset tarkvara ning ka kasutajad pole omal käel maailma avastama läinud. Aga mul on veidi erinev teooria selgitamaks, miks nii on läinud ja mis edasi saab.

● Kõigepealt lihtsam ja iseenesestmõistetav: Eesti on tõesti pisike ja kes iganes esimesena kasutajad endale võitis on turu peremees ning võib vähemalt mõnda aega tegeleda oma naba ümbritseva hiilguse imetlemisega. Lisame mõne teenusekese, teeme naisetele roosama lehe ja naudime elu. Tõenäosus, et keegi suudab treida meist vingema lahenduse on suht väike, seda ennekõike tänu Skype'ile jt ajuturul aktiivsetele tegijatele. Ja mis puutub potentsiaalsesse konkurentsi maailmaturu näol, siis ka siin on nabaimetus abiks: möödub aastake või kaks ja erinevus meie ja nende vahel tekitab kasutaja jaoks tehnoloogia-barjääri ... mis on ju lahe, eksle? Kuidas sa ikka kolid kohalikust pildipangast Flickrisse, kus on mingid *tag*'id, *flash*'is kirjutatud organisaatorid ja miljon muud võimalust – võtab silme ees kirjuks ning kutsutakse esile akuutse stressihoo.

Teine lihtne lugu räägib sellest, kuidas teenused nagu Flickr ja del.icio.us sünnivad ja kuulsaks saavad. Sinu peas tekib idee, sa kirjutad mõne päeva või öö (või koos sõbraga pool aastat iga öö kodulinna kohvikutes traadita netiühendust kasutades, nagu tegid oddpost.com loojad) ja viskad lingi paarile alfa-friigist sõbrale. Kui neile sellist asja vaja on, siis nad hakkavad seda kasutama ja kiidavad oma ajaveebis, mispeale liitub veel hulk alfa-friike, umbes poole aasta pärast pakutakse võimalust esineda näiteks O'Reilly Emerging Technologies Conference'il (ja seejärel kõigil teistel kah), aasta pärast on sul üle maailma sada tuhat kasutajat ning pooleteist aasta pärast ostab sind Yahoo!, Google või keegi teine kasvav suurfirma ära ning sinu rakendus väljub nende reklaamimuskli abil friikide mängumaalt ja müüakse maha keskmisele kasutajale (koos eriti delikaatse pesuvalgendaja ja komeedina tõusva poistetähdiga).

Kolmas lugu on seega reklaam või leebemas mõttes teavitamine: kujutame ette olukorda, kus meil õnnestuks veenda näiteks mõnda päevalehte lisama artiklite alla „margenda del.icio.us'is“ linki koos pisikesel selgitusega, miks see on kasulik. Samuti võiks ju lugejafotode toimetuse e-postile saatmise asemel propageerida alternatiivina Flickr'it ja telekanali uudistesaaade võiks olla allalae-tav Bittorrentiga senisest oluliselt paremas kvaliteedis. Miks? Sest: a) ei ole mõtet ürita-

**PEETER
MARVET**
TEHNOKRATT

da konkureerida eesliini seltskonnaga neid väikest viisi järgi tehes, b) internet ON suurem kui sinu kuitahes vinge veebisait ja on loomulik, et inimesed käivad vahel ka mujal kui sinu juures ... ning eelistavad teenuseid, mis seovad erinevaid keskkondi. Integreerides enda süsteemi universaalseid lahendusi, aidad kasutajatel areneda ning nad on muuhulgas suurema tõenäosusega kunagi tulevikus valmis vastu võtma sinu innovaatilist lahendust (ning mõistagi hakkavad nad peagi põlastama neid keskkondi, mis ei toeta integratsiooni).

Eelnevast lähtuvalt väidan, et probleemiks pole niivõrd kohalike ja eestikeelsete teenuste puudumine, kui kohaliku äri ja meedia suutmatus mujal maailmas loodud mõistliku ajaga kasutusele võtta. Soovides Jüri Kaljundile edu nagu.ee käivitamisel ei saa ma jätta arvamata, et mõistlikum oleks pühenduda Flickr'i lokaliseerimisele ja seda isegi mitte niivõrd keele kui kaasnevate teenuste osas – ma tunnen suurt puudust võimalusest trükkida Flickr'i pilte välja lähimasse (või minu poolt tunnustatud) fotopoodi. Ja ma tunnen puudust inimeste valmisolekust selliseid netikeskkondi piltide jagamiseks (ja valikuliseks väljatrükiks) kasutada. Üks liides ja sellest tingitud fotopoodide huvi propageerida Flickr'i kasutust on kõik, mis mind täielikult õnnest lahutab.

Ja loomulikult ei tähenda eelnev, et ma vaid maaletoomist ja jällemüümist propageeriksin – kaugel sellest! Geniaalseid asju võib käivitada ka Eestis, aga siis peaks kohe algusest peale olema sihiks laiem maailm. Nii alfa- kui beetaversioonid teha ennekõike ingliskeelsed, orienteeritud tegema midagi teistmoodi ja paremini ning mõistagi otsides teed alfa-friikide südamesse. Selleks tuleb mõistagi enne tuttavaks saada, evida ingliskeelset ajaveebi, trehvata mõnel vastavat seltskonda kokkutooval konverentsil või *impromptu bar-camp*'il...

Väike kultuur? Naah... Meie kultuur on täpselt nii väike, kui väikseks me selle ise mõtleme.

Kinobuss tuleb!

Kinobussi peorganisaja **Mikk Rand** annab parajasti telemaja eest „Aktuaalsele kaamerale“ intervjuud. Buss on valmis lahkuma järjekordsele Eesti-tuurile, inimesed istuvad sees ja bussijuht Marko annab närviliselt signaali. Kui Mikk lobisemist ei lõpeta, ei jõua nad praami peale, ähvardab Marko. Ja kui nad praamile ei jõua, jäävad Ruhnu inimesed sel aastal filmielamustest üldse ilma.

Miku kohta teataksegi seda, et ta on alati igal pool olemas. Mõned on öelnud, et see on lausa hirmutav, kuidas saab üks inimene kogu aeg kõike teha. Me võtsime suurmehega kohtumiseks südame rindu.

Kinobussiga läheb kohe juba kuuendat korda Eesti-tuurile. On ikka jaksu!

Huvitav on. Aga me oleme mõnikord mõelnud, et kas tasub niimoodi ringi tormata, nagu me praegu seda teeme. Nüüd tahaks pigem põhjalikumaks minna.

Et oleks kauem ühe koha peal?

Võib-olla jah on ühel hetkel see variant parem kui joosta ringi ja neli tundi näiteks töötuba teha või justkui hakata pihta kuskil filmi näitamise ja juba programm lõppeb. Kuigi ühtpidi jõuab niimoodi paljudesse kohtadesse, siis tegelikult on Eesti nii väike, et inimesed jõuaks kaugemalt ka kohale tulla.

Milline Eesti maakond on kõige filmihuvilisem?

See on tegelikult kohas kinni. Kui me valime ikka hästi väikese koha, siis me ei saagi eeldada, et rahvast tuleb nagu murdu. Ma toon näiteks Misso. See on väike koht ja kui rahvast tuleb vähem, siis see ei tähenda seda, et Võrumaa on kuidagi filmivaenulik.

Kuidas te neid kohti valite, kuhu minna? Kas on korrupsioon mängus, et keegi ostab teid pannkookidega ära või?

Kui nalja teha, siis loomulikult on korrupsioon. Väikestel kohtadel on suurem huvi ja siis nad just nimelt lubavad teha pannkooke, et me sinna kohale läheksime.

Ja teie kohe lähete?

Võtame näiteks selle aasta koha – Ruhnu. Tegelikult oli nii, et Saaremaal kohta otsides alguses mõtlesime, et Abruks oleks lahe saar, kuhu minna. Aga ühel hetkel, ma täpselt ei teagi kuidas, tuli signaal, et hoopis Ruhnu oli see, kuhu meid oodatakse. Ja me läheme sinna, sest kui me peaksime end Abrukale peale sundima, siis see oleks halvem variant kui

[CV]

Sündinud: 1. augustil 1970 Tallinnas.

1970–1988: õppis Tallinna 37. ja 54. keskkoolis

1992–1997: õppis Tallinna Pedagoogikaülikooli filmi ja video õppetoolis

1991–1994: töötas stuudios Nukufilm

Alates 1994: vabakutseline filmitegija

Filmitööstuses töötanud pea kõigis ametites, alates operaatori assistendist ja lõpetades produtsendiga

see, et Ruhnu tahab meid näha.

Ruhnus elab umbes 60 inimest, te olete selles mõttes ikka mässajad, et publikumenu eriti ei huvita? Kui on 60 inimest, aga lahe koht, siis lähete?

Idee poolest võib ka nii öelda. Tegelikult on Ruhnus suvel turistide küll ja ma kujutan ette, et sinna ei tule vähem inimesi, kui käis juba kord näiteks toodud Missos.

Sa oled kuus aastat mööda Eestit ringi sõitnud ja igal pool paljude inimestega kohtunud. Kas Eesti ja siinsed inimesed on selle kuue aasta jooksul palju muutunud?

Jaa, riik on ilusamaks muutunud. Aina rohkem on uusi ja ilusaid punaseid katuseid. Mida me näinud oleme ja mis meid ennast väga huvitab, siis igal juhul on inimesed teadlikumaks muutunud, eelkõige noored. Ja see on kõige lähedam asi üldse. Kas või need noored, kes on Kinobussi ja meie töötubadega koos kasvanud, tulevad ja teavad, mida nad tahavad teha ning teavad filmitegemisest ja filmidest igal aastal rohkem.

Kas ilma selleta, et teie ringi sõidate, ei jõuaks filmid maale?

Nad jõuaks tükki maad hiljem. Iga teadmine jõuab ükskord inimesteni. Aga kui oleks hea midagi teada kolmeaastaselt, siis olekski hea seda kolmeaastaselt teada saada, mitte näiteks üheksa-kümneaastaselt. Nii et hea on, kui nüüd ja praegu valmis saanud filmid jõuavad ka nüüd ja praegu vaatajateni, mitte siis, kui inimesel tekib ühel hetkel raha endale DVD osta.

 HENRIK ROONEMAA

Hea on, kui nüüd ja praegu valmis saanud filmid jõuavad ka nüüd ja praegu vaatajateni, mitte siis, kui inimesel tekib ühel hetkel raha endale DVD osta.

järele proovitud

> Esimest korda ajaloos
kirjutame protsessorist **LK 32**

> hästi kulutatud
7000.- **LK 35**

[MEIE HINDED]

- **9-10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem kui me oodata oleks osanud.
- **7-8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- **5-6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3-4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusside ning ostusooovitust talle anda ei saa.
- **1-2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

[digi]
HEA OST

- Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

[digi]
SOODSAIM
HIND

- Selle märgi lisame soodsaime hinnaga toodetele.

[digi]
TESTI
VÕITJA

- „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Apple pole veel

APPLE MACBOOK, 1M Arvutid, 25 500 krooni

● Kuluaarides käis pidev sosistamine ja ennustamine Apple iBooki järgmise põlvkonna kohta. Kui MacBook Pro järgi oli lihtne järeldada uue kodutarbijale mõeldud sülearvuti nime, siis tehniline aspekt oli pideva vaidluse all – kes soovis paremat ekraanilahutust, kes laiekraani või kiiremat kõvaketast. Uus iBook ehk nüüdseks siis uue nimega MacBook on paljuski oma suurelt vennalt õppust võtnud, kuid jäänud hingelt siiski iBookiks.

Uued MacBookid kasutavad Intel Core Duo protsessorid sagedustega 1,83 ja 2 GHz. Mälu saab 512 MB kuni 2 GB ning kõvaketast on võimalik valida kuni 120 GB, kahjuks küll ainult 5400 rpm kiirusega. Pakkuda on nii DVD- kui CD-kirjutajad, esimesed küll ainult 2 GHz mudelitel. Graafikat jooksub Inteli integreeritud graafikakaart 64 MB mäluga ning see on uue MacBooki vast kõige nõrgem lüli.

Mis aga muudesse uuendustesse puutub, siis on tegemist nutikate lahenduste ja nõutud lisadega. Tavaline 4:3 ekraan on asendatud läikiva pinnaga 13tollise laiekraaniga, millel optimaalne ekraanilahutus 1280x800 pikslit (30% rohkem pinda senisega võrrelduna). Laiekraan-filmide vaatamine on nüüd hoopis teine elamus. Pilt ise terav ning väga ere.

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core Duo 2 GHz

Ekraan: 13,3tolline laiekraan, 1280x800 pikslit

Mälu: 1 GB

Kõvaketas: 80 GB

Optiline seade: DVD/CD-kirjutaja

Ühendused: WiFi, Bluetooth 2.0, kaamera, mikrofon,

kõlarid
miniDVI-väljund, 2x USB, FireWire

Muud: kaasas kaugjuhtimispult, palju tarkvara

Mõõtmed: 32,5x22,7x2,75 cm

Kaal: 2,36 kg

Kaane avamise-sulgemise mehhaanika on asendatud geniaalse magnetkinnitusega. Lisaks on magnetiline MacBook Pro'lt toodud MagSafe toiteadapteri ühendus. Helisõprade nõudmisi on ka kuulda võetud ning väljundi kõrval on MacBookidel nüüd ka kombineeritud optiline digitaalne sisend. iSight on saanud omale kodu ekraani ülemises ääres ja muidugi on kaugjuhtimispult FrontRow juhtimiseks arvutiga kaasatud. MiniVGA liides on asendatud miniDVI liidese, mis tähendab, et iBooki adapterid ei sobi ning tuleb uued hankida.

Üks tähtsamaid uuendusi on aga välisel ekraanil suurema ekraanilahutuse kasutamine. Kui iBook lubas vaid ekraanipildi dubleerimist sama lahutusega, siis MacBook võimaldab samaaegselt välisel ekraanil pilti lahutusega kuni 1920x1200 pikslit. See teeb aga selle arvuti väga ihaldusväärseks kujundajatele ning tõsiseks konkurendiks MacBook Pro'le, sest protsessorid-kiirused on sarnased, kuid hinnas on vahe mäekõrgune.

Apple'i uus trend on pakuda lisaks harjumuspärasele valgele ka musta värvi tooteid ning seda teed on mindud ka MacBooki puhul. Siiski on pakkuda ka valge läikiva pinnaga nagu varasemalt iBook, aga must

> Hästi ja odavalt – Acer!

LK 36

> Sülearvutil võiks ka päris oma hiir olla **LK 40**

> Punast kaarti on parem kasutada kui sinist **LK41**

kunagi nii lahe olnud

matt on tõsiseltvõetav alternatiiv (kuigi sõrmejäljed jäävad väga kergesti peale). Arvuti on muutunud õhemaks, kuid laiemaks. Kaalu on lisandunud vaid tühised paarsada grammi.

Tõelise disainirevolutsiooni on üle elanud klaviatuur, asendudes pealt siledade, taskuarvutit meenutavate, nuppudega. Esimesed kümme minutit harjumatu, kuid hakkab peatselt isegi meeldima. Mis aga häirib, on korpuse poolte ühenduskoht arvuti esiküljel – see on terav ning hõõrub ebameeldi-

valtrandmeid.

Puuteplaadi nupu klõps on muutunud tunduvalt vaiksemaks, plaat ise laiemaks ning võimaldab nüüd nii kolmesuunalist kerimist kui ka paremat hiireklõpsu.

Tarkvara valik on rikkalik ning tänu Inteli arhitektuurile saab eraldi ostateva tarkvara abil Windowsi ja Linuxit kasutada – nagu kolm arvutit, mis paralleelset töötada suudavad ja seda sama kiirelt kui otse PC riistvaral. Programmid jooksevad nohedalt, aga soovitatav on mälu maksimumini lisada, et kogu arvuti potentsiaal ära kasu-

tada, eriti kui plaanis kasutada profitarckvara, millest veel *universal binary*'t ei ole välja tulnud.

Aku kestab keskmiselt neli tundi ning kuigi arvuti kipub suhteliselt soojaks minema,

ei ole märkimisväärseid vahesid eelmise põlvkonnaga märgata. Meeldiv lisa on veel see, et nii mälu kui ka kõvaketta vahetust on kasutajal võimalik teha ise ja väga lihtsalt.

[d] MARGUS HOLLAND

[d] HINNANG

Musternäidis taskukohasest arvutist, mis sobib ideaalselt nii koju kui ka kontorisse. Aku kestab kaua, ekraanipilt on suurepärane ning kaasas palju tarkvara. Mugav kasutada ning näeb suurepärane välja.

4 GB kõvakettaga mobiiltele

NOKIA N91, Tele2, 9299 krooni

• Nokia on leidnud, et telefonile muusikamängimise lisavõimaluse andmine ei ole enam piisav, et konkurents püsida. Valmis on saanud tõeliselt hea kaasaskantav muusikapleier, millega saab ka helistada, kahemegapikslise fotosilmaga pilte teha, videot salvestada, WiFi-levialas surfata, e-kirju lugeda, raadiot kuulata ja enam-vähem kõike muud vajalikku ja huvitavat teha. Enam ei ole muusika kuulamine telefonis kui lisavõimalus, vaid nüüdsest on tehtud kõik, et muusika kuulamine teha sama mugavaks ja kvaliteetseks kui mistahes teise kaasaskantava pleieriga. Tegemist on Nokia esimese kõvakettaga taskutelefoniga, millele on koheselt võimalus ligi 4 GB jagu muusikat salvestada – see võiks olla telefonidest esimene arvestatav konkurent Apple iPodile.

Kuna telefoni on sisse ehitatud lisaks 3G telefonivõrgu kasutamisele ka WiFi-võimalus, siis on väga mugav Nokia Podcasting tarkvaraga traadita interneti levialas telefoni helikogu värskendada näiteks *podcast'*ide või *videocast'*idega. Telefon suudab lisaks tuntumate heliformaatide mahamängimisele ka edukalt hakkama saada MP4 formaadis *video-podcast'*ide näitamiseks. Enam ei pea kaasaskantavat muusikamängijat arvetiga ühendama, et sealt värsked heli- ja videosaateid alla laadida, vaid võid ka seda teha vabal hetkel suvalises traadita interneti levialas ning neid hiljem tarbida täpselt seal, kus sulle sobib.

Suvisel ajal võib telefoni kaal ja roostevas terasest korpus natukene ebamugavaks osutuda, kuna suvesärgi rinnatasku võib hakata 164grammise raskuse peale inetult särki venitama ja soojust suveilmast higised näpud ei haaku siledal metallil. Võrreldes Nokia N91-t uuemate kaasaskantavate MP3-mängijatega, siis tegemist on ikkagi päris hiiglasemõõtu tegelasega, aga kui mõelda, et selles soliidses metallises korpuses on lisaks 3G-telefonile ja tuhat lugu mahutavale muusikapleierile ka fotoaparaat, videokaamera, RSS uudistevood ja e-kirjad, siis sellise tubli seadme kohta polegi 164 grammi väga palju.

Kõigist mõeldavatest lisaseadmete ühendusvõimalustest puudub telefonil vaid infrapun. Arvutiga võimaldab kiiret andmete ülekandmist USB 2.0 ühendus ning loomulikult ka juhtmeta Bluetooth ühendus. Lisaks telefonile on karbis stiilne roos-

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: kolmesageduslik

Operatsioonisüsteem:

Symbian 60 versioon 3

Ekraan: 262 000 värvi,

176x208 pikslit

Mälu: 4 GB kõvaketas

Mälu telefoniraamatu ja

kontaktide jaoks: 30 MB

Kõneae: 3-4 tundi

Ooteaeg: 170-190 tundi

Aku kestvus muusikat

kuulates: kuni 10 tundi

Kaamera: 2 megapikslit,

pildid kuni 1600x1200

pikslit, 20x digitaalne suum,

punasilmsust vähendav

funktsioon

Muusikapleieri toetatavad

formaadid: (MP3, AAC,

AAC+, eAAC+, Real, WAV,

WMA, M4A, AMR-WB,

True Tones, AMR-NB)

Andmeside: WAP, EDGE

(236.8 kbps), WCDMA

(384 kbps)

Ühendused: Bluetooth 1.2,

USB 2.0, WLAN 802.11b/g

Muud: raadio, diktofon,

sisseehitatud mikrofon,

häälvõimendamine ja

hääljuhimine telefoni

menüüdes,

Mõõtmed: 113x55x22 mm

Kaal: 164 g

terasest terasest minimalistliku välimusega telefoni laualaadija, mis näeb küll hea välja, kuid millegipärast omab vaid laadija funktsionaalsust, kuigi sinna võiks ka USB andmekaabli järgi ühenduda.

Menüüdes navigeerimine ja ringi liikumine toimub ilma vähemagi viivitusega, kuid kohati võib tüütult aeglaseks muutuda erinevate aplikatsioonide avamine ning seda juhul, kui parasjagu taustal mängib telefoni kõvakettalt muusikafail. Symbiani operatsioonisüsteemiga telefonidele omaselt toimub ka harjumatu kaua telefoni alglaadimine ehk see aeg, mis kulub telefoni sisse lülitamisest kuni esimese kõne tegemise

efon mängib muusikat

võimaluseni. Mida targemaks ja nutikamaks telefonid muutuvad, seda enam hakkab ka aega kuluma nutikuse ja tarkuse organiseerimisele ning õigel hetkel õigest kohast andmete lugemisele ning kirjutamisele. Vaikselt toas tähelepanelikult kuulatades ning samal ajal *playlist'*ist lugusid otsides võib kuulda, kuidas telefoni kõvaketas vaikselt ragistab.

N91 kõige suuremaks miinuseks on aku üsna nõrk kestvus. Kui suurlinnas hommikul tööle sõites tunnike *podcast'*e kuulata ja RSS-uudiseid lugeda, päeval Bluetoothiga kontakte ja kalendrit sünkroniseerida ja juhtmeta käed-vaba seadet kasutada, mõni pikem telefoniläbirääkimine pidada ning õhtul veel koju sõites lemmiklugusid kuulata, siis on see kahjuks telefonile siiski niivõrd koormav, et ööseks peaks ta laadima panema. Viimasel ajal tohutut võidujooksus uute seadmete turuletoomisel on justkui tarkvara

testimise osakaal natukene tahaplaanile jäänud, mis kahjuks tingib seda, et uued tooted jõuavad enne turule, kui kõik tarkvaralised vead parandatud saavad ning ega Nokia N91 nendest pattudest ka päris puhas ei ole. Nii mõnigi kord oli ainsaks päästerõngaks jäänud aku eemaldamine telefonist.

[d] OLIVER OJAMAA

[d] HINNANG

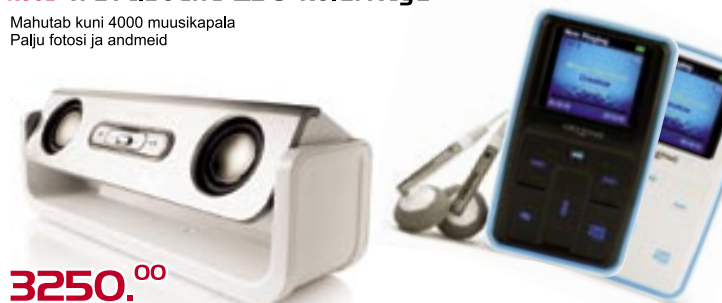
Kui sul on vaja „kõik ühes“ seadet, siis suurepärase. Esineb mõningaid tarkvaralisi lastehaigusi ning aku on nii suurte võimalustega multimeediatelefoni tarbeks natuke liiga nõrk.

KOOLI ALGUSE SOODSAD HINNAD!

MP3 Mängija Creative Zen Micro Photo 8GB

koos TravelSound 250 kõlaritega

Mahutab kuni 4000 muusikapala
Palju fotosi ja andmeid

3250.00

UPS

Imperial Digital
425AP

LCD ekraan
USB ühendus
Line interactive
425VA

990.00

Mälupulk

PEAK II Normal
USB 2.0 256MB I20x

Parim abivahend oma failide (pildid, dokumendid, muusika) kaasaskandmiseks. Kergmetallkorpus.

HIND: 210.00

Mälupulk

PEAK II Xtream
USB 2.0 I20x

Lugemise kiirus: 19 MB/sec. Kirjutamise kiirus: 14 MB/sec. Parooliga andmete kaitsmise võimalus! Kergmetallkorpus.

HIND: 512MB 250.00

HIND: 1GB 400.00

Veebikaamera

Creative Live! Vista IM
komplektis mikrofoni

1.3 Megapixel
Video:
800x600@15fps,
640x480@30fps

255.00

Kõrvaklapid

Creative HN700

590.00

MP3 Mängija

Creative Zen
MuVo V200

Õhuke ja kerge
Salvestav Mp3 mängija
FM Raadio
(muusikat, andmeid jne.)

512MB
970.00

Intel haaras parimate prots

INTEL CORE 2 DUO PROTSSESSORID, 3500 kuni 18 000 krooni

• Juulikuises [digis] tegime lühidalt juttu peatselt saabuma pidavast Inteli uusimast lipulaevast – koodnime Conroe taha varjuvast protsessoriseeriast. Esimesena Eestis saime testida uue perekonna kahte protsessorit – n-õ tavaliste protsessorite tippu Core 2 Duo E6700 ning kogu uue seeria parimat ja kiiremat, Core 2 Extreme X6800 protsessorit. Ja tuleb öelda, et Core 2 Duo loputab nii kõiki eelmisi Inteli protsessoreid kui ka konkurent AMD omasid vabalt ja põhjalikult.

Kas ja miks me peaksime endale Core 2 protsessorit tahtma? On ju pikki aastaid kaks kanget „kivitootjat“ Intel ja AMD omavahel võisteldes meie ette vedanud juba hoomamatu mere kõikvõimalikke erinevaid protsessoreid. Kas juba ei piisa? Ei. Üha arenev tehnoloogia lubab meile üha hämmastavaid lahendusi ning nende areng suudab kasutada kogu vaba ressursi, mida vaid me pakkuda suudame oma masinale. Kas seda siis ka vaja on? Tõepoolest, töö sai tehtud ka 80ndate arvutitega; tõepoolest, sõideti kunagi ka aurumootoriga ja puitpinkidega imeautodega... Aga kas me tahame ümber istuda mugavast pehmest limusiinist vanasse sarsasse? Vaevalt.

Testinud, piinanud ja võrrelnud on uusi protsessoreid kogu maailma IT-entusiastid, nii professionaalid kui amatöörid, insenerid kui ajakirjanikud – ja seda tegime ka meie. Ning peame nentima – kiiremat protsessorit kui üks kahest algul mainitust, X6800, pole meie testilauale senini veel saabunud. Jah, tegu on hetke maailma kiireima „tavalise“ arvuti südamega (kui tavaliseks saab nimetada umbes 18 000 krooni maksvat lelu), jättes kõrvale sadu miljoneid dollareid maksvad superarvutid. Lastes testitulle nobedaima mitte-ekstreemsest reast, E6700, peame nentima sama asja – ka see protsessor on kiire! Tuul tehakse korralikult alla nii Inteli enda eelmistele Pentium 4 ja Pentium D seeria protsessoritele, loputada saavad ka juba üsna head Core Duo omadki ning armu ei anta ka ürg-konkurendile AMD. Ei saa kiireimad Athlonid oma jõudlusega ligi (see õnnetu fakt sundis AMD-d kõigi protsessorite hindu alandama enam kui kaks korda!).

Laialdane teadmine on selline, et tugev hobune tahab palju kaeru, võimas mootor palju kütust ning kiire protsessor tarbib palju vooluenergiat. Millest paraku üha suurem hulk ei kulu aga bittide-baitide ringkeeruta-

Perekond Core

• Esmasel ilmumisel (artikli kirjutamisel veel toimumata, seega on hinnad vaid orienteeruvad) saabub meie ette viis (neli tavalist ja üks Extreme) Core 2 Duo protsessorit:

Core 2 Duo E6300 3500 krooni	1,86 GHz, 4 MB L2 cache, FSB 1066 MHz
Core 2 Duo E6400 3900 krooni	2,13 GHz, 4 MB L2 cache, FSB 1066 MHz
Core 2 Duo E6600 5300 krooni	2,40 GHz, 4 MB L2 cache, FSB 1066 MHz
Core 2 Duo E6700 8800 krooni	2,67 GHz, 4 MB L2 cache, FSB 1066 MHz
Core 2 Extreme X6800 18 000 krooni	2,93 GHz, 4 MB L2 cache, FSB 1066 MHz

misele, vaid eraldub soojusena. Ja selle soojuse minemavedamiseks on vaja üha kiiremaid ja suuremaid ning kallimaid jahutusüsteeme, mis on arvutile andmas pisilennuki häält.

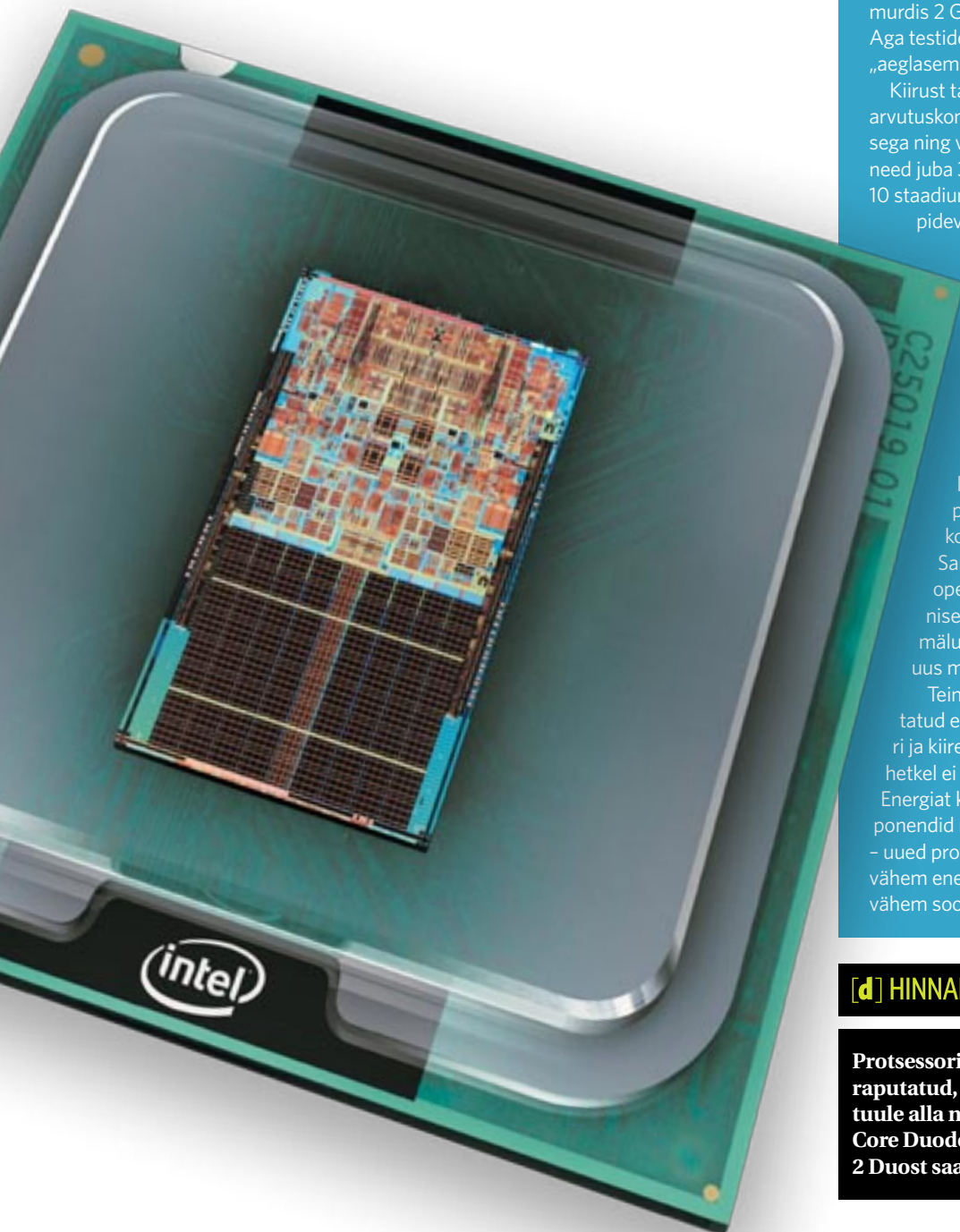
Aga Core 2 Duo on jahe ja vaikne! Kui viimaste Inteli Pentiumi-lahenduste puhul näitas emaplaadi termomeeter nende protsessorite temperatuuriks isegi viibides umbes 70° ja tööle hakates polnud ka sada miski ime, siis esimene üllatus tabas meid juba kiireima protsessoriga teste alustades – BIOSis temperatuuri kiigates ei tahtnud me algul oma silmi uskuda – Intel ja 30 kraadi kopikatega! Aga nii see oli – ja protsessorit isegi üle 4 GHz „kellates“ ei saanud me teda nii kuumaks kui varasemad eellased Pentiumi-peres. Ning see oli Extreme, X6800, kiireim Conroe oma 2,93 GHz tehasesagedusega. Aeglaseim E6300 oma 1,86 GHz juures peaks loomulikult veelgi jahedam vennike olema (vaat et aja ainult passiivjahutusega läbi!). Ning see lubab aeglasemat jahutust ja vaikust majja.

Protsessorite tiitli AMDlt tagasi

Kokkuvõttes on Intel saanud hakkama suurepärase tootega ning isegi osa veendunud AMD-leeri mehi ei tegele küsimusega, kas minna üle Conroe'le, vaid arutavad, millisele ja millal! AMD-l on nüüd kiired ajad.

[d] VEIKO TAMM

Pilk kapoti alla

● Peale oma aja kohta väga edukast Pentium III arhitektuurist loobumist, alustas Intel ponnistusi, mille ainsaks eesmärgiks oli aina suuremate taktsageduste alistamine. Hertsipiirid langesid nagu loogu – Intel murdis 2 GHz, 2,5 GHz, 3 GHz, 3,5 GHz... Aga testides hakkasid võitma hoopiski „aeglasemad“ AMD Athlonid.

Kiirust taktis oli võimalik saavutada arvutuskonveierite pikkuse suurendamisega ning viimastes protsessorites olid need juba 31 astet pikad (võrdluseks AMD 10 staadiumit). Kuna protsessor tegeleb pidevalt järgnevate käikude ette-

ennustamisega, siis abi on vaid tõeliselt lineaarstel ülesannetel pikkadest „lin-
tidest“ – valede andmete mahalaadimine raiskab samuti palju aega ja seetõttu suutsidki AMD protsessorid tegelikult kiiremini töötada.

Uues Core arhitektuuris lühendas Intel konveierid 14etapilisteks, kuid lisas tavapärasele kolmele veel neljanda juurde. Samuti täiustati protsessori ja operatiivmälu vahelist tööd, organiseeriti täiesti ümber kiire vahemälu kasutamine ja võeti kasutusele uus multimeediakäsustik SSE4.

Teine oluline uuendus on ümberehitatud energiakasutus – neid protsessori ja kiire vahemälu osasid, mida antud hetkel ei kasutata, neid ka ei pingestata. Energiasutavad vaid töötavad komponendid ning see annab suure kokkuhoiu – uued protsessorid tarbivad ca 40% vähem energiat, eraldades ka samavõrra vähem soojust.

[d] HINNANG

Protsessoriturg on põhjalikult segi raputatud, sest Inteli Core 2 Duo teeb tuule alla nii eelmistele Pentiumitele, Core Duodele kui AMD Athlonitele. Core 2 Duost saab uus protsessoristandard.

Pisike ja praktiline

GENIUS COLORPAGE-SF600, Mikromaailm, 1461 krooni

• SF600 on skänner, mis on ilmselgelt mõeldud mobiilsele kasutajale – kasutajal pole kaasa vaja võtta muud kui USB-kaabel ning väiksemõduline skänner. Skänner on pisike, ta kaalub vähe, mahub vabalt ära keskmisesse sülearvuti kotti, kogu tööks vajaliku voolu saab USB pistikust.

Draiverite ja tarkvara paigaldamine toimus kahjuks väikse kiiksuga. Esimese üritamisega tegin asju täpselt nii nagu juhendis kirjjas. Ühendasin skänneri lauaarvutiga, XP leidis uue riistvara ja palus draiverite CDd. Selle ta ka sai, veidike paigaldamist ja siis tuli veateade, et draiveri paigaldamine ebaõnnestus. Ei aidanud *uninstall-reinstall*, seadme lahti- ja uuesti arvutiga ühendamine ega ka arvuti taaskäivitamine. Draiverid sai korduvalt paigaldatud aga skänner ei hakanud tööle.

Kaasasoleva kasutusõpetuse järgi peaks draiverite paigaldus toimuma automaatselt ja mulje jäi, et nii ka on – aga asi lihtsalt ei tööta. Kui siis hoolega uurisin CD-plaati, siis leidsin, et paigaldatava tarkvara nimekirjas on ka „drivers“. Proovisin, klikkisin, paigaldasin ja sain skänneri ka lõpuks niikaugele, et arvuti seda nägi, aga skännima ikka ei hakanud.

Ma kardan, et probleem oli testimiseks kasutatud lauaarvutis ja mitte skänneris endas (testiarvutisse oli varem installitud Canoni skänneri draiverid). Proovisin siis draiverite paigaldust sülearvutisse ja mingeid probleeme ei esinenud.

Enne esimest kasutamist tuleb arvutile teha taaskäivitus ning seejärel kasutada skänneriga kaasas olnud kalibreerimislehte. Pärast seda on seade tööks valmis.

Skänneriga on kaasas ka ohtralt tarkvara. Kõige praktilisem ja huvitavam tundus minu jaoks olema Cardiris – nimekaartide skaneerimise, automaatse tekstituvastuse (OCR) ja haldamise programm, mis skaneerib nimekaardi arvutisse ja siis üritab andmebaasi lisada automaatselt nimekaardilt leidunud andmed. Cardiris töötas üllatuslikult ka esimeses testiarvutis „võõra“ – Canoni skänneriga suurepäraselt. Tihti on seadmega kaasas olev tarkvara piiratud töötama ainult koos selle konkreetse seadmega.

[TEHNILISED ANDMED]

Optiline tihedus: 600 dpi
Värvi sügavus: 48/24 bitti
Formaat: A4
2 kiirvaliku nupp:
Scan ja Custom
(Copy/E-mail/OCR)
Ühendus: USB
 (kaabel komplektis)
Energia: ei vaja eraldi toidet
Mõõtmed:
 27,4x3,3x4,7 cm
Kaal: 330 g

Nimekaart skaneeritakse ära ning tarkvarasse sisse ehitatud OCR ja tehisintellekt üritab tuvastada – ja üldjuhul tuvastab korrektselt – mis on inimese ja firma nimi, aadress, mis on mobiilnumber, mis faks ja mis on lauanumber. Nagu enamiku OCR-tarkvara puhul on kasutajal lihtne tarkvara vigu parandada.

Seadme puuduseks on see, et temaga on võimalik skaneerida ainult lahtiseid pilti arvutisse tõmmata ei saa, kui just ei raatsi vajalikku lehte trükisest välja rebida. Samas on ColorPage-SF600 meeldivalt väike ning kaasa saab korraliku koguse asjalikku tarkvara.

[d] ALAR PARDLA

[d] HINNANG

Kerge kaasaskantav skänner, mille pärast mõningast pusimist saab isegi tööle, kuid mis on liiga spetsiifiline toode, et anda talle laiemat soovitusi.

20tolline laiekraan alla 7000 krooni

SAMSUNG 205BW, Enter, 6995 krooni

• Laiekraan, mis televiisorite seas on trendiks olnud juba pikemat aega, on murdmas läbi ka arvutimonitoride sekka. Sülearvutite 15,4 ja isegi 12,1tollised pakuvad samuti laia ekraani ja suuremad (monitorid üle 21 tolli) olid enamik laiekraanilised juba varasemast. Nüüd siis on laiekraanid ja 16:10 pildisuhe ka pisemate monitoride tarbeks levima hakanud.

Üheks selliseks laiaks pommiks oligi värske uudis Samsungilt – monitor nimega SyncMaster 205BW. Kuna eelmises numbris testitud Samsungi tippmonitori 244T hind oli teada kallikene, tundus selle kõrval 205BW alla 7000kroonine number suisa uskumatu. Ning seetõttu me kahte monitori ühelt firmalt vaatamegi-võrdleme. Kuigi tolline ehk 2,54 cm vahe pole teab mis suur, on 20tolliste monitoride turuosa senini nii palju pisem 19tolliste omast, et hind on neil tavaliselt palju kõrgem. Meenutagem, et viimati testitud 20tollise laiekraaniga NEC maksis 9900 krooni! Ja nüüd „sama“ pea kolmandiku odavamalt??

Nagu NEC-il on ka 205BW-l loomulikult lahutuseks 1680x1050 WSXGA+. Kontrastus ja erudus on NEC-il küll kõrgemad, ent ega Samsung ka hätta jää. Eks siin on oma osa TN+Film vanemast tehnoloogiast, mis lubab hinnaga sedavõrd soodsalt mängida. Läikega pinda 205BW-l pole, vaid tegu on Samsungile traditsiooniliselt läikeid ja peegeldusi hajutava ekraanikattega. Mina eelistan alati sellist monitori üllilihvitud „peegelitele“. Mida oli aga üllatav leida Samsungi ekraanilt (ja mis puudus Euro-NEC-ilt), oli HDCP krüpteeringu tugi. Loomulikult ei paku ta küll HDTV tuge maksimaalselt võimalikku, kuid 720p on loomulikult olemas. Kel plaan laiekraani osta just HD-filmide tulevikus vaatamise plaani silmas pidades, neile on see HDTV koos HDCPga tõeline maiuspala.

Pildikvaliteedilt on vahe just vahetult enne tema asemel trooninud 244T-ga sees – suurelt ja tajutavalt. Aga üle kahe korra madalam hind korvab need puudujäägid, sest ega keegi pole täiuslik, nagu öeldi ühes kurja-tulnuka-filmis. Samas need vaatenurgad, mida TN-ile võrreldes PVA-ga ette heidetakse,

[digi]
HEA OST

[TEHNILISED ANDMED]

Loomulik lahutusvõime:

WSXGA+
1680x1050 pikslit

Ekraaniformaat: 16:10

Pikslisuurus: 0,258 mm

Kontrastsus: 600:1

Luminents: 300 nitti
(cd/m²)

Reaktsiooniaeg: 6 ms

Vaatenurgad (H/V):
160° / 160°

Liidesed: DVI-D, 15-pin
D-SubVGA

HDCP krüpteeringu tugi:
jah

VESA seinamontaaži tugi:
jah

Kensington-luku tugi: jah
Tarbitav võimsus 55 W

Mõõtmed:
47,1x35,1x20 cm

Kaal: 6,8 kg

Garantii: 3 aastat

mind küll kuskilt otsast ei häiri. Ma lihtsalt ei käi tööd tehes ega mängides ekraani nurga pealt vaatamas – istet saab võetud ikka ekraani ees ja siin tooliga meeter siia-meeter sinna sõites pilt ei muutu – ja see on oluline kogu „nurganduse“ juures. Ehkki TN-maatriks, kus kiirused on juba kasvatatud 2 ms-ni, on 205BW oma 6 ms-iga veidi tagasihoidlik. Kuid ausalt öeldes – kõik, mis alla 8 ms, on hea ja 98,7% vaatajate silm ei tee siin enam vahet.

205BW on oma hinnaklassis väga hea toode, puudusi otsides olin suisa hädas.

Siit ka hinne 8,5 punkti, aga kõrgemat ei raatsinud ka anda – 244T on veel liialt hästi silmade ees).

[d] VEIKO TAMM

[d] HINNANG

Ere ja kirkaste värvidega pilt, kõrge lahutusvõime ja kontrastsus ning hind 19tolliste monitoride klassist, kuid kõrgklassi PVA-tehnoloogia asemel on kasutusel TN+Film.

Mõistlik säästuraal

ACER TRAVELMATE 2424, Mikromaailm, 9990 krooni

• Acer on alati osanud teha arvuteid, mis näevad uhkemad välja kui võiks hinna järgi arvata. Ka see mudel pole erand. Arvuti sisu on tagasihoidlik, päris viimase peal asju seal pole, kuid ei tasu end sellest eksitada lasta – seda on piisavalt, et kirjatööd teha, netis käia ja muusikat kuulata.

Olgem ausad, kui osta endale (või emale-vanaemale) esimest sülearvutit, siis poole auto jagu raha sinna alla magama panna oleks üsna rumal. Acer Travelmate 2424 on just sedasorti arvuti, millest saab sülearvuti maigu suhu, ning millega saab tavakasutaja kõik oma tööd ära teha. Selle raha eest ei saa küll läikekraani, aga laia ja selge ekraani sellegipoolest. Klaviatuur on samuti suur ja kõik vajalikud nupud on kenasti olemas, pole vaja kasutada keerulisi klahvikombinatsioone, et midagi lihtsat korda saata. Ka Windowsi rikenemise korral, olgu selle siis põhjustanud kasutaja rumalus või mõni kuri programm, Aceri tarkvara abil on lihtne Windowsi algseisundit taastada. Selles mõttes on kaheks osaks jaotatud kõvaketas isegi väärt mõte – kui hoida

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor:

Intel Celeron 1,6 GHz

Ekraan: 14,1 tolline WXGA, 1280x800 pikslit

Graafika: Intel Graphics

Media Accelerator 900

Kõvaketas: 40 GB

Mälu: 256 MB

Optiline seade:

DVD+/-RW, DL

Muu: WiFi (a/b/g), võrgukaart, modem, 3x USB 2.0, mikrofoni, kõrvaklappide ja line-out pistikupesad, VGA, PC Card pesa.

Kaal: 2,35 kg

oma tarvilikke faile teisel kettaosal, siis võib häda korral rahumeeli Windowsi taastada, kartmata et olulised asjad kaduma lähevad. See peaks meeldima kõigile neile, kes oma tuttavate arvuteid pidevalt putitamas ja taastamas käivad. Arvuti kuumenedes sahiseb ventilaator küll kuuldavalt, aga mitte häirivalt, ning see ei kesta kuigi kaua. Sisemus jahutatakse jälle maha, ning ventilaatori müra vaibub peaaegu kuuldamatule tasemele.

Kuna tegemist on odava sülearvutiga, pole sealt seest mõtet kõige vingemaid komponente otsida. Näiteks uuemaid mängu selle arvutiga parem proovida ei tasu. 256 MB muutmälu on tänapäeval selleks juba vähe. Kui sul on kombeks kasutada mitmesuguseid lisaprogramme ja programmikesi, mis kõik taustal pidevalt töötavad, siis ole valmis selleks, et see arvuti akende vahel liikumise korral vahel mõne väikese mõttepausi peab ja natuke ketast ragistab. Kannatlikuma meelega kasutaja saab oma kirja- ja tabelitööd sellega siiski kenasti tehtud ja e-postiga ära saadetud. Arvutifriigist pädevkasutaja võib selle arvutiga töötades leida end sõrmedega närviliselt lauale trummeldamas sagedamini kui ta seda ehk tahaks. Nuriseda võiks veidi ka vasakul küljel oleva plaadilugeja üle, mille nupp on väga tundlik. Arvutit on seega üsna raske külgedelt hoides tõsta, ilma et plaadilugeja end välja ei pressiks. Teisest küljest on see märksa parem kui see, et plaadilugeja on liiga tuim ja reageerib alles mitmenda vajutuse peale.

[d] SVEN VAHAR

[digi]
HEA OST

[TESTITULEMUSED]

PCMark05	1736	Kõvaketas	2589
Protsessor	2528	Akustest	1:47
Mälu	2207	3DMark03, 3DMark06	teste ei läbinud
Graafika	685		

[d] HINNANG

Taskukohane arvuti vähenõudlikule ja kannatlikule kasutajale. Selle raha eest igati mõistlik valik.

www.entre.ee

entre

ENTREGA AVARUSTESSE!

Osta augustis sülearvuti meilt ning

võida

unustamatu elamus –

langevarjuhüpped
otse taevast.

Loosi läheb 7 paketti, mis sisaldavad koolitust ning kolme hüpet.

Eesti Langevarjuklubi

Tavahind 17900.-

16500.-

Liisi alates 607 kr/kuus

Sülearvuti ML N530

säästa
1400.-

Tavahind 17490.-

15990.-

Liisi alates 588 kr/kuus

Sülearvuti ASUS A7M

säästa
1500.-

17,1" WXGA+ (1440x900 Px) Chrystal Shine, Mobile AMD Sempron 3200+, 512MB DDR667, 80GB, 8x DVD+/-RW Super Multi DL, Graafika Nvidia GeForce GO 6100 256MB, Microsoft Windows XP Home, Norton Internet Security, Audio DJ, WiFi 802.11a/b/g, 1,3 M Px veebikaamera, sisemine kaardilugeja. Garantii 24 kuud.

Kingituseks
optiline hiir ja sülearvutikott

Logitech Cordless minihiir sülearvutile

399.-

299.-

14,1" WXGA (1200x800 Px), Intel Core Duo T2300E, 1024MB DDR2 533, 80GB S-ATA, DVD/RW +/- kirjutaja, Intel ProWireless 3945A/B/G WiFi, Microsoft Windows XP Home, Zoner Photo Studio 7, Kaspersky AV Personal 1a, integreeritud väikmälukaardi lugeja. Garantii 24 kuud.

Sülearvuti ML N550

säästa
2000.-

Tavahind 14990.-

12990.-

Liisi alates 478 kr/kuus

Sülearvuti FUJITSU SIEMENS Amilo Pro V2030

säästa
2000.-

Tavahind 11490.-

9490.-

Liisi alates 349 kr/kuus

15" TFT XGA ekraan, Intel Pentium M 725A (1.6Ghz Dothan), 1024MB DDR2 533MHz, 80GB 5400rpm ATA100, Intel ProWireless 2200B/G WiFi, DVD/RW +/- kirjutaja, Windows XP Home, MS Works 8.5 EST, Zoner Photo Studio 7, Kaspersky AV Personal 1a, integreeritud väikmälukaardi lugeja. Garantii 24 kuud.

Intel Celeron M 370 1,5GHz, mälu 512MB DDR2 WiFi, 15" XGA, 40 GB S-ATA kõvaketas, DVD +/- RW Dual layer, 2,6 kg, Windows XP Home, Norton Internet Security

250.-

Sülearvutikott Targus CN31 kuni 15,4" sülearvutitele

TALLINN, Narva mnt 21, tel 660 5720; Magistrali keskus, Sõpruse pst 201/203, tel 677 7256 | **TARTU**, Raatuse kaubamaja, Raatuse 20, tel 740 2115
VALGA, Vabaduse 3, tel 766 1545 | **AHTME**, Ahtme Kaubakeskus, Estonia pst 30A, tel 332 0700 | **PÄRNU**, Mai Selver, Papiniidu 42, tel 442 9225
HAAPSALU, Posti 30, tel 473 7030 | **RAKVERE**, Lai 11, tel 322 3203 | **PÕLVA**, Kesk 17, tel 799 4699 | **VÕRU**, Semu Kaubamaja, Vabaduse 1, tel 782 1822 | **VILJANDI**, Jakobsoni keskus, Jakobsoni 21A, tel 433 5333 | **NARVA**, Tallinna mnt 16, tel 337 7550

Peegli saad, pardel tuleb endal juurde osta

LENOVO 3000 V100, küsi arvutipoodidest, umbes 26 000 krooni

• Inteli kahetuumaline protsessor, 1 GB muutmälu, 12tolline laiekraan, DVD-kirjutaja ja 100 GB kõvaketas – kõlab nagu päris kobe arvuti, mis? See on juba sedasorti komplekt, millele võib ka juba raskemaid ülesandeid usaldada kui teksti vormindamine või andmete tabelis järjestamine. Testis oli meil V100 kalleim mudel, ent samasuguseid masinaid pisut nõrgema konfiguratsiooniga saab alates umbes 22 000 kroonist.

Lenovo on sellele arvutile kaasa pannud ka hulga IBMi sülearvutitest tuttavat tarkvara, mis teeb selle arvutiga töötamise ja selle haldamise kohati väga lihtsaks. Näiteks kõigile vanakooli Thinkpadide kasutajatele tuttav võrguprofiilide haldusrakendus Access Connections on ka siin arvutis olemas ja neile, kel on tarvis tööl, kodus ja puhkehetkel kasutada väga erinevate seadistustega arvutivõrke, on selline tarkvara sõna otseses mõttes asendamatu.

Arvutil on ka sõrmejäljelugeja, mis võimaldab end arvuti jaoks tuvastada ilma paroolita ning veebikaamera, millega saad nii edastada oma näopilti videovestlusprogrammi abil jutukaaslasele või saad ka lihtsalt kaamera panna arvuti ees toimuvat salvestama. Kaamerat annab seadistada erinevate valgusrežiimide jaoks, kuid tasub arvestada sellega, et pilt pole just kõige täpsemalt rihitud: kui sättida nägu tervenisti kaamerasse paistma, on ekraan nähtavuse jaoks viletsa nurga all, kuid keerates ekraani maksimaalse loetavuse jaoks, on pool pead jälle kaamerast väljas.

Ekraan on läikkattega ja kui ekraani taust tumedaks sättida, saavad karusemad mehed moodustuva peegli abil habet ajada. Ühtlasest valgustingimustes on pilt selge ja terav, aga kui tahad seda arvutit kasutada kuskil, kus on eredad kohtvalgusallikad, siis ole valmis veidi nihelema ja õiget vaatenurka otsima.

Iseäralikumatest asjadest tuleks mainida ka kindlasti kaanehaaki, õigemini selle puudumist. Kaas tuleb sulgemiseks lihtsalt suruda vastu klaviatuuri ning see jääb sellesse asendisse püsima ilma haakide abita. Kas see ka sama kindlalt pärast aastat-kahte kasutamist kinni püsib, on raske öelda.

Kirjatööde tegijaid tasub hoiatada ka mõ-

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core Duo T2400 1,83 GHz

Ekraan: 12,1tolline WXGA, 1280x800 pikslit

Graafika: Intel Media Accelerator 950

Kõvaketas: 100 GB

Mälu: 1024 GB

Optiline seade: DVD+/-RW DL

Muu: WiFi (a/b/g), Bluetooth, võrgukaart, modem, 3x USB 2.0, Express card 34/54, Firewire, VGA, mikrofoni- ja kõlaripistik, 5-in-1 mälukaartilugeja, sõrmejäljelugeja

Tarkvara: Windows XP, võrguprofiilide haldus, varundus- ja taastustarkvara, Picasa, Nortoni turvatarkvara

neti kummalise klaviatuuripaigutuse eest – nimelt ei ole Home- ja End-klahvid eraldi välja toodud, vaid need tuleb võtta Fn-klahvi abiga. Kes sellega harjunud pole, võib tabada end aeg-ajalt mõnd vandesõna lendu laskmast. Ja aku kestvus testis ei olnud ka kaugelki paremate killast: ainult 1 tund ja 20 minutit. Reaalses tööajas tegi see pisut alla paari tunni. Vähe!

[d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

3DMark03	1519
3DMark06	145
PCMark05	3008
Protsessor	4216
Mälu	2341
Graafika	1027
HDD	3529
Akustest	1:20

[d] HINNANG

Spetsialisti käes tõenäoliselt kõva tööloom, kuid kallis ja pidevaks kontoritöök mõneti ebamugav.

Midagi suurt ja ilusat

DELL 2407WFP, MAX 1-2-3, 16 930 krooni

• Alles veidi aja eest kirjutasin Samsungi vaid ülivõrdeid teeninud 24tollisest laiekraanist, mida oli suisa piinavalt kahju tagasi anda. Aga Dell toodi asemele!

Saabunu oli uusim Delli LCD-pere esindaja UltraSharp perekonnast – 2407WFP. Eeltööd tehes uurisin selle tehnilisi andmeid ja need olid hämmastavalt sarnased juba testitud Samsungiga ning testialuse saabumisel leidis see kinnitust. On ju monitoritootjaid ääretult palju, kuid TFT-maatrikseid toodavad vaid neli tehast maailmas ning tuntuim ja kvaliteetsem on siiani olnud Samsung. Maatriks on olulisim komponent, mis määrab ekraani suurema osa omadusi nagu autol mootor, kuid muu elektroonika ja loomulikult ka disain peavad tasemel olema. Dell on aga tasemel – kui võrrelda tema 2407-t Samsungiga, siis puudu küll millestki pole. Dell pakub lausa enamatki – monitori heledus on suurem (450 nitti), mis lubab eredalt valgustatud ruumis paremat ekraanikujust; monitoril on topehtkogus USB-liideseid (4) ning lisatud on isegi 9-in-1 mälukaartilugeja.

See on ka esimene monitor, mida testisin peatselt saabuva Windows Vista all – ja nagu Microsoft on teatanud oma toest laiekraanidele – nii on see tugi ilusti olemas. 24tollisel suurusel pole monitori pakutav 1920x1200 WUXGA lahutus ka liiga pisike, aga kaks Wordi ekraani mahuvad täies ilus ja uhkuses kõrvuti seisma pluss utiliidi-riba paremas ääres. Pivot' abil ekraani püsti keerates aga

[TEHNILISED ANDMED]

Loomulik lahutusvõime:
WUXGA 1920x1200 pikslit

Ekraaniformaat: 16:10

Pikslisuurus: 0,270 mm

Kontrastsus: 1000:1

Heledus: 450 nitti (cd/m²)

Reaktsiooniaeg: 6 ms (G2G), 16 ms (B2W)

Vaatenurgad (H/V):
178° / 178°

Liidesed: DVI-D, D-Sub
VGA, S-Video, Component
Video, 4x USB,

integreeritud kaardilugeja
(CF I/II, SMC, MS, HSMS,
MS Pro, SD, Mini-SD,
MMC)

HDCP krüpteeringu tugi:
jah

HDTV tugi: jah, kuni 1080p

Pivot' tugi: jah

Integreeritud kõlarid:
lisavalikuna

VESA seinamontaaži tugi:
jah

Kensington-luku tugi: jah

Tarbitav võimsus: 110 W

Mõõtmed:
55,9x38,7x19,5 cm

Kaal: 8,3 kg

Garantii: 3 aastat

mahub ekraanile täies hiilguses terve A3 leht – disainerid, rõõmustage! Vaatenurgad on tal ausalt suured (passis 178°, aga kes ikka pilti ekraani tagant vaatama kipuks) ja tootliga vasakule-paremale sõites moonutusi ei tule. Eredust on tal piisavalt, värvid on head ja säravad, kiirus on piisav. Kuigi numbritena on turul juba pisemaid arve, siis olgem ausad – kes neil peale mõõteriistade vahet suudab teha! Elu on näidanud, et alla 8 ms on kõik juba ühtlaselt head ning uurida tasub juba muid parameetreid.

Praktilises tegevuses (kontoritarkvara juba mainisin): filmid nii DVD-lt kui AVI-formaadis ja uusimates arvutimängudes on teda kasutada lausa lust! Ainult pidage mees: koos sellise ekraaniga on vaja muretseda ka korralik graafikakaart, mis lubaks 1920x1200 lahutusega piisavalt kiiret pilti ette puhuda. Alla nVidia 7800 – 7900 või ATI X1800 – X1900 seeria kaartide eriti hakkama ei saa (ära ajab asja ka kahe 7600GT abil loodud SLI-lahendus).

[d] VEIKO TAMM

[d] HINNANG

Ere ja kirkaste väga heade värvidega peegeldusvaba pilt, kõrge lahutusvõime ja ülimalt kõrge kontrastsus, igati reguleeritav ergonoomika. Hind on aga üsna kõrge.

Hiirega luurele

LOGITECH V270 BLUETOOTH, Mikromaailm, 690 krooni

• Kõik geniaalne olevat imelihtne ning see kehtib ka Logitechi Bluetooth-hiire kohta. Tavalised, juhtmega hiired, mis mõeldud sülearvuti kasutajatele on minu arust tihtipeale liiga pisikesed – väikest hiirt on mugavam kaasas tassida, aga ebamugavam kasutada.

Traadita hiired on aga üldiselt sellised, et hiire kõhu all on pesa pisikesele mälu pulka meenutavale seadmele, mis tuleb enne kasutamist sealt eemaldada ning ühendada sülearvuti USB-pistikusse. Peale hiire kasutamist tuleb sama operatsiooni teha vastupidi – võta *dongle* USB-pistikust ning panna see hiire kõhu alla olevasse pesasse tagasi. Ebamugav, eks ole?

Logitechi Bluetooth hiir aga kasutab sülearvutiga suhtlemiseks juba nimest järeldatavat Bluetooth-tehnoloogiat, mis oli vanasti kallimates ja on praegu enamikes sülearvutites standardvarustuses. Seega kaob ära vajadus midagi arvuti külge ühendada.

Visuaalselt ning kasutusomadustelt on Logitechi Bluetooth hiir äravahetamiseni sarnane minu isikliku Logitech DiNovo komplektis (kahest osast klaviatuur, hiir ja USBsse ühendatav vastuvõtja) olnud hiirega. Mõlemas hiires on koht kahele AA patareile (või AA moodus akule). Hiirte moodud on identsed, värvuselt on mõlemad hõbedased, kuigi veidi erinevat tooni. Pealtpoolt vaadates on märgata vaid kahte erinevust – hiirte rullikud on erinevat värvi – DiNovol must ja BT hiirel valge ning Bluetooth-hiirel on kahe nupu vahel BT logo. Altpoolt vaadates on aga hiired „peegelpildis“. Ühel on sisse-välja lülitamise ja *reset* nupp vasakul, teisel paremal pool. Identne on ka nende kasutamine ning nende „käitumine“.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendus: Bluetooth
Sensor: optiline, 1000 dpi
Nuppe: 3
Kerimine: horisontaalne ja vertikaalne
Energia: 2x AA patareid või akud
Mõõtmed: 17,2x21,6x7,1 cm

Bluetooth-hiirt on tõesti mugav kasutada. Esimene kord tuleb sülearvuti ja hiir omavahel ära paaritada. Edaspidi pole vaja hiire kasutamiseks teha muud kui veenduda, et sülearvutis on Bluetooth ühendus sisse lülitatud. Hiire saab voolu säästmiseks välja lülitada. Paar sekundit pärast hiire tööle panekut on ühendus arvutiga loodud ja hiir tööks valmis.

Seda, kaua kahe AA patarei või akuga hiir vastu peab, ma testida ei jõudnud ja see sõltub ka palju sellest, milleks arvutit kasutatakse – teksti sisestamine, kujundamine või arvutimängu mängimine võtavad kõik erinevalt voolu. Tegelikult mõjutab ka kasutatavate patareide tüüp seda, kaua hiir on töövõimeline. Minu kogemused DiNovo hiirega aga näitavad, et kuu aega keskmist kasutamist peab üks komplekt akusid probleemideta vastu.

Konkreetset hiirt võib julgelt soovitada inimesele, kelle sülearvuti omab sisseehitatud Bluetooth moodulit ning kellele meeldib rohkem pärihiirt kasutada, kui seda, mis tootja on sülearvutisse sisse ehitanud.

[d] ALAR PARDLA

[digi]
HEA OST

[d] HINNANG

Hea väike Bluetooth-hiir sülearvutikasutajatele. Kui sa sülearvuti puuteplaadile eelistad kulutada raha hiire ostmiseks, siis Logitechiga alt ei lähe.

Kiire punane

VODAFONE OPTION HSDPA/3G/EDGE/GPRS, Elisa, 3399 krooni (kliendile)

• Hiljuti testisime EMT uue põlvkonna HSDPA andmesidekaarti, mis võimaldas sülearvutiga üle mobiilivõrgu internetis surfata kiirusel kuni 1,8 Mbps. Tookord tõdesime, et kuigi nutmaajavalt kallis, on see tõesti võimalik ja ühendus oli nii stabiilne, et Tallinna kesklinnas hoidis see kaart isegi vahepeal terve meie kontori internetiühendust enda õtul, kui Elisa internetiühendus oli katki.

Elisa auks tuleb öelda, et nüüd on ka neil oma HSDPA-võrk ja HSDPA-toega andmesidekaart turul, uhke punase Vodafone'i kujundusega ja puha. HSDPA-võrk on praegu-seks muuseas nii Elisal kui EMT-l Tallinnas ja Pärnus püsti.

Ja ega kaartidegi töös suurt vahet ei ole, ka Elisa ühendus käis mõnusalt ja üsna stabiilselt ning erinevalt mõlema firma tehnikainimestest jätame meie endale väikese või-

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud:

neljasageduslik 900/1800/
1900/2100 MHz

Mõõtmed:

12,2x5,2x1,3 cm

Kaal:

52 g

Tarkvara:

kaasa saab eestikeelse Vodafone

Mobile Connect tarkvara

maluse mitte olla raudkindlad teenuse sama heas kvaliteedis siis, kui sellele tekib külge suurem tarbijate hulk. Seda tuleb enne näha ja alles siis saab kiires mobiilses internetiühenduses kindel olla.

EMT kaardist eristas Vodafone'i kaarti kaks asja. Esiteks on Vodafone'iga kaasa tulev tarkvara eestikeelne ja lihtne seadistada ning kasutada. EMT kaardiga on keskmisel kodanikul oluliselt rohkem mässamist ja ingliskeelses tarkvaras konfiguratsiooni tegemine kahtlemata palju keerukam. Vodafone'i tarkvara on tõesti väga hea. Teiseks aga – testiarvuti Thinkpad T41 sisse-ehitatud kõlar kipus Elisa kaardiga vastikult pinisema.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG

Zepto Zview 32"

Ekraani suurus: 32"
Max Resolutsioon: WXGA 1366x768
Heledus tugevus: 550 nits cd/m²
Kontrast: 1000:1
Reageerimisaeg: 8ms
Vaatenurk: 176/176
HD valmidus: Jah (480i, 480p, 576i, 576p, 720p 1080i)
Text TV mälu: 252 lehte
Ühendused: Video D-sub x 1 / DVI x 1 / Mini-stereo (f3,5 mm) x1
Video RCA Composite x1 / S-Video x 1 / Audio RCA x 2 set (L/R)
Video RCA Component x 1 / SCART x 3 / HDMI x 1
Väljundid:
Video RCA Composite x1; S-Video x 1; Audio RCA x 1 set (L/R)
Garantii: 2 aastat

14 999.-

Zepto Znote 6214W

Monitor:
14.1" WXGA resolutsioonil 1280x768 (6214W)
Intel Core processor:
1.83 GHz Intel® Core™ Duo T2400
Graafikakaart:
nVidia GeForce GO 7600 512MB
Mälu:
1024MB DDR2 / PC5300
SATA kõvakettad:
60GB 5400rpm. SATA Hitachi
CD / DVD Seade:
DVD-RW Dual Layer
Traadita võrk:
Intel® PRO/Wireless 3945ABG 54Mbit
Operatsiooni süsteem:
Windows XP Home
Bluetooth™:
Sisseehitatud bluetooth

Teisi Zepto mudeleid »
www.zepto.ee

23 900.-

econet

SUPERTEST

ISTOCKPHOTO JA HELIN LOIK

Juhtmeorjusest vabaks

● Poest ei leia tänapäeval enam naljalt ühtegi uut sülearvutit, millele ei oleks WiFi-võrgukaarti juba sisse ehitatud. Kuna üha enam ja enam ostavad sülearvuteid mitte ainult ärimehed või patsiga poisid, vaid ka koduperenaised, liinitöölised, kunstnikud ja kokad, siis tasub osta arvuti, mis on väike ja kaasaskantav. Kui osta aga sülearvuti, siis on mõtet koju ka juba traadita võrk üles seada. Kes see ikka tahab arvuti kasutamiseks minna „arvutituppa“ ja istuda kuskil pimedas nurgas. Sunnismaisust, mida juhtmeorjus ju on, ei anna võrreldagi võimaluse ja vabadusega võtta arvuti sülle ning sellega teleri ees, rõdul või voodis vedeledes internetist telekava lugeda, e-kirjadele vastata või sõpradega lobiseda. Kui sul on kodus küll Internet, aga oled sunnitud selle kasutamiseks juhtme otsas rippuma, siis on küll tagumine aeg mõelda WiFi kodustamise peale. Selleks pole sul tarvis midagi muud, kui osta seade, mis viib interneti üle õhu sinu arvutini. Kõlab lihtsalt? Eks see olegi lihtne, kui teada, millist seadet osta. Erinevad poed pakuvad erinevaid seadmeid. Üks kiidab üht, teine teist. Kui sul on tuttav arvutispetsialist, siis on sul kõige targem temalt nõu küsida. Juhuks, kui sul aga kedagi nõu andmas pole, tuleb appi [digi].

Olgu kohe ära öeldud, et meie eesmärgiks ei olnud testida kõiki spetsialiste huvitavaid omadusi. Teste aitas meil läbi viia WiFi-evangelist Veljo Haamer. Meie eesmärgiks oli siiski vaadata seadmete sobivust kodukasutusse: välimust, kasutamismugavust ja seadistamise lihtsust. Püüdsime kaasata erinevate tootjate – nii tuntute kui ka vähemtuntute – seadmeid. Vaatasime seadmeid selle pilguga, et kas me neid endale koju tahaksime, sest võõrale on küll hea soovitada tehniliselt heade näitajatega seadet, ent kui enda tuppä mõne sellise paigutama peaks, hakka-

vad mängima paljud muudki detailid peale tehniliste parameetrite.

Uurisime haldusliidest ja seda, kui lihtne või keeruline on seal olulisi asju seadistada. Oma üllatuseks avastasime, et mõnel seadmel on haldusliides, mis on justkui mõeldud kasutaja eemale peletamiseks ning toojafirma on teinud kõik, et seadistamisele võimalikult palju aega kulaks. Sikutasime ka faile ning panime kirja kulunud aja ja keskmise kiiruse. Kiirusetesti jaoks sikutasime FTP kaudu ühest arvutist teise 100 MB (104 857 600 baidi) suuruse faili. Kordasime katset mitu-mitu korda, et välja selgitada konkreetse seadme keskmist kiirust. Faili jagasime Inteli võrgukaardiga IBMi sülearvutist, mis oli WiFi-seadme külge ühendatud võrgukaabliga ning faili sikutasime üle traadita ühenduse Inteli WLAN kaardiga Lenovo sülearvutisse. Testisime ühendust eelnevalt kahe arvuti vahel kaabli kaudu, et olla kindlad, et kiirus arvutite endi taha ei jääks.

Kiirusemõõtmist tegime nii 100% tugevuse signaali kui ka 45-55% tugevuse signaali puhul. Protsendivahemik on selline seepärast, et leida seda kohta, kus signaal täpselt 50% oleks, on raske, kui mitte võimatu. Üritasime leida koha, kus selle konkreetse jaama signaali tugevus oli enam-vähem stabiilselt 50% peal, kuid paratamatult kõikus see ka siis, kui vaguralt paigal püsida. Seepärast me teise mõõtmise puhul ka aega kirja ei pannud, registreerisime vaid keskmised kiirused.

Signaali tugevust ja stabiilsust mõõtsime majas ringi jalutades, liikudes erinevate ruumide ja korruste vahel, läpats näpus ja silm signaalimõõdikul. Kasutasime selleks IBMi traadita võrgu haldustarkvara, mis näitab signaali kõikumist reaajas ning seda protsentides, mitte lihtsalt viie või kuue pulgaga.

SVEN VAHAR

Üllatuspühvel

BUFFALO AIRSTATION WHR-G54S

• Laiema avalikkuse seas suhteliselt tundmatu Buffalo sai meie favoriidiks koheselt pärast karbist väljatirimist. Buffalo on kõige vähem tavalise nurgelise karbi moodi ning esimene hinnang „naistekas“ asendus peagi imetlusega läbimõeldud disaini üle. Seadet on võimalik paigutada nii pikali kui püsti, eemaldatava küljepaneeli alla on peidetud väikesed kinnituspilud, mille abil seda seina külge haakida ning erinevalt kõikidest teistest ruuteritest näitab seadme algaadimist või seadistamist punane märgutuluke, mitte virvendav roheliste lampide meri. WHR-G54S toiteadapter on konkurentsituult testi parim – see on kerge, väike ja koosneb kahest osast, nagu sülearvuti adapteridki. Raskem osa paikneb juhtme keskkohas ning elektrikontaktini ulatuvat juhet saab vastavalt vajadusele ise vahetada pikema või lühema vastu. Lihtsalt geniaalne!

Buffalo haldusliides on samuti testi

kõige kenam ja arusaadavam ning võhikutel on seadistuseks võimalik kasutada viisardi abi, mis jalutab vajalikud sammud ükshaaval läbi. Kiirustestis oli Buffalo üks kiiremaid ning stabiilne ka nõrgema signaali juures.

Buffalo on komplektina väga hästi viimistletud ning ainus, mille juures otseselt millegi üle nuriseda polnud. Kui see [digi] teha oleks, saadaksime kõikide teiste firmade tootedisainerid Buffalo laborisse praktikale.

[d] HINNANG 9/10

Ilus, eripärane ja võimekas – mida sa hing veel ihaldad?

Mitmekülgne meister

ASUS WL-500G DELUXE

• Tihedas rebimises teiseks jäänud Asusel on testitud WiFi-ruuteritest ainsana lisaks tavapärasele neljale võrgupordile ka kaks USB 2.0 porti. Sinna külge ei saa ühendada mitte ainult printerit või veebikaamerat, vaid ka mäluulgu või kõvaketta. Mis veelgi toredam – Asuse tarkvara oskab FTP kaudu otse mäluulgalt faile serverida, mis on äärmiselt mugav nendeks puhkudeks, kui on tarvis üle WiFi faile jagada, aga pole tahtmist või oskusi arvutisse serverit üles seada. Asuse haldusliides on läbimõeldud ja korralikult tehtud, sealt leiab ka mõned unikaalsed valikud, mida teiste tootjate seadmetel pole. Näiteks on võimalik WL-500G seadistada kellaajaliselt WiFi-ühendust sisse või välja lülitama. Päeval, kui kedagi kodus pole, pole ka WiFi vaja, kuid õhtul lülitub see automaatselt sisse. Väga asjalik. Testimisel püsis signaal stabiilsena ja failiedastuskiirus heal tasemel.

Seade ise ei ole just väikeste killast ja korpus on pisut pehme ning pealt painduv. Ei ole küll sellist tunnet, et see kohe katki läheks, aga ettevaatlikule käsitlemisele

sunnib siiski. Toiteadapter on õhuke ega sega kõrvalpesade kasutamist. Kui poest parasjagu testivõitjat

Buffalot saada pole, on Asuse ruuter raudselt hea ost, mida hiljem kahetsema ei pea.

[d] HINNANG 9/10

Kõrgemat hinda õigustab lisafunktsionaalsus USB-portide näol. Kui eelarve kannatab, siis miks mitte just Asust osta?

Kindel valik

LINKSYS WIRELESS-G WRT54G

● Tuntud mudel tuntud tootjalt. Kui tahta kindla peale välja minna ja ilma suurema muretsemiseta ning parameetreid uurimata lihtsalt midagi ära osta, siis on see seade igati hea valik. Selle kohta leiab ka internetist kõige rohkem infot ning selle kohta oskab nõu anda tõenäoliselt ka mõni arvutihuvilisest tuttav. Korpus on tugev ja kindel, jalgade külge kinnituvad kummipõhjad, mille abil on võimalik seadet ka seina külge kinnitada. Samuti on võimalik mitu sellist seadet teineteise peale asetada, korpuse pealmisel küljel on selleks spetsiaalsed lohukesed.

WRTG54G oli testi üks kõige stabiilsema signaaliga ja ühtlasema kiirusega seadmeist. Töötas laitmatult ega pipardanud kordagi, testimine oli lausa igav, me ei leidnud midagi, mille üle viriseda. See on üks kolmest seadmest (Asuse ja Buffalo kõrval), millele on võimalik laadi-

da mitteametlik tarkvara, mis võimaldab funktsionaalsust muuta ja täiendada. Ainus asi, mille üle võiks nuriseda, on toiteadapter, mis erinevalt teise LinkSysi, väikese WRTG54GC adapterist, on raske ning sobib pigem põrandal oleva pikenduse kui seinakontakti tarbeks.

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Nimeka tootja seade tuntud headuses, testitud ja töökindel mudel.

Väike ja tubli

LINKSYS WIRELESS-G WRT54G

● Testi kõige väiksem, kuid sugugi mitte vilets seade. Vastupidi, mõõtmete ja tubliduse suhtarvult pole sellele vastast. Hõbedane lapik korpus võib olla nii pikali- kui püstiasendis, põhja all on jalg, mida saab toeks välja keerata, et seade ümber ei kukuks. Toiteadapter on samuti õhuke ja kerge ning kogu komplekt mahub probleemideta pükste sääretaskusse. Seda seadet on konkurentsivõimeliselt kõige mugavam kaasas tassida, kui selleks vajadus peaks olema ning sellele ei ole vaja kodus spetsiaalselt ruumi teha. Raamaturiiulisse pistetud seadet ei pane keegi täheleegi.

See seade polnud testis küll kõige kiirem, kuid suutis hoida stabiilselt ühtlast kiirust. Kui enne testi näris nii miniaturset seadet vaadates hinge väike kahtluseus, siis kasutamise käigus kadusid kõik kõhkused. See seade on testitud seadmetest ka ainus, millele on korpuse küljele

pressitud haldusliidese aadress, kasutajanimi ja parool. Väga hea mõte, sest üks igasuguste seadmetega kaasa tulevad plaadid ja juhendid kipuvad ikka ära kaduma ja on kohutavalt mugav, kui pärast tehaseadistuste taastamist saab tarviliku info otse seadmelt maha lugeda.

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Ainus tõeliselt kaasaskantav WiFi-ruuter, millega on mugav suvalises kohas leviala tekitada.

Stiilne sinisilm

SMC WBR14T-G

● SMC õnnetus on selles, et kuigi tegu on väga šiki ja korraliku seadmega, olid mõned teised temast veel paremad. Sinakas-hall seade on väike ja armas ning ainsana on sellel tavapäraste roheliste või kollaste tulukeste asemel üldise värvitooniga sobivad sinised. Töötav aparaat näeb väga kihvt välja ja kodusele interjööri mõeldes teenib kõvasti plusspunkte. Haldusliides, tõsi, on mõneti aegunud väljanägemisega.

SMC teeb eriliseks see, et tegu on 108 Mbps seadmega, mis reklaami järgi lubab tavalise 801.11g 54 Mbps kiirusega võrreldes topeltkiirust. Meie üllatuseks oli karbis kaasas ka USB-adapter, mille abil saime SMC reklaami kontrollida. Tõesti-tõesti, tavalise 2,6–2,7 MB/s asemel saime failiedastuskiiruseks mitte küll päris kahe korra suurema, ent sellegipoolest märgatavalt parema 3,8–4 MB/s. Tasub meeles pidada, et nagu kõigil tootjatel, toimib ka SMC kiire 108 Mbps ühendus vaid SMC enda võrgukaartidega. Muude seadmetega saab luua

„vaid“ 54 Mbps ühenduse.

Ainsaks tõsiseks puuduseks on SMC puhul üliraske toiteadapter, mis kaalub üksinda rohkem kui näiteks LinkSysi pisike ruuter ja selle toiteadapter kokku. Igaks juhuks ei soovita [digi] SMC adapterit seinakonakti pista. Kui see sealt välja kukub ja parketi ära mölgib, on jama kui palju.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

Väike ja nunn, seda pole häbi kapinurgale kõigile nägemiseks „unustada“. Kahju, et suur toiteadapter varastab pikendusjuhtmetest ka kõrvalpesa ruumi.

Sugulane välismaalt

HAMA WIRELESS LAN ROUTER 108 MBPS

● Siinmail suhteliselt tundmatu bränd, aga näe, müüakse ja ostetakse. Seade on täitsa kenake, must ja läikiv, seda sobib sama värvi stereosüsteemi kõrvale riiulile panna küll. Must ja kandiline, aga stiilne. Testides pidas Hama end korralikult ülal, levi oli ühtlane ja ega kiiruski hea signaali korral laita polnud. Hama peaks suutma samuti luua 108 Mbps ühendust, aga kuna seadmega vastavat võrgukaarti kaasa ei tulnud, ei saanud me seda testida.

Haldusliides on kahtlaselt Trendneti moodi, kui aus olla, siis on see kogunisti üks-ühele koopia, välja arvatud see, et sinise asemel annab tooni punane. Erinevalt aga Trendnetist on Hamal võimalik seadistada signaali tugevust ja selle kaudu ka leviala. Midagi erilist selle seadme juures

silma ei hakanud, aga kurta ka väga millegi üle pole. Ei siiski, Hama toiteadapter on samuti üks sellistest kobakatest, millega võiks pähkleid purustada.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

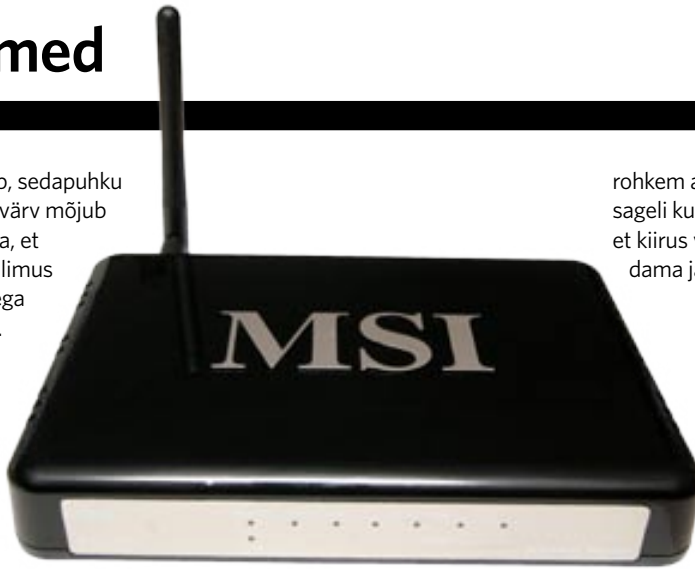
Tundmatu, kuid siiski suhteliselt viisakas seade. Ainsa pisut erilisema asjana võib esile tuua omapärase stiilse disaini.

Pikad juhtmed

MSI RG54G3

● Veel üks must ja läikiv karp, sedapuhku suure halli logoga. Must lakkvärv mõjub lahedalt, aga tuleb tunnistada, et Hama näeb vingem välja. Välimus on paraku aga ka ainus, millega see seade tähelepanu pälvib. Haldusliideses midagi erilist silma ei hakka, mainimist väärrib ehk enamikest seadmetest pisut põhjalikumad aadressi- ja domeenipõhised blokeerimisvõimalused ja see, et seade üritab oma sisemist kella sünkroniseerida automaatselt ning hakkab kohe logima õige ajaga.

Milles me aga MSI seadmest kuidagi sotti ei saanud, oli tema arusaam failiedastusest. Et saavutada enam-vähem normaalne kiirus, tuli teha palju-palju katseid. Kas on asi selles, et MSI tahab end „soojaks joosta“ või milleski muus, aga keskmist oli selle seadme puhul äärmiselt raske välja tuua. Ka tippkiiruse saavutamine võtab

rohkem aega kui teistel testitud seadmetel, sageli kulub kuni paarkümmend sekundit, et kiirus vaikselt üles roomaks ja sinna pidama jääks.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○○

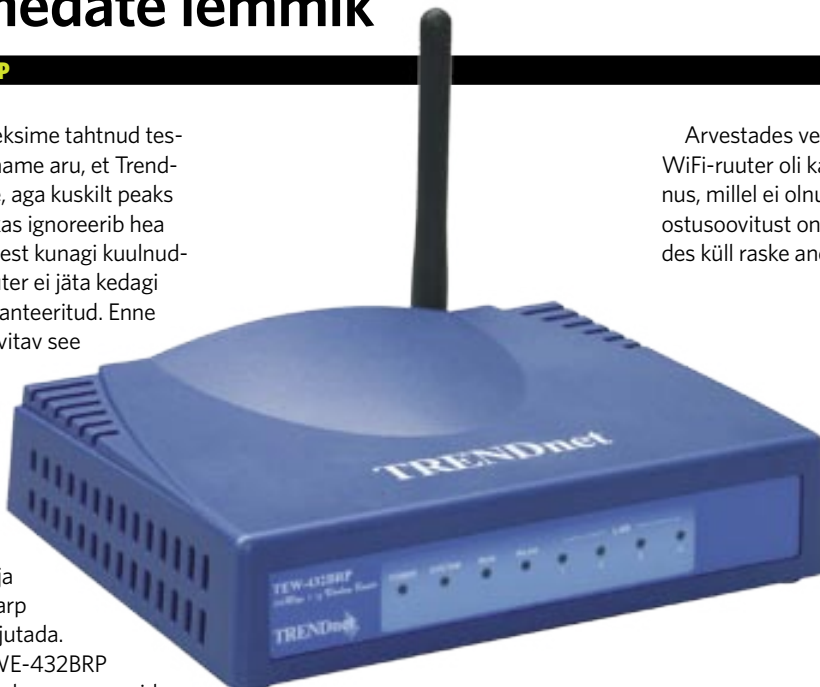
Õrna hingeeluga seade, mis tahab stabiilse kiiruse saavutamiseks pikemat meelitamist. Milleks, kui teiste seadmetega saab valutu-malt?

Värvipimedate lemmik

TRENDNET TEW-432BRP

● Seda WiFi-seadet oleksime tahtnud testida silmad kinni. Me saame aru, et Trendneti firmavärv on sinine, aga kuskilt peaks minema piir. Trendnet kas ignoreerib hea maitse piiri või pole sellest kunagi kuulnudki. Selline potisinine ruuter ei jäta kedagi ükskõikseks, see on garanteeritud. Enne külaliste tulekut on soovitav see kapi taha ära peita või vähemalt linik peale visata. Kui kuskil asutuse seadmeruumis pole vahet, mis värvi karp nurgas seisab, siis sellist kodu, kuhu taoline inetu, kandiline ja padusinine plastmasskarp sobiks, on raske ette kujutada.

Põhimõtteliselt ju TWE-432BRP töötab, aga haldusliides, kus peenemaid asju seadistada, on inetu. Kui lisada seadme väljanägemisele veel haldusliidese karvased GIF-failid ja pentsiku värvivaliku, jääb mulje, et Trendnet pole päris hästi aru saanud, mida tähendab sõna „disain“ ja milleks see hea on.

Arvestades veel sedagi, et Trendneti WiFi-ruuter oli ka testitud seadmetest ainus, millel ei olnud kaasas võrgukaablit, siis ostusoovitust on teiste seadmetega võrreldes küll raske anda.

[d] HINNANG ●●●●●○○○○○

Jah, see seade töötab. See on ka tema ainus positiivne omadus.

Disain – mis see on?

MICRONET SP3357

● Selle seadme oleksime testimise käigus äärepealt ära lõhkunud. Igava moega beežikas karp näeb küll tugev välja, aga täiesti ootamatult andis käes hoides karbil põhi alt järele ning karbi küljed liikusid valju krõpsatusega paigast. Seade jäi küll terveks, aga teist korda me seda enam korralikult katsuda ei julgenud.

See seade tekitas ka kõige vastakamaid tundeid – ühest küljest on SP3357 haldusliideses kindlasti kõige rohkem spetsialistivalikuid, mida tavakasutajal kunagi tarvis ei lähe (DHCP relay, võrguühenduse duplex-režiimi valik jpm) ning see seade töötab ka ADSL-modemina, aga teisest küljest on haldusliides nii segane, et jääb arusaamatuks, kuidas see kvaliteedikontrollist üleüldse läbi on pääsenud.

Seda ei saa isegi koledaks nimetada, sest see tähendaks halba kujundust, Microneti haldusliidest pole aga üldse kujundatud.

Sinised lingid valgelt taustal, sinkavonka jooksvad sisestusväljad, karvane logo... Muide, ärge arvake, et teil plaadil olevast PDF-kasutusjuhendist kasu on. Seal on osad lehed lihtsalt vahelt puudu. Näiteks peatükk „Wireless“.

[d] HINNANG ●●●●○○○○○○

Sobib kuurinurka või pimedasse seadmekappi, aga mitte tuppa avariilile ning sedagi juhul, kui mõni spetsialist käib seda seadistamas.

Mees metsast

LEVEL1 WBR3406TX

● Me võtame alati testidesse avasüli vastu vähetuntud nimesid, lootuses sealt mõnd üllatust leida. Üllatus oli ka Level1 (kes sellise nime küll välja mõtles?), paraku mitte just meeldivate killast. Tegemist on testi kõige ebastabiilsema seadmega. Kohtadel, kus teiste jaamade signaali õnnestus muretult samal tasemel hoida, kõikus Level1 signaal märgatavalt suuremas vahemikus. Ka failiedastuskiirus kõikus ideaalse signaali puhul müstiliselt palju, kord saime kiiruseks vaid 0,7 MB/s, kord jälle 2,7 MB/s. Sellele on kindlasti mingi loogiline seletus, aga võime kihla vedada, et kodukasutaja tahab stabiilset ühendust, mitte vabandusi.

Haldusliides on äärmiselt kasutajavaenulik, valge tekst mustal taustal ja segased valikud tekitavad tahtmise kellelegi halvasti öelda. Imestama paneb see, et näiteks seadme staatus (IP aadressid jmt) on näha ka ilma paroolita ning selle keelamiseks ei paistanud võimalust olevat. Lisaks kõigele on Level1 toiteadapter nii suur, et varjab

osaliselt pikendusjuhtmes ka kõrvalpesa. Koos selle seadmega tuleks poest ühtlasi ka suurem pikendusjuhe kaasa osta.

[d] HINNANG ●●●●○○○○○○

Kõikuv ühenduse kvaliteet ja silmavaenulik haldusliides ei ole just need asjad, millega üks WiFi-seade peaks aastal 2006 uhkustama.

Järeldused:

● Kodukasutusse sobivad põhimõtteliselt kõik testitud seadmed. Ostes ükskõik millise neist, on võimalik selle abil internetti üle õhu edastada. Kuid sellegipoolest on mõned seadmed paremad kui teised ning seda välimuse, kiiruse või seadistamise lihtsuse poolest. Kõige rohkem hämmastas meid kõikuv kvaliteet nii seadmete välisviimistluses kui ka haldusliidestest.

Testi võitnud Buffalo paistis silma

tervikuna läbimõeldud lahendusena, mida pole häbi ka kodus nähtavasse kohta paigutada. Teise koha kindlustas Asusele selle unikaalne võimalus USB-seadmeid ühendada. Edetabeli keskel on seadmed, mida võib samuti südametunnistuspiinadeta poest koju viia, kuid viimaseks jäänud seadmeid soovitame osta küll ainult siis, kui muid saada pole. Möödaskajad on ajad, kus wifiäljane kasutaja oli nõus ostma iga-

sugust kraami, peaasi et saaks juhtimest lahti. Valik kasvab iga nädalaga ja pole absoluutselt mitte mingit põhjust osta esimest ettejuhtuvat karpi, mil peal maagiline sõna „WiFi“.

Paraku polnud ühegi seadmega kaasas eestikeelset juhendit, aga igaks juhuks tasub edasimüüjaid sellel teemal peedistada. Siis on vähemalt kindel, et kui ei õnnestu asja tööle saada, on viga seadmes, mitte oskustes.

	Buffalo AirStation G54 WHR-G54S	Asus WL-500G	Linksys Wireless-G WRTG54G	Linksys Wireless-G WRTG54GC	SMC WBR14T-G	Hama Wireless LAN Router 108 Mbps	MSI RG54G3	Trendnet TEW-432BRP	Micronet 54M Wireless ADSL Router SP3357	Level1 WBR-3406TX
Kinnitused (seinale, lakke)	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	ei
Vahetatavad antennid	jah	jah	jah	ei	jah	jah	jah	jah	ei	jah
Sobivad antennitüübid	SMA	SMA	RP-TNC		SMA	SMA	SMA	SMA		SMA
Switch	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti	4 porti
Muud pordid (USB vm)	ei	2x USB 2.0	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei
Kolmand. osap. tarkvara võimalus	jah	jah	jah	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei
Konfigureerimine läbi brauseri	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Vajab eritarkvara	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei
Töötab vaikeseadistustes	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
AP isolatsioon	jah	jah	jah	jah	ei	ei	ei	ei	ei	ei
Konfi salvest. ja taastamine	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Leviala muutmise võimalus	jah	jah	ei	ei	ei	jah	ei	ei	ei	ei
Toetab kanaleid 12 ja 13	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Eestikeelne juhend	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei
WiFi sertifikaat	jah	jah	jah	jah	jah	ei	ei	ei	ei	ei
100 MB edastamise kiirus (100% signaal)	37 sek 2,5-2,6 MB/s	37 sek 2,6-2,7 MB/s	37 sek 2,6-2,7 MB/s	38 sek 2,4-2,6 MB/s	41 sek 2,4-2,5 MB/s	37 sek 2,5-2,6 MB/s	40 sek 2,4-2,6 MB/s	39s, 2,5-2,6 MB/s	45 sek 2,2-2,3 MB/s	40-96 sek 0,7-2,7 MB/s
100 MB edastamise kiirus (50% signaal)	2,1 MB/s	2,0-2,1 MB/s	1,6-1,8 MB/s	1,8 MB/s	1,9-2,1 MB/s	1,2-1,6 MB/s	1,3-1,5 MB/s	1,7-1,8 MB/s	1,6-1,8 MB/s	Väga kõikuv
Punkte	9	8	8	7	6	6	5	5	4	4
Müüb	Mikromaailm	K-Arvuti-salong	Elion	Enter	Küsi poodidest	Euronics	Enter	YEInternational	Ordi	K-Arvuti-salong
Hind	1150 krooni	1250 krooni	1150 krooni	950 krooni	Umbes 1200 krooni	799 krooni	890 krooni	946 krooni	1420 krooni	896 krooni
Koht	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Recycle Bin

Get Started

Vaikusse, valgusse, puhtusse minna

Kui sa oled mõelnud, et mis must täpp seal kaugusest vankuval sammul lähemale longib, siis tea, et see on Windows Vista, mis lõpuks on ometi niikaugele jõudnud, et seda on ka silmapiiril reaalselt näha. Tegemist on üle mitme-setme aasta uue ja värskel Windowsiga ning parem oleks, kui Vista kõik Microsofti nende aastate jooksul laiali loobitud lubadused ka täita suudaks.

• Mis on siis need uuendused, mis arutisõbrad juba ette nii elevile on ajanud? Põhimõtteliselt võib Vista uuendused jagada kaheks – silmaga nähtavaiks ja silmale nähtamatuiks. Visuaalse poole pealt on kindlasti uuenduseks uut sorti kasutajaliidese kaunistus Aero (tuleb sõnade *Authentic*, *Energetic*,

Reflective ja *Open* esitähedest). Tegu siis akende ja kõikvõimalike kasutajaliidese elementide kaunistamisega ja neile edevate efektide pealeväänamisega. Akende servad on poolläbipaistvad, taust ja teised aknad paistavad sealt läbi, kastikesed, tekstikesed ja pildikesed mitte ei teki ega kao lihtlabaselt,

vaid liiguvad, hüppavad ja vuhisevad ühest kohast teise. Hea videokaardi korral jääb sellest isegi sujuva liikumise mulje, viletsama kaardi puhul on efekt aga umbes samasugune, kui vaadata mööda muru ringi tormavat tigu. Ja oh seda elevust, kui mitu tigu korraga teineteise peale, alla ja kõrvale trügima

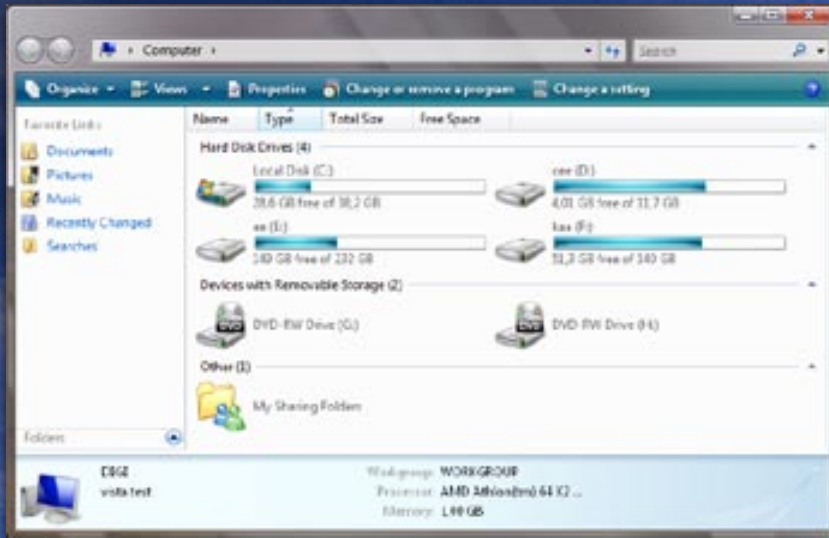

panna. Silmarõõmu pakub ka läbipais-
tevä külpaneel, millele saab koondada
pisirakendusi, millest mõõdukalt moel
iseegi kasu võib olla. Sul oligi vaja ju veel
ühte kella ja kalkulaatorit, eks? Märksa
mõttekamad uuendused on aga näi-
teks uued, spetsiaalselt ekraanilt luge-
miseks mõeldud šriftid, uus Internet
Explorer 7, uus Media Player 11, palju
mõistlikumaks muudetud Start-me-
nüü ja otsing ning otse loomulikult
uued mängud, kuidas siis ilma nendeta
saaks. Windows Vista kasutajad saavad
nüüd tööandja aega varastada mitte ai-
nult kaarte ladudes või pomme otsides,
vaid ka malet või mahjongi mängides.

Sisulisteks uuendusteks, mis esma-
pilgul silma ei hakka, on muu hulgas
video-, heli-, võrgu- ja printeridraive-
rite käsitlemise muutused, terve hulk
turvalisust parandavaid uuendusi, nt
mäluadresside juhujaotus, uut tüüpi
failikrüpteerimine, parandatud ja tur-
valisem võrgukood, uue WIM pildivor-
mingu tugi ja muudki. Eraldi äramär-
kimist väärib aga kindlasti uutmoodi
lähenemine turvalisusele. Microsoft on
aru saanud, et windowsikasutajate har-
jutamine arvutit pruukima mitte admi-
nistraatori, vaid tavakasutaja õigustes
on sama lihtne ettevõtmine kui ham-
bapasta tuubi tagasitoppimine. Seepä-

rast on Vistasse sisse ehitatud terve rida
kontrolle, mis kasutajalt tema õigustest
hoolimata pidevalt üle küsivad, et kas
too on ikka kindel, et tahab seda või
teist teha. Idee on hea, aga reaalselt on
see osutunud äärmiselt tüütuks. Töö-
laualt ikooni kustutamiseks tuleb mitu
korda oma nõusolekut anda ning mitu
korda tuleb oma soovi kinnitada ka ra-
kenduste installimisel. Kõik sinu enda
turvalisuse huvides, kinnitab Microsoft.
Lõppversioonini on veel aega ning roh-
kem uuendusi pole sinna planeeritud,
kuid ära on lubatud parandada kõik,
mille üle beetatestijad virisevad. Ela-
me, näeme.

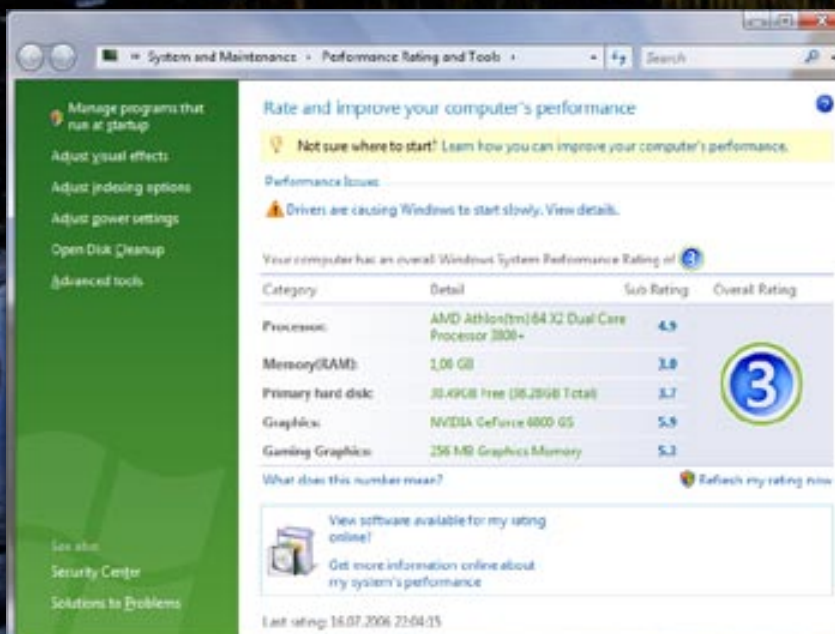
 SVEN VAHAR

Explorer sarnaneb veidi vanale failihaldurile, kuid pakub vaikimisi korraga märksa rohkem infot. Pangem tähele puuduvaid menüüsid.

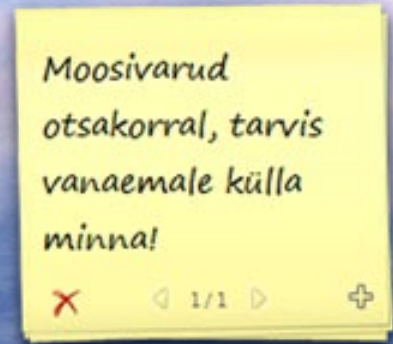
Jällegi ei piirdu Vista vaid ühekordse üleküsimisega, vaid tahab ka teistkordset jah-sõna. See on juba tõsiselt tüütu.

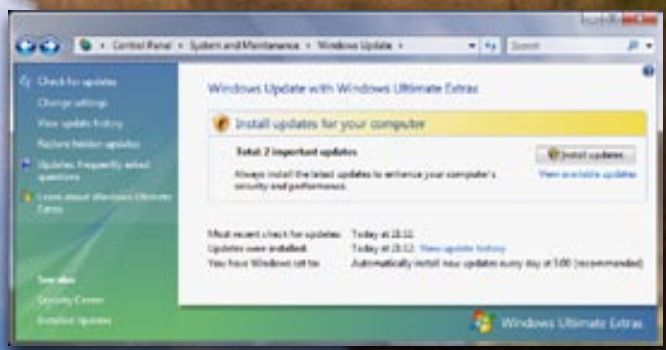
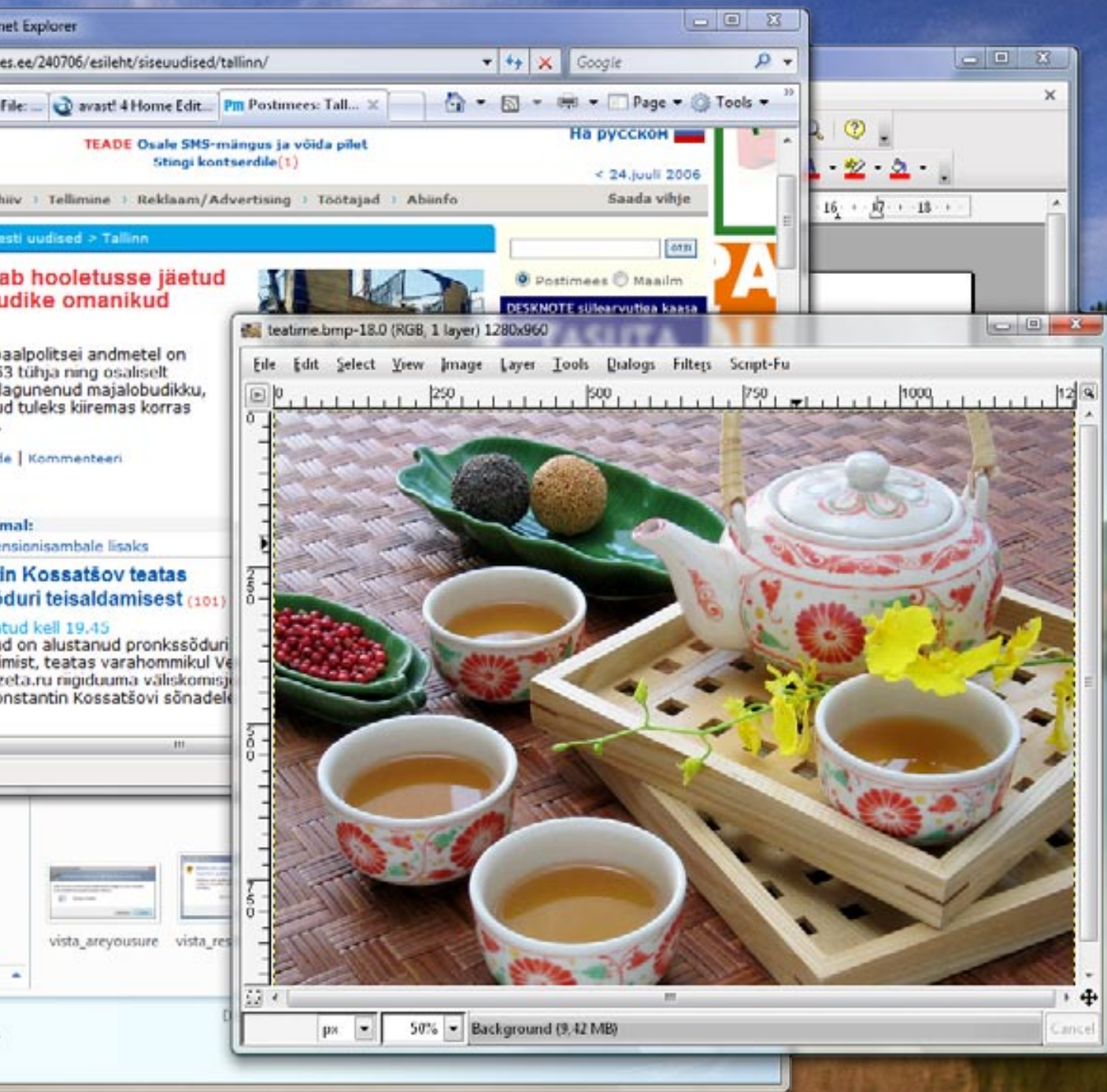
Vista üritab arvuti komponentide järgi välja arvutada sinu arvuti võimsuse ning annab sellele hinde. Selle numbriga järgi, mida tarkvaratootjad peaksid Microsofti plaanide järgi hakkama oma karpidele peale märkima, peaksid sa siis edaspidi saama kontrollida, kui hästi uus programm või mäng sinu arvuti peal jookseb.

Töölaud mõne avatud aknaga.

Vidinaid saab ka töölauale sikutada, märkmepaberile saab kiirelt üles kirjutada seda, mis peaks päeva jooksul pidevalt silma ees olema ja mees seisma.

Kõik dialoogiaknad on suuremad ja värvilisemad, erandiks pole ka uuendustest teatav aknake.

Käivitamisel tervitab kasutajat juhtpaneel, millele on välja toodud toimingud, mida uuel kasutajal võiks pärast Vista paigaldamist tarvis minna.

Moodne viis programmiakende vahel lülituda. Näeb efektne välja, aga praktikas paljude akende puhul ebamugav.

BBC News | News (0)

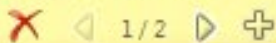
British soldier killed near Basra

G8 deadline on Doha trade talks

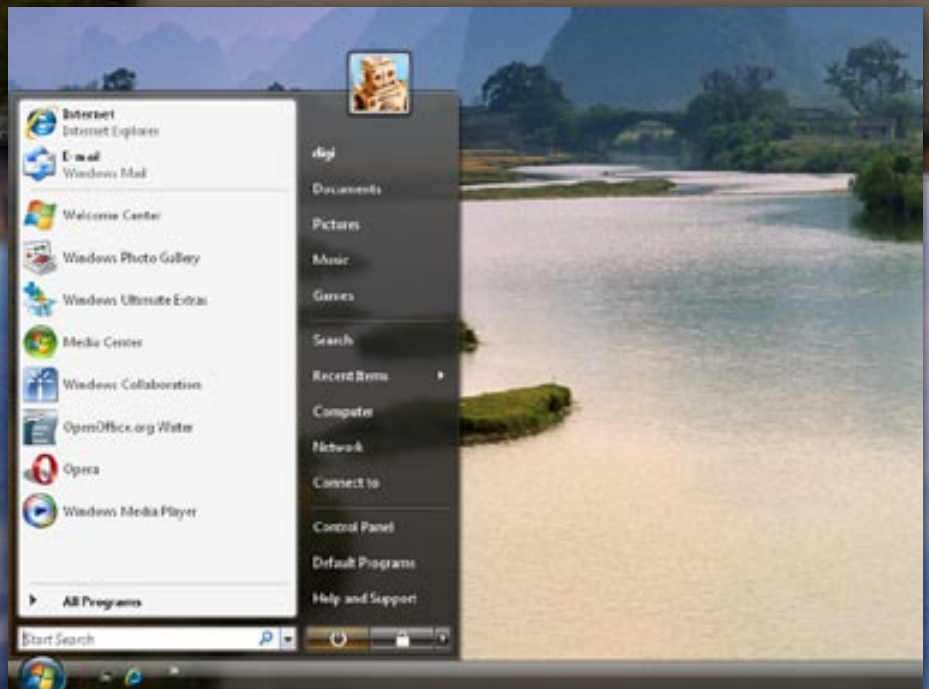
Airbus looks to Farnborough boost

Gel crystallises protein make-up

Moosivarud hakkavad otsa lõppema, tarvis vanaemale külla

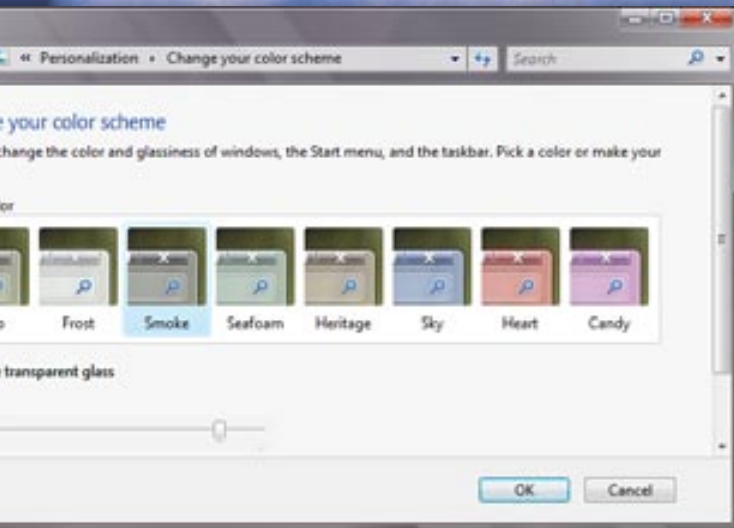

Vaikimisi töölaud külpaneeliga.

Start-menüü on muutunud loogilisemaks ning kaustade vahel navigeerimine on äärmiselt lihtne ja loogiline.

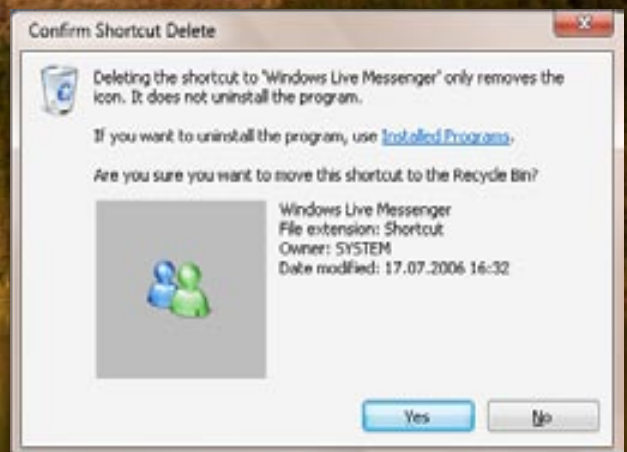
Aknaid saab kaunistada nii eelvalmistatud värviskeemidega kui ka enda valitud värvidega.

Külmpaneelile saab lisada mitmesuguseid kasulikke ja kasutuid vidinaid vastava valikudialoogi kaudu. Esialgu on neid vähe, aga lootust on, et neid tehakse peagi juurde.

Uudne võimalus on kohtvõrgus teiste kasutajatega ühist esitlustahvliit jagada ning materjale vahetada.

Kustutamise üleküsimise dialoog on nüüd suurem ja üritab paremini selgitada, mis täpselt toimub.

Millist versiooni valida?

● Kui juba varemgi on Windows üritanud kasutajaid lahterdada ja neile vastavalt erinevaid versioone kaela määrada, siis Vistaga on Microsoft tubli sammu edasi astunud ja kasutajad kogunisti viide kategooriasse jaganud.

Windows Vista Starter versiooni sa tõenäoliselt osta ei saa ega tahakski. See on väga piiratud (korrigeeritud kuni kolm rakendust, ekraaniresolutsioon kuni 1024x768) võimalustega versioon, millega Microsoft kavatseb arengumaade kasutajaid narrima hakata.

Windows Vista Home Basic sobib sulle siis, kui sa ei skänni, kui sa ei

taha Aero kasutajaliidest, kui sa ei taha failikrüpteerimist, RDP serverit ning kui sulle piisab kuni viiest üheaegselt TCP/IP ühendusest.

Windows Vista Home Premium vali siis, kui sa tahad skännida, video-DVDsid kirjutada, faile krüpteerida, andmeid varundada, näha tegumiribal rakenduste eelvaatepilte ja kui sul on tarvis juba vähemalt kümnet üheaegset TCP/IP ühendust.

Windows Vista Business osta siis, kui on lisaks eelnevale veel tarvis domeeni logimist, RDP serverit, uusi P2P ühendusvõimalusi ja Windowsi veebiserverit.

Windows Vista Enterprise on õige valik siis, kui sul on veel tarvis kasutada Virtual PCd ning mitmekeelset kasutajaliidest (MUI).

Windows Vista Ultimate sisaldab kõike seda kraami, mida Microsoft on suutnud Vistasse toppida. Kui tahad kindla peale minna ning kui sul on rakk puuga seljas, siis võta Ultimate.

Lisaks on Vista Home ja Business versioonidest tulemas ka versioonid N: Home Basic N, Home Premium N ja Business N. Need on mõeldud Euroopa turule ning need ei sisalda vastavalt Eurooliidu nõudele Media Playerit.

Ajalugu

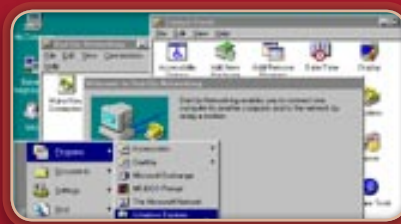
• Esimesest Windowsi sünnist on möödas üle kahekümne aasta. Veel selle aasta lõpuks on oodata perekonda uut võsukest, sedapuhku nimega Vista. Väike pilguheit minevikku:

- 1985** Windows 1.0
- 1987** Windows 2.0
- 1988** Windows 3.0
- 1992** Windows 3.1 ja Windows For Workgroups 3.1
- 1993** Windows NT 3.1
- 1994** veebruar Windows For Workgroups 3.11
- 1994** september Windows NT 3.5
- 1995** juuni Windows NT 3.51
- 1995** august Windows 95
- 1996** august Windows NT 4.0
- 1998** juuni Windows 98
- 1999** mai Windows 98 SE
- 2000** veebruar Windows 2000
- 2000** juuni Windows ME
- 2001** Windows XP
- 2003** Windows Server 2003
- 2006** lõpp – 2007 algus Windows Vista lõppversioon

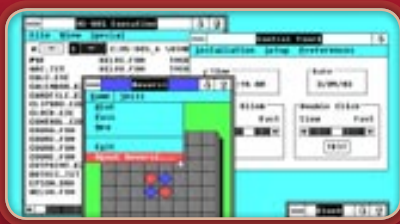
Tööd uue versiooni kallal alustati tegelikult aastal 2001. Projekti nimeks sai Longhorn. Valmis pidi see saama aastal 2003 ja olema üheks vahesammuks järgmise Windowsi, Blackbom juurde. Blackbomb nimetati hiljem ümber Windows Viennaks ja see omakorda Windows Fijiks, aga see ei aidanud kummagi valmimisele teps mitte kaasa. Longhorn oli ambitsioonikas projekt ja sellesse taheti hõlmata asju, mis olid tegelikult mõeldud järgmistesse versioonidesse. Selle tõttu hakkas projekt venima ja venima... 2004. aastal sai lõplikult selgeks, et uus Windows on omadega täiesti graafikust maas ja selle arendust alustati uuesti, sedapuhku Windows 2003 Server versiooni aluseks võttes. Ka kõige auahnemad Microsofti projektijuhid said aru, et kõike planeeritud ei õnnestu realiseerida ja plaanist roogiti keerulisemad asjad välja, näiteks teoorias ilus, aga praktikas keerukas uut tüüpi WinFS failisüsteem. Tähtaegu lükati mitu korda edasi – uus Windows muutus käibenaljaks. 2005. aastal algul saadi lõpuks põhiosa paika ning seal edasi on tegeletud peamiselt vigade parandamisega.

Windows 1.0

Windows 95

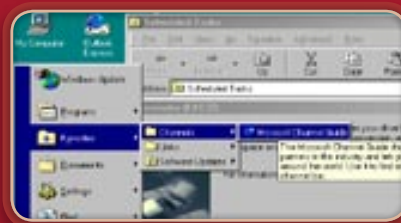
Windows 2.0

Windows NT 4.0

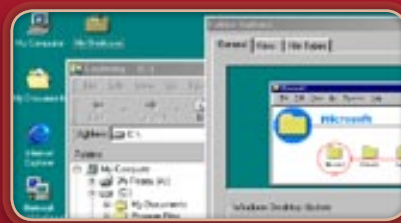
Windows 3.0

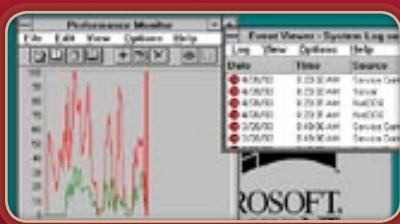
Windows 98

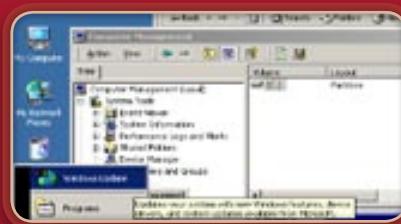
Windows For Workgroups 3.1

Windows 98 SE

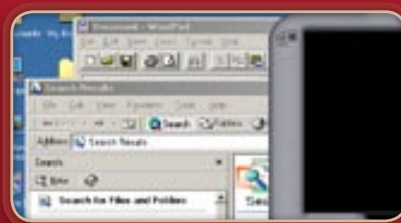
Windows NT 3.1

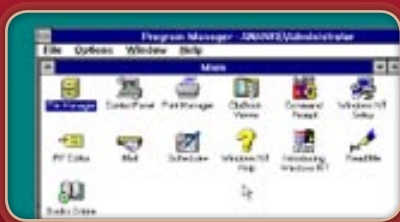
Windows 2000

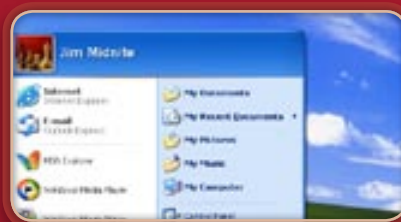
Windows For Workgroups 3.11

Windows ME

Windows NT 3.5

Windows XP

Kas minu arvuti sobib Viistale?

Miimumnõuded:

- 800 MHz protsessor
- 512 MB või rohkem muutmälu
- graafikakaart, mis vastab DirectX 9 nõuetele (Viista jaoks olulised märksõnad on WDDM, Pixel Shader 2.0, 32 bits per pixel)

Pea aga meeles, et need on suhteliselt miinimumilähedased nõuded. Viistast enam-vähem viisaka elamise saamiseks soovib Microsoft aga järgmist:

- 1 GHz protsessor
- 1 GB muutmälu
- Aero-õimeline (DirectX 9) ja 128 MB mäluga graafikakaart
- 40 GB kõvaketas, millel on vähemalt 15 GB vaba ruumi
- DVD-lugeja
- Helikaart
- internetiühendus

Kindluse mõttes võid sa alla laadida Microsofti abiprogrammi, mis uurib su arvutit juba täpsemalt, ja otsustab, kas sul tasub oma praeguse arvutiga Viistast üldse unistada või mitte.

<http://www.microsoft.com/windowsvista/getready/upgradeadvisor/>

Totaalne muutumine

● Kord üritati Eestis läbi viia haldusreformi. Sellest tuli jama ja kogu värk on praeguseni enam-vähem seisma jäänud. Teinekord jälle katsuti läbi viia haridusreform, aga sellest tuli veel suurem jama ja kogu asi on endiselt vanamoodi. Siis jälle leiti, et tuleks läbi viia meditsiinireform, kuid ka sellest tuli jama. Põllumajandusreform tappis meil põllumajanduse, rahareform sõi inimeste säästnud ning tulumaksureform on vähemalt mõne era-konna arvates ajanud Eesti sügavale kriisi.

Umbes sama võimatuks on aastate jooksul peetud Microsoft Office'i reformi. Office on kogu aeg olnud Microsofti kõige konservatiivsem toode, mõeldud kalasilmadega kontoriinimeste arvutitesse igavaid halle ülesandeid täitma. Ja kui kontoriinimesed on juba midagi endale selgeks õppinud, siis ei ole üldse tark mõte järgmise versiooniga kogu asja pea peale pöörata ja sundida neid ümber õppima. Eks.

Või vähemalt nii me kogu aeg arvasime, kuni Microsoft lasi välja Office 2007 Beta 2 versiooni, mida võib uuenduslikuse poolest nimetada palju suuremaks üllatuseks kui Windows Vistat. Kogu Office'i kasutajaliides on tundmatuseni ära muudetud ning menüüd nagu me neid seni teadsime, on sootuks ära kaotatud. Microsoftil oli nimelt probleem: 20 aastat tagasi oli näiteks Wordis sada käsku. Office 2003 ilmumise ajaks oli neid 1500 ja kui firma tegi kasutajate seas uuringu,

milliseid funktsioone nad uues Office'is kõige rohkem näha tahaksid, siis suurem osa enim nõutud uuendustest olid juba tegelikult Office 2003-s olemas, kuid kasutajad ei leidnud neid menüürägakstikust lihtsalt üles.

Nii otsustasidki Microsofti insenerid Office 2007 tehes lõhkuda kasutajaliidese viimse kivini maha ning täiesti otsast peale alustada. Pärast mitmete eri variantide katsetamist jõuti praeguseni ning tulemus on fantastiline.

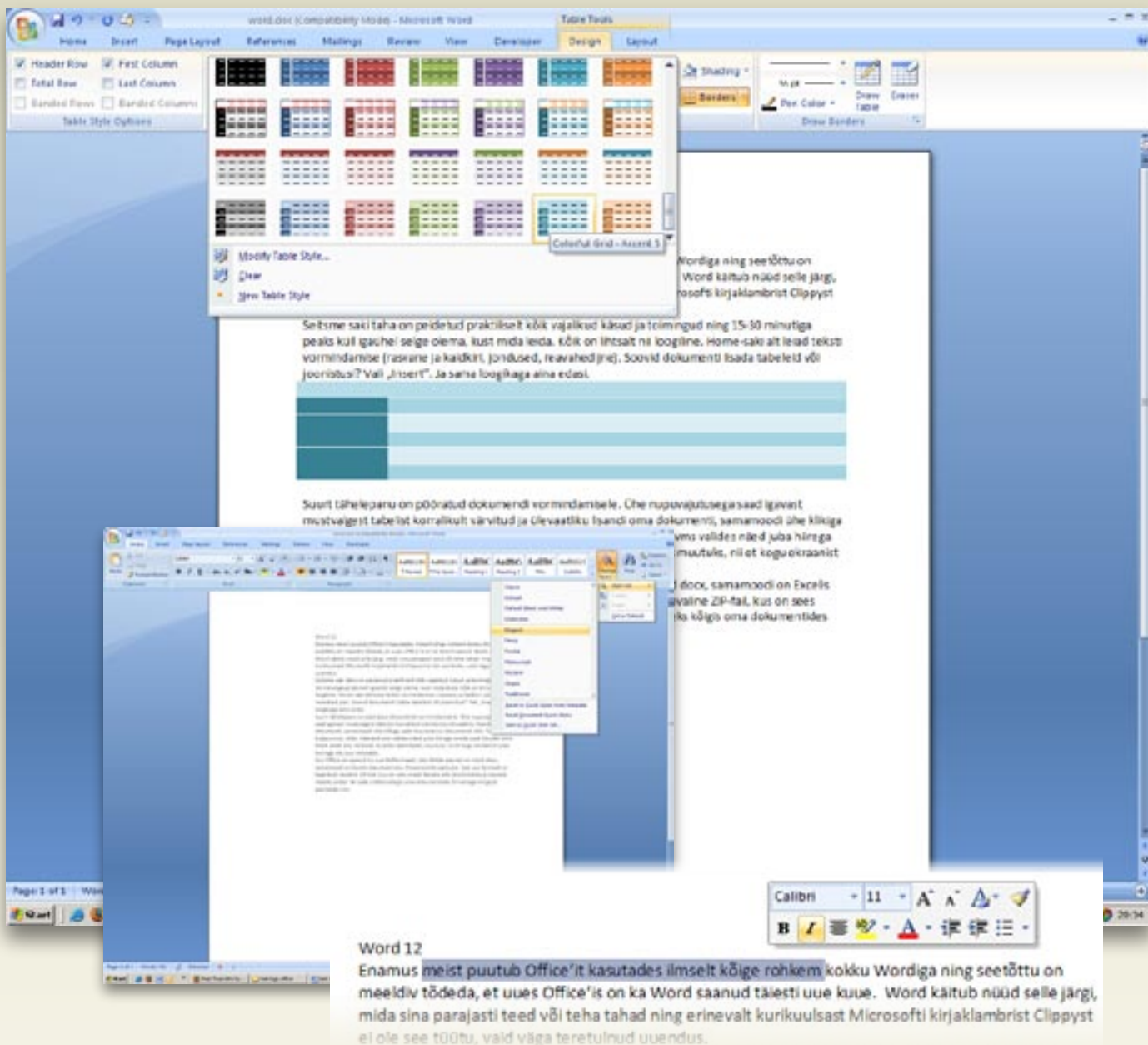
Menüüde asemel on nüüd kasutusel asi nimega Office'i riba, kõik menüükäskud on asendatud ikoonidega ning toodud pidevalt silma ette. Ikoonid omakorda on jagatud

laiali sakkide (*tab*) vahel ning sakid jällegi jagatud selle järgi, mida sa parajasti dokumendiga teed: Wordis näiteks *Home*, *Insert*, *Page Layout*, *References*, *Mailings*, *Review* ja *View*. Sõltuvalt sinu tegevusest võib sakke ka juurde tekkida ja kaduda. Kogu kasutajaliides on nüüd muutuv ja ekraanil toimuv sõltub otseselt sellest, mida sa parajasti teed. Lisa Wordi tabel ja juurde tekib tabeli sakk. Märgista jupp teksti ja lahti hüppab pisike hõljuv aken teksti vormindamise variantidega. Hämmastav ja vaimustav samaaegselt.

Kuigi suured muutused on läbinud ka Office'i edasijõudnud kasutajate pool ning firmades kasutatavad ühistöövahendid, keskendume meie [digis] praegu neile muudatustele, mida sa näed kohe Wordi, Excelit või Powerpointi avades.

[d] HENRIK ROONEMAA

Word 12

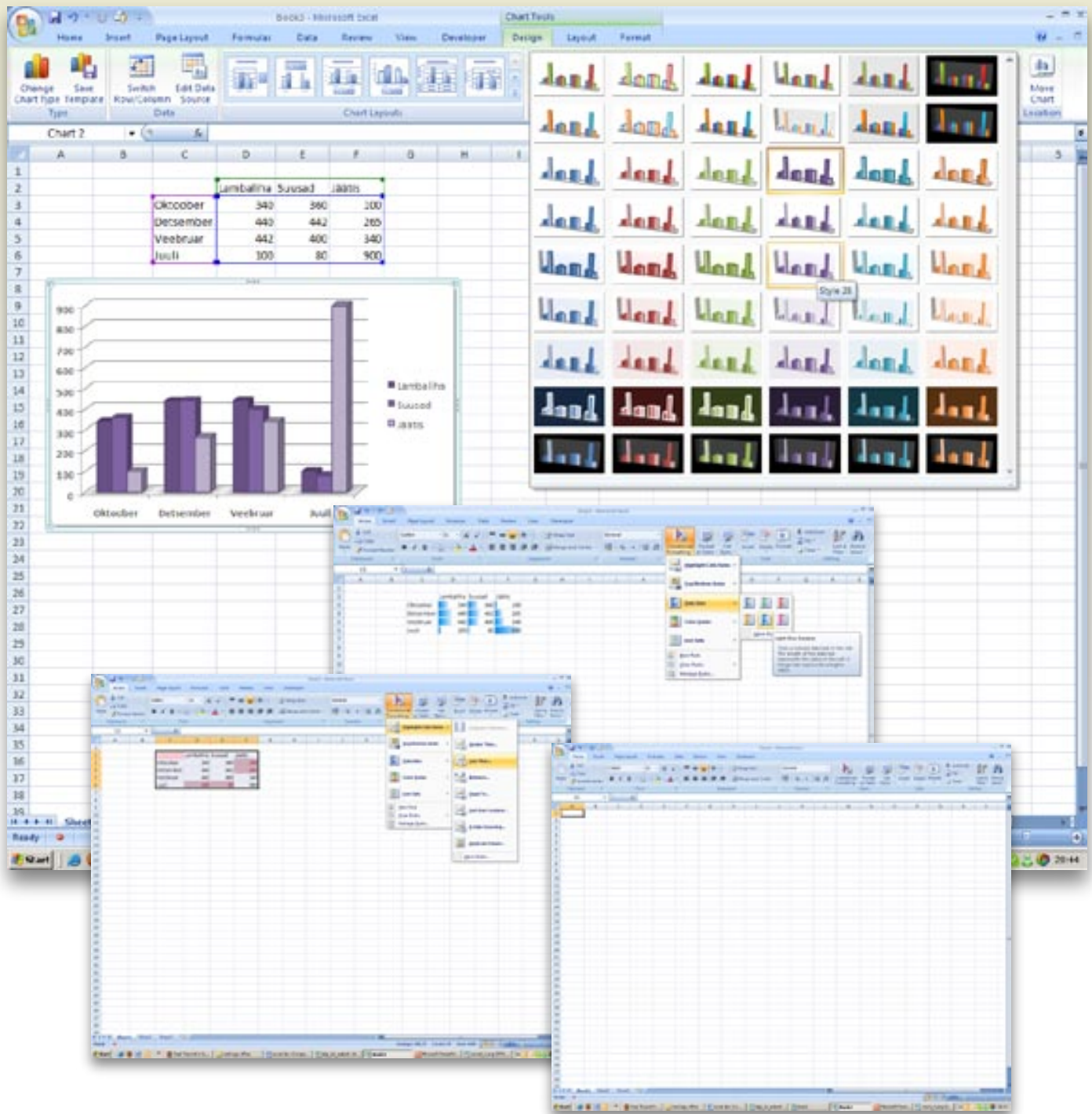
● Enamik meist puutub Office'it kasutades ilmselt kõige rohkem kokku Wordiga ning seetõttu on meeldiv tõdeda, et uues Office'is on ka Word saanud täiesti uue kuue. Word käitub nüüd selle järgi, mida sina parajasti teed või teha tahad ning erinevalt kurikuulsast Microsofti kirjalambri Clippy'st ei ole see tüütu, vaid väga teretulnud uuendus.

Seitsme saki taha on peidetud praktiliselt kõik vajalikud käsud ja toimingud ning 15–30 minutiga peaks küll igaljuhul selge olema, kust mida leida. Kõik on lihtsalt nii loogiline. *Home*-saki alt leiad teksti vormindamise (rasvane ja kaldkiri, joondused, reavahed jne). Soovid dokumenti lisada tabelleid või joonistusi? Vali „*Insert*“. Ja sama loogikaga aina edasi.

Suurt tähelepanu on pööratud dokumendi

vormindamisele. Ühe nupuvajutusega saad igavast mustvalgest tabelist korralikult värvitud ja ülevaatliku lisandi oma dokumenti, samamoodi ühe klikiga saad muuta terve dokumendi stiili. Fonte, kirjasuurus, stiile, tabelleid vms valides näed juba hiirega nende peal liikudes teksti pealt ära, milliseks ta seda rakendades muutuks, nii et kogu ekraanist saab korraga üks suur eelvaade.

Uus Office on saanud ka uue failiformaadi, docx-failide asemel on nüüd docx, samamoodi on Excelis kasutusel xlsx, Powerpointis pptx jne. See uus formaat on tegelikult tavaline ZIP-fail, kus on sees eraldi failides info teksti kohta ja lisandid, näiteks pildid. Nii saab näiteks kõigis oma dokumentides firma logo kergesti asendada.

Excel 12

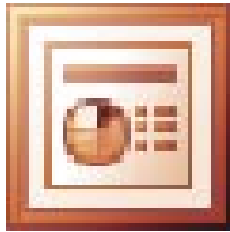

● Esimesed Excelis toimunud muudatused, mis silma jäävad, on tehtud andmete sorteerimise ja esitamise osas. Kas sina tead, kuidas varem sai Excelil paluda tabelis esile tõsta kõige suuremad ja kõige väiksemad numbrid? Kuidas lisada igale lahtrile juurde graafikud, mis illustreeriksid seal olevat suurust? Uues Excelis käib see paari klikiga.

Samuti on Excelisse ehitatud suur hulk valmis ja hea välimusega tabelipõhju, nii et ka

kõige kehvema müügiraporti võib nüüd ehtida professionaalse kujundusega tabeliks ja loota vaikselt, et ülemus ei märkagi. Exceli puhul võib muidugi juhtuda, et sind hakatakse kahtlustama kalli disainifirma palkamises, sest ka Exceli kaubamärgiks onlud karvaste graafikute asemel ilutsevad Excelis nüüd moodsatel pastelsetel värvitoonidega ja silutud servadega graafikud, mille disainimine ja tuunimine on, õigesti arvasid, paari hiirekliki küsimus.

Powerpoint 12

• Powerpoint on paljude jaoks sõimusõna ja Microsoft võib teha Powerpointi kui intelligentseks tahes, ikkagi ei suuda see tagasihoidlik programm kätartada kasutajale näkku, et too ei paneks slaididele kirja sedasama infot, mida ta kavatseb seal publikule maha lugeda. Me oleme oma elus pressiüritustel näinud nii palju halba Powerpointi, et ei tahakski selle programmi kasutamist veel propageerida, kuid Powerpoint 12-s on mõned mõnusad uuendused, millele tasub pilku heita.

Esiteks muidugi stiilid, mida saab valmis esitlustele lisada, täpselt nii, ühe klikiga. Vähemalt Beta 2 versiooni stiilid ei näe veel sugugi nii šikid

välja kui näiteks Excelisse ehitatud graafikute ja tabelite omad, aga ikkagi on see suur samm edasi võrreldes eelmiste Powerpointidega ning loodetavasti asi ainult paraneb. Nii et esiteks, katseta stiilidega, äkki läheb ka sinu esitlus paremaks.

Teiseks märkimisväärseks uuenduseks on SmartArt, millega saab tuunida esitlustesse lisatavaid jooniseid, diagramme jms. Need on Microsofti disaineritel täitsa hästi välja kukkunud, näiteks organisatsiooni diagrammid kuvavad tulevikus esitlejatel Powerpoint 12 abiga loodetavasti mõnevõrra paremini välja.

The screenshot displays the Microsoft PowerPoint 12 interface. The main window shows a presentation slide with a family tree diagram. The diagram has 'Mina!' at the top, with 'Keru' and 'Toomas' below it. Under 'Keru' are 'Margit' and 'Kristjan', and under 'Toomas' is 'Siim'. The 'digi' logo is visible in the bottom right of the slide. The left sidebar shows the 'All Themes' pane with various theme thumbnails. The bottom status bar indicates 'Slide 7 of 17' and 'Office Theme'.

andimebaasidest / infolehkülgedelt 71%

Suhtlustarkvara (MSN, Skype) kasutamine 44%

Suhtlemine jututubades, uudisgruppides 31%

Allikas: TNS Emori e-seire kevad 2005

Üksik indiaan kosmoses

MÜÜGIL: www.gamez.ee **HIND:** 695 krooni **DEMO:** www.3drealms.com/prey/download.html

• Kas teid on viimasel ajal maavälised olendid külasthanud ja siis kuskile kaasa lohistanud? Ei? Pole hullu, sest „Prey“ on siin, et see kogemus Maalt lahku-matagi teieni tuua.

Mängu peategelane Tommy on liht-ne Ameerikas elav indiaanlane. Viimast küll puhtalt päritolult, kuna ta ei usu millessegi ja suhtub oma elukohta puhta vihkamisega. Paigal hoiab teda ainult tüdruksõber Jen, kes reservaati tõelise koduna armastab.

Ühel viimasel õhtul löövad aga tae-vas särama rohelised tuled ning pea-tegelased imetakse koos ümbritseva kilakolaga (muuhulgas näiteks ühe tul-nukatele väga meeldinud sõiduauto-ga) tundmatusse. Silmad lahti löönud, leitakse end õõvastavalt lõbusõidult kohas, mida Tivoliks tituleerida ei saa. Rööbastel veeremise tunne ei kao ka pärast käeraudadest vabanemist, sest kogu mäng on sada protsenti lineaar-ne ning teelt eksimine ilmvoimatu. Seega ei jää üle muud, kui sõidukile istuda, Jeni taga ajada ja muuseas maa-ilm päästa. „Prey“ aga püüab mängijat vaatamata sellele, et raudteerööpaid on ainult kaks, kõigest väest segadusse ajada.

Segadusse ajamisest nüüd juttu tu-lebki. Esmalt nn koniaugud ehk portaa-

lid. Neid leidub kõikjal ja nad asenda-vad põhimõtteliselt uksi. „Põhimõtteli-selt“ sellepärast, et uks viib su näiteks koridorist esikusse, esikust elutuppa, elutoast magamistuppa jne. Portaal aga on uks näiteks elutoast Kaubamaj-ja või siis Viru hotelli teiselt korruselt otse kümnendale. Enamasti jääb män-gija vaatevälja vaid üks portaal, harva rohkem, ja siiski saab n-õ valest sisenedes lihtsalt ligipääsu laskemoonale või

muule kasulikule.

Ja just nimelt see toob portaalide käitumise tavalistele ustele lähemale – eksimine on võimatu. Eriti veel, kuna portaali eemalt vaadates on näha, kuhu või millisesse keskkonda see viib. Sellele mõeldes oleks näiteks võinud siia-sinna lisada ka hukatus-likke portaaale, mis mängija ettevaata-matuse korral näiteks avakosmosesse viskaksid, poolelioleva taseme alguses-

Hambuni relvastatud koledad kollid portaalist väljumas! Tuld neile!

[USA POPULAARSEIMAD MÄNGUD]

PC:

1. World of Warcraft
2. Half-Life 2
3. Guild Wars
4. Guild Wars: Factions
5. The Sims 2

Xbox:

1. Jurassic Park: Operation Genesis
2. NCAA Football '07
3. FIFA World Cup 2006
4. Halo 2
5. FIFA Soccer 06

Playstation 2:

1. Guitar Hero Bundle
2. GTA: San Andreas
3. NCAA Football '07
4. FIFA World Cup 2006
5. NFS: Most Wanted Black Edition

PlayStation Portable

1. GTA: Liberty City Stories
2. Syphon Filter: Dark Mirror
3. NCAA Football '07
4. Ridge Racer
5. Dexter

www.pricegrabber.com

lane

se tagasi saadaksid või midagi niisama ebameeldivat teeksid. Aga olgu, järgmine kord.

Teiseks on märkimisväärne muidugi gravitatsiooniga manipuleerimine. See on andekas ja hästi teostatud. Teatud radasid mööda saab kõndida põrandalt seinale ja sealt lakke. Laes olles lindilt maha astudes saab sellest põrand. Parem veel, raskusjõuga on seotud ka suurem osa programmi pakutavatest pusledest. Ükski neist pole liiga raske ega naeruväärselt labane, olgugi et üldises plaanis on „Prey“ natuke liiga kerge. Vaenulikud väed, kelleks on siis tulnuksõdurid ja valik märksa jõhkramatest kollidest, lihtsalt ei suuda tõelist väljakutset pakuda. Isegi bossid mitte, kelle võitmiseks aeg-ajalt natuke peanuppu tarvitada tuleb. Oleks siis vähemalt, et esimest korda alustades lubataks valida raskusastmeks *Cherokee*, mis läbi vaenuliku väe raiumist veidikenegi raskendaks.

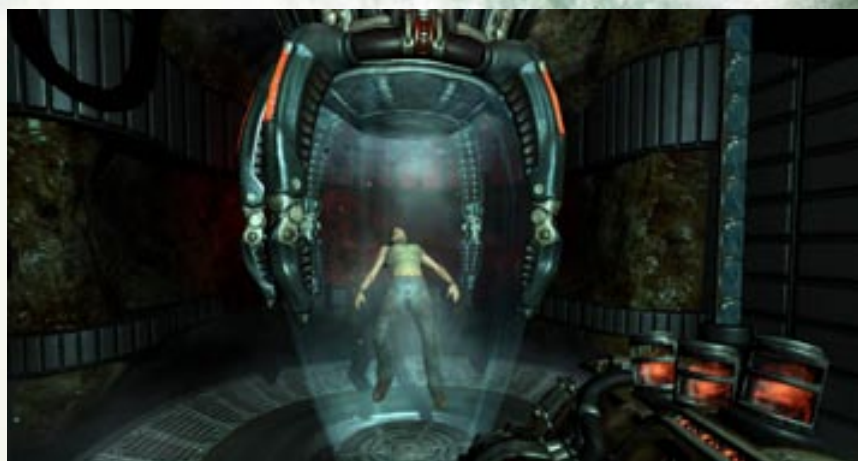
Surra ei ole „Prey's“ võimalik. Vähemalt mitte pärast seda, kui Tommy leiab, et kogu see möga, mida ta vanaisa talle pähe määrida on üritanud, vastab tegelikult tõele. Siit ka veel üks män-

gitavuse element, nn *spirit-walk*. See annab võimaluse lahkuda oma maisest kehast ning vaimuna näiteks liikuda läbi elektrikarjaste ja laserrägastike. Vaimu käsutuses on ka vibu, millega saab edukalt tulnukliha augustada.

Surra aga tööpoolest ei saa. Elupunktide lõppemisel sunnitakse mängijat sinistele ja punastele tontidele jahti pidama. See meenutab natuke telekamängu „Duck Hunt“, asi on lihtsalt kolmemõõtmeline. Mõnekümne sekundi jooksul tabatud tontide eest kantakse elu- ja vaimujõud su arvelduskontole ja Tommy saab madinat praktiliselt sealtsamast jätkata, kust see pooleli jäi. Iseenesest ju positiivne, sest kaob vajadus iga sammu ja mahalastud pahalase järel mänguseisu salvestada. Vahel soovitaks seda siiski teha, kuna programm otsustas minu käsutuses nii mõnigi kord kokku joosta ja ühel korral pidin terve taseme algusest peale uuesti läbima. Hullu sellest muidugi pole, sest „Prey“ on niigi keskmiselt lühike. Läbimisele kulub üheksa tundi, mida iseenesest pole ju kuigi palju.

„Prey“ on kinolik elamus. Kogu see poolmasinlik, poolorgaaniline miljöö, eepilised vaatepildid ja muidugi lendamine. Seda kõike on lihtsalt nauditav

Jen võõraste eluvormide küüsis. Seda need tulnukad veel kahetsevad.

vaadata, rääkimata juhtimisest ja kaasaalamisest. „Doom 3“ graafikamootor, mis seda kupatust veab, teeb tööd suurepäraselt ja ilma kõike ühtlaselt muutaks võõpamata nagu „Doomis“.

Efekte ja silmailu on sõna otseses mõttes nii laes, põrandal kui seintel. Viimased kolm kipuvad, muide, tänu raskusjõupusledele pidevalt kohti vahetama ja vahel pannakse su silme ees üldse uusi ruume kokku. Paar korda lubatakse ka n-ö kuu peal hüpata – aga see töötab. Isegi muidu ükluised koridorid on osavalt maskeeritud ning vaheldust on piisavalt. Igavledes ringi tatsata ei lasta, sest pahalasi on palju ja tihedalt. Üle jõu käivaks nende hulk muidugi ei kasva, pealegi tunduvad nad seda nõrgemad, mida rohkem neid korraga peale lendab.

Meeldivat äratundmisrõõmu äratav 3D Realmsi kaastöö Human Head Studiose kõrval, mis väljendub eelkõige Tommy kommentaarides. Need olid märksa sisukamad kui „ei kommentaari“ ja meenutavad vana head Duke Nukemit oma kõlava „Die, bitch!“ tüüpi meeleoluga. Eriti lõpupoole annab see kaasaalamisele kõva plusspunkti.

Kahju, et kogu helipool nii magus ei ole – relvad, olgu välimuselt kui tahes eksootilised, kõlavad veidi liiga maiselt ja kõige tipuks hakkab Tommy'le suht alguses tulnukakeel külge. Sellega muutub pahalaste lärmamine ja kiri ingliskeelseks ning kaotab poole salapärasust. Üldse jääb mulje, nagu oleks pool teksti lõuna ajal võileiva kõrvalt sisse loetud. Muusika aga on igatahes omal kohal ja väga hästi valitud. Eriti meeldivana jäi kummitama lõputiitrite saatel mängiv

After Midnighti lugu „Take me home“.

Mäng ise tõenäoliselt niisamuti kõrvu kumisema ei jää, sest uuesti läbimisel erilist mõtet pole. Kui, siis ehk *Cherokee*-raskusastme proovimiseks, mis kahjuks kohe algusest peale valitav ei olnud. Ka mitmikmäng pole piisavalt paeluv, et selle külge rippuma jääda. Areenid iseenesest on üksikosale sarnaselt hästi disainitud ja raskusjõu ning portaalisüsteeme on andekalt kasutatud. Samas ei erine võrgumadin teistest samalaadsetest lase-teisi-rake-tiga-õhku-mängudest millegi poolest.

„Prey“ on teos, mida ei tohiks vahele jätta ükski *shooter*'i-fanaatik ega muidu märuliarmastaja. Ühekordne, kuid see-eest lihtsalt suurepärase löbu. Pealegi, valik ehtsa UFO-invasiooni ja „Prey“ vahel ei olegi ju mingi valik, eks?!

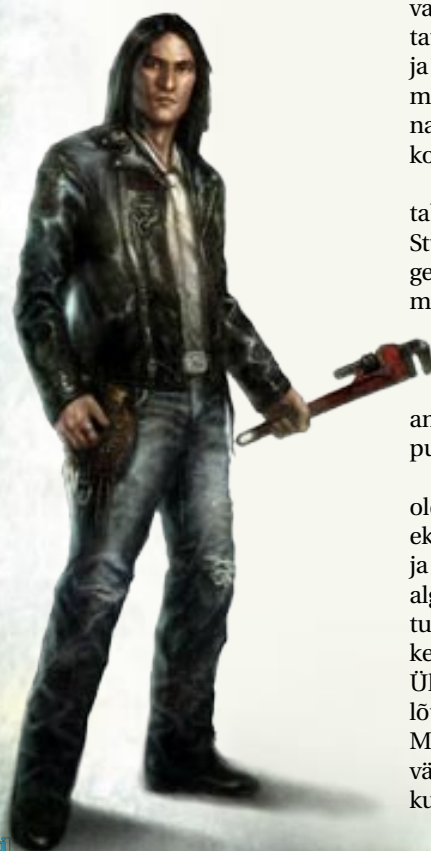
[d] ROBERT PIHO

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 2 GHz (2,5 GHz või parem soovitatav)
Mälu: 512 MB (1 GB soovitatav)
Videokaart: 64 MB DirectX9.0c ja PixelShader toega (256 MB ATI X800 / GeForce 7600)
Helikaart: DirectX 9.0c toega
Kõvakettamahtu: 2,2 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000/XP
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor
Muu: LAN-kaart

[d] HINNANG:

HELI ●●●●●●●●●●
PILT ●●●●●●●●●●
MUGAVUS ●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS ●●●●●●●●●●

Pool elu ja 1/3 mängu

MÜÜGIL: www.gamez.ee **HIND:** 359 krooni **DEMO:** pole väljastatud

• „Half-Life 2“ oli 2004. aasta *first person shooter*’ite sajus paljudele eredaime täht. Imeilus ja realistlik graafika, pinev märul, uskumatult hea füüsika ning interaktiivne ümbrus on vaid vähesed nimetatud omadused. Nüüd, poolteist aastat hiljem, võime nautida selle mängu esimest lisapaketti.

Lugu jätkub seal, kus ta pidama jäi – suurest plahvatusest pilvelõhkuja tipus. Peategelane Gordon Freeman ja ta tragi abiline Alyx pääsevad müstilistel asjaoludel kindlast hukust ning asuvad hävingule määratud linnast põgene-ma ja saatusekaaslasiga abistama. Nagu ikka, kohtub mitmete osapooltega lahinguid, füüsikaga seotud mõistatusi, ventilatsioonišahtides roomamisi ning muud, mille poolest HL2 tuntud on. Kuiigi kogu seiklus on põnev, on uut väga vähe. Uusi relvi ei leia, uutest vastastest väärivad äramärkimist vaid sõ-

dur-zombie’id, kellel on ebameeldiv komme plahvatuseohtliku granaadiga ringi liduda. Ka kohad, kus mäng toimub, meenutavad liigagi palju originaalis käidud-

Robot-koer Dog antenni mängimas.

Hallo, käsigranaatide ohutustehnika!

nähtud-lõhutud paiku.

Mängu peamine müügiartikkel on kahtlemata Alyx, kes pakub vaikse võitu Gordonile seekord seltsi suuremas osas mängust. Alyx on isikupärane ning kasulik, ei tolkne eriti ees ning on üldse üks lõbus kompanjon. Koostöö temaga on tõhus ja huvitav – näiteks mõnes kohas pole mängijal muud relva peale vana hea *gravity gun*’i, siis peab Alyx suurema osa vastastest ise maha nottima, mängijal tuleb samal ajal elukate peale taskulambi või muude vahenditega valgust näidata. Julgen öelda, et tegu on ühe paremini õnnestunud liitlasega üldse mängude ajaloos.

Niisiis, elad toimuvasse ilusti sisse ja järsku ... kõik. Lõputiitrid ja „Episode 2“ tutvustav video. Mängu jätkub vaid viieks tunniks. Valve’il on plaan teha „Half-life 2-ga“ umbes samaväärne mäng, aga välja lasta see kolmes jupis. See on esimene, järgmine tuleb aasta lõpupoole ning kolmas järgmisel aastal. Õnneks on teine episood töös juba sellest ajast kui hakati tegema käesolevat. Muide, pakutakse ka võimalust mängida tegijate kommentaaridega nagu „Chronicles of Riddick: Escape from the Butcher Bays“ – lisaväärtus

Kodanikud, teie dokumendid palun!

Pärastlõunane lahing linnatänavail.

sarja fännidele.

„Half-life 2: Episode 1“ on lühike, kuid meisterlikult ja mängijasõbralikult tehtud ning jätab paljusid lisa ootama. Nagu ka algne HL2, näeb „Episode 1“ hea välja isegi keskpärasel masinal ning suurepärase heal mänguaparaadil. Nii et raudkang kätte ja kolle klobima.

[d] REIN ZOBEL II

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium IV 1,2 GHz või samaväärne (soovitav 2,4 GHz)

Mälu: 256 MB (soovitav 512 MB)

Videokaart: DirectX 7,0 ühilduv (9,0c soovitav)

Helikaart: DirectX 9,0 ühilduv

Kõvakettamahtu: 4,5 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

(pole vaja, kui osta allalaetav versioon www.steampowered.com-ist)

Tarkvara: Windows 98/ME/2000/XP

Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●○○○
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●●●●○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○○○

Loodan, et härra ei pahanda, kui ma ta majapidamises tõrvikuga ringi uurin.

Rollimängude tagasitulek

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 679 krooni **DEMO:** pole väljastatud

● Rollimängudega on meil kehvad ajad. (Olen vist varemgi sellise lausega alustanud?) Kui mõnel mängumeistril juhtubki olema vahendeid korraliku rollimängu tegemiseks, pole tal häid ideid. Ning kui vahendeid ei ole ... siis pole tavaliselt ka ideid.

Mõni väike valguskiir tuleb siit muidugi välja arvata. Seetõttu ongi „The Elder Scrolls IV: Oblivion“ haruldane erand – kohe, kui too ilmus, hakkasid hõiskavad mänguarvustajad sellele omistama kõigi aegade parima rollimängu tiitlit ja mida kõike veel. No ... nii hea ta ikka ei ole. Aga kindlasti on

hakkama saanud millegi väga erilisega.

Juba seeria eelmine osa „Morrowind“ raius end rollimängude ajalukku ning sai ka palju lisapakette. Aga kui „Morrowindi“ tegevus toimus saarel, mille flora ja fauna meenusid mõnd kauget planeeti, siis seekord on mustad haldjad, kassinimesed ja teised olevused kobinud Cyrodiili-nimelisse maakonda, mis sarnaneb rohkem meie maailmaga.

Mäng algab Impeeriumi pealinna vangikongist, kus minategelase konutamist segab sissemarssiv imperaator, kes tahab kongis oleva salakäigu kau-

du põgeneda. Järgnevate sündmuste käigus saab suur valitseja hukka ning mängija kehastatav vanglapõgenik saab ülesandeks maailm päästa. Ega's midagi, käsk on vanem kui meie.

Kuigi „Oblivioni“ peamissioon on pikk ja mahukas, moodustab see mängust vaid väga väikese osa. Arvukad gildid, mille ametiredelil ülespoole punnida, linnaelanike antud ülesanded, rövedikke täis koopad, näppamist ootavad väärisesemed ning vereimeist ootavad kaelad on vaid väike osa sellest, mida kogu mäng pakub. Võimalusi tegutsemiseks on nii palju, et tekib

The Elder Scrolls IV: Oblivion

Mõök suurem kui kangelane, rüü ilusam kui keisril ja keskkond kaunim kui muinasjutus – „Oblivion“.

Väike näide Cyrodiili-stiilis linnahaljastusest.

isegi võimalus mingit rolli kehastada. Lahe, seda rollimängudes iga päev ei juhtu, vähemalt mitte üksiku mängijate rollikates. Ning jah, mitmekesi mängimise võimalus selles mängus kahjuks või õnneks puudub. Tähendab, ametlikult puudub. *Mod*'ide meistrid on seda viga juba parandamas.

Peamiselt lööb „Oblivion“ ikkagi graafikaga. Rollimängude valmistamisel suunatakse energia tavaliselt mujale ning pildiilul on teisejärguline. „Oblivioni“ puhul on tegu aga graafika viimase (või isegi järgmise) sõnaga. Suurepäraseid maastikke ning linnu

ilustavad erakordselt realistlikud puud, taevas ning vesi. Lisaks veel ilmeka mii-mikaga kõrvaltegelased, kes kannavad hämmastavaid ilusaid ning detailseid relvi ja turviseid.

Muide, enda kehastatava tegelase valimisel saab lisaks arvukatele eksootilistele rassidele paika panna ka oma näojooned, näiteks ninasõõrmete suurus, silmade kaugus üksteisest, lauba kõrgus ja mida kõike veel. Äärmiselt tore on ka realistliku füüsika mängupõimimine. Ümbruskonda just laiali lammutada ei saa, aga asju ringi loopida võib ka lõbus olla. Ning ma ei unusta

ilmselt kunagi, kuidas ma enda poole tormavale goblinile noole juhulikult kurku lasin. Goblin lendas ülepeakaela veeredes tagasi, nooleots suust välja turritamas. Selliste hetkede nimel ma mängingi!

„Oblivion“ kasutab sarnast süsteemi „Morrowindiga“ – mängija ei saa ülesannete lahendamise ning elukate mahalöömise eest mitte kogemuspunkte, vaid areneb oskustes treenimise ning oskuste rakendamise kaudu. Mängu algusosas saab valida tegelasklassi (või selle üldse ise koostada) ning *level*'id tulevad preemiana arenemise eest klassi tähtsaimates oskustes. Aga ka maag saab lukke muukida ning raudrүүis sõdalane alkeemia abil võlujooke pruulida. Meeldiva uuendusena saab aga arenedes uusi oskusi – akrobaatikameister võib end hüppeks ära tõugata veepinnalt ning kogunud kaubitseja võib poodidesse investeringu teha.

Aga „Oblivionil“ on ka mõned halvad küljed. Isiklikult käib närvidele tõsiasi, et kuigi Cyrodiilis kohtab loendamatu arvu elanikke, kelle kogu jutu on näitlejad sisse lugenud, võiks neid näitlejaid olla ehk rohkem kui ... neli? Olgu, mitte ka nii vähe, aga... Tähtsates rollides figureerivad küll Patrick Stewart ning Sean Bean, aga näitlejate väike arv hakkab tüütama juba mängu varajases osas. Ning tihtipeale on ka eri etendajate sisse loetud tekst millegi kohta

Kui õppinud krokodillipiüdjaid pole käepärast, ajavad ka vibu ja mõök asja ära.

täiesti identne teise omaga. No kuulge, kas tõesti hindavad noor munk, orkist võitleja, parun ja külajoodik olukordi täpselt samamoodi? Samuti ei ole AI väga kiita, tegelased käituvad tihtipeale üpris jaburalt. Näiteks kui kohtud pubis õhtustava raamatupoemüüjaga, tervitab ta sind oma poodi ning soovib sul raamaturiuleid uudistada. Kuid olgem ausad, head küljed kaaluvad halvad üle. Pealegi on võimalik taas *mod*'e tõmmata.

Ah jaa, *mod*'id. Kohe, kui „Oblivion“ välja tuli, hakkas neid internetti ilmu-

ma sadade kaupa. Tundub, et nendega saab teha peaaegu kõike – linnatänava-tele kasse tuua, ööpäevatsükli muutmise kiirust muuta, turviste välimust muuta, naistegelastel rinnahoidjaid eemaldada jne. Mõned ebaseaduslikud nagu olekski mängus vaid sellepärast, et julgustada *mod*'i-meistreid nendega tegelema – korda saab ebaseadusliku varustusesüsteemi, tüütud laadimisajad ning vee, mis ei taha kõike peegeldada. Nii et ära häbene, tõmba *mod*'e ja muuda mänguelamus just selliseks, nagu eelistad.

„Oblivion“ on väga suurejooneline, vaheldusrikas, huvitav ja fantastiliselt teostatud mäng, kuigi vahel ehk tibatke isikupäratu. Hämmastav on asjaolu, et ka „Morrowind“ oli tegelikult väga hea mäng, kuid edasiareng sellest on väga võimas. Loomulikult tahab mäng jooksmiseks suurepäraselt arvuti, kus eriti just graafikakaart võiks olla nii viimane sõna kui võimalik. Aga kui su arvuti on tasemel ning rollimängud pakuvad huvi, siis hangi see ning ehk mängid seda veel aastate pärast.

[d] REIN ZOBEL II

Lahkun linnast kapakuga uusi kuritegusid sooritamaks.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium IV 2 GHz või samaväärne (soovitav 3 GHz)
Mälu: 512 MB (soovitav 1 GB)
Videokaart: 128 MB Direct 3D ühilduv ning DirectX 9,0 ühilduv (soovitav ATI X800, Nvidia GeForce 6800 seeria või parem)
Helikaart: DirectX 8,1 ühilduv
Kõvakettamahtu: 4,6 GB
Optiline seade: 8 x DVD-ROM
Tarkvara: Windows XP
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●●●●
MUGAVUS	●●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Sõrmuste isanda teine superstrateegia

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 549 krooni **DEMO:** www.ea.com/official/lo doftherings/bfme2/us/demodownload.jsp

„Linnuke“ külvab tuld ja kaost Tolkieni loomingu lahingutandril.

• Vähem kui kahe aasta eest ilmunud „The Lord of the Rings: The Battle for Middle-Earth“ löi jalad alt teadmisel, et peaaegu kõik Hollywoodi filmide mänguversioonid on kasutu rämps. LOTR oli mitte ainult silmapaistvalt hea ja piisavalt uuenduslik reaalastrateegia, vaid oli osavasti põimitud filmitriloo-giaga ning mis peasi, pakkus tõeliselt suurejoonelisi ja elavaid lahingustee-ne samades paikades kui kinolinal.

Küllap müügiedu tõttu tehti teine osa valmis kibekiiresti, ehkki filmide sündmused said esimeses peaaegu tervenisti kaetud. Ka graafika ja mängu ülesehituse poolest pole LOTR II suurt muutust läbi teinud, kuid uut on siin siiski piisavalt, et põnevust jaguks.

Et filmistsenaariumid said eelmisel korral juba läbi mängitud, pöördub LOTR II selle osa poole Tolkieni triloo-giast, mis filmi ei jõudnud. Tänu sellele on nüüd mängus näiteks haldja- ja päkapikuarmeed, kellel on oma ehitised ja relvad (ning üleüldse teistmoodi et-tekujutlus sõdimisest) ning muidugi ka kangelased, kellest osa filmides üles ei

astunudki.

Kampaania korras saab sõdida nii heade kui kurjade poolel ning see on mõnevõrra lihtsam kui esimeses osas, sest seekord saab ehitisi rajada meele-pärastesse kohtadesse, mitte ettemää-ratud kruntidele nagu varem. Strateeg-

giapool on muutunud aga tunduvalt põnevamaks ning sellest saab aimu, kui võtta ette *War of the Ring*. Selle mängu-režiimi tegevus käib suurel Keskmaa kaardil, kus liigutatakse vägesid, val-lutatakse territooriume (mis annavad erinevaid boonuseid) ning rajatakse ehitisi, mis vägevuse kasvule kaasa ai-tavad. Maakondades aset leidvate la-hingute tulemused võib soovi korral lasta arvutil välja kalkuleerida või ta-valiste reaalaajastenaariumidena läbi mängida. Seesama režiim on eriti hea võrgumänguks, sest siin saab vastasele anda otsustavaid hoopse ka strateegili-sel tasandil – näiteks rünnata olulise linna asemel hoopis nõrgalt kaitstud naaberprovintse ja lõigata linn sel moel vastase tagalast ära.

Nagu suured kompaniid ikka, ei armasta LOTRi tootja ja kirjastaja Electronic Arts järske muutusi ja nii on ka mängu teise osa juures peetud silmas reegliti, et hästitõotavat masina-värki ei maksa üritada liialt parandada. LOTR II teeb kõike seda, mida esime-negi, aga pisut sujuvamalt ja paremini. Ja enam ei oskagi tahta.

[d] TARMO RAJAMETS
EESTI EKSPRESS

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,6 GHz

Mälu: 256 MB (soovitav 512 MB)

Videokaart: 64 MB alates GeForce 3 (välja arvatud GF4 MX)

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Kõvakettamahtu: 6 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP + DirectX 9.0c

Sisend-väljund seadmed:

klaviatuur, hiir, monitor

Muu: modem, LAN kaart

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●○
MUGAVUS	●●●●●●●●●○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●○

Heroes of the Pacific

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 390 krooni **DEMO:** www.download.com/Heroes-of-the-Pacific-demo/3000-7550_4-10427723.html

küll, kaitse üht ja hävita teist) ja neid on ühe lennu jooksu tavaliselt mitu, osad sekundarsed. Ülesannete täitmise edukuse eest antakse punkte ja avatakse ligipääsuutele lennukitele, uuendustele jms. Lennumasinaid on 36, kuid erinevate täiendustega rohkem kui kahekordistub unikaalsete mudelite arv.

Korraliku pildi ja heliga, kuni kaheksa mängija mitmikosa, suurepäraselt õhustikku loov HotP peaks sobima kõigile lendamisest huvitunuile mängureile. Neli raskusastet peaksid nii simulaatorifännile kui ka arkaadlendajale parajalt tegevust pakkuma.

[d] LEHO LAHTVEE

● Teine maailmasõda on lugematute mängude inspiratsiooniallikaks. Peale FPSide ja strateegiate on tehtud ka tohutult lennukimänge. HotP on üks neist, mis keskendub Vaikse ookeani kandis peetud lahingutele. Pole üllatav, et see algab Pearl Harbouri rünnakuga. USA mereväepiloodist peategelane kaotab õhus sõides samal ajal laeval

olnud venna ja see algatab pisikese teema. Elame kaasa lenduri õhuseiklustele Wake Islandil, Marshall Islandil, Midwayl, Guadalcanalis, Filipiinidel, Iwo Jimal ja mujal.

Kokku on 10 kampaaniat 26 missiooniga pluss treeninglennud ja 5 lahtilukustatavat ajaloolist missiooni. Missioonid põhinevad ülesannetel (teate

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●○○○
PILT	●●●●●●●○○○
MUGAVUS	●●●●●●●○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○○○

Blazing Angels: Squadrons of WWII

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 299 krooni **DEMO:** www.download.com/Blazing-Angels-Squadrons-of-WWII-demo/3000-7550_4-10519727.html

● BASoWW2 on HotP-st veidi uuem ja märgatavalt ilusam. Taas saab lennata Teises maailmasõjas, kuid peale Vaikse ookeani kandi (mõni asukoht kordub HotP-ga) ka Aafrikas ja Euroopas. Nagu juba öeldud, on pilt ilusam, kuid ka madin on efektssem, värviküllasem, filmilikum ja hästi kõlav.

Üksikosa on 18missiooniline. Lisaülesandeid pole – kõik, mis ette antakse, tuleb täita. Nagu HotP-ski, tehakse missiooni keskel pärast ülesande täitmist ajutisi salvestusi. Lisaks saab kaastiivulistele käsklusi jagada, näiteks parandustööde tellimine, kilbi mängimine ja ühe osava selli sooloetendus grupi vaenlaste kiireks hävitamiseks. HotP kohta jäi ennist märkimata, kuid ka seal on minimaalne käsutamisevõimalus. Pärast üksikosa lõppu võib end proovile panna duelliga Saksa ässade vastu, minikampaaniat ja arkaadsõidus, kus oled ükski.

Järele jääb veel mitmikosa. Kuni 16

mängijale saab korraldada hulgi erinevaid lahinguid. Olemas on isegi *split screen*'i võimalus, kus ekraan pooleks jaotatakse, et kaks inimest saaksid ühe monitoriga mängida.

32 raudtiivulisega BASoWW2 on sama mõnusalt sisseelatatav ja käsitletav kui HotP, kuid sel on ilusamad keskkon-

nad ja peaaegu sada krooni väiksem hinnalipik teeb sellest parema valiku.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●○○○
PILT	●●●●●●●○○○
MUGAVUS	●●●●●●●○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○○○

GT Legends

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 540 krooni **DEMO:** www.download.com/GT-Legends-demo/3000-7523_4-10427785.html

dega kokku 25. Sõidetakse erinevaid võistlusklasse. Kui pikk üksikosa on läbi, tasub tutvust teha mitmikosaga, mis toetab kuni 16 mängijat. Graafika on vinge, heli suurepärase ja muusika hästi sobiv. Autode käitumine on reaalne, kuid loomulikult on mäng eelkõige mõeldud rooliga mängimiseks.

Kui üldse midagi laitmiseväärselt leida, on mängu koopiakaitseks aeg-ajalt probleeme tekitav StarForce; mängu muidu realistlik füüsika käitub vahel autode lennutamises kummaliselt; autode lagunemiseefektid on reaalsed, kuid nad lähevad liiga vähe katki (vanasti oli kõvem plekk?); sõita saab küll igal kellaajal, kuid vihma pole.

• Tähtsaim asi kõigepealt: „GT Legends“ ([digi] nr 5, sept 2005 kaaneplaadi demo) naerab „Need for Speedi“ ja „Colin McRae“ seeriaste peale, sest võrreldes sellega on need lapsemängud. GTL on simulaator – igale pisi-detaile tähelepanu nõudev, iga osa täpset seadistust vajav ja igas olukorras ettevaatlikkusele manitsev mäng. Kuid GTL-il on viis raskusastet ja hulk abis-

tavaid süsteeme, nii et sellega sobib ka arkaadikihtumistega harjunud mängijatel aste-astmelt pingelisema kihutamisega tutvust teha ja harjuda.

GTL pakub kihutamishuvilisele 1959. ja 1976. aastate vahelist kuldajastut. Ajastukohaseid autosid (Mustangid, Corvetted, Minid) ja nende variatsioone on lausa 95, reaalselt olemasolevaid Euroopa radasid 11, kuid variatsiooni-

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○
PILT	●●●●●●●●○
MUGAVUS	●●●●●●●○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○

[d] LEHO LAHTVEE

Evolution GT

MÜÜGIL: www.gamez.ee **HIND:** 495 krooni **DEMO:** www.download.com/Evolution-GT-demo/3000-7523_4-10518667.html

• „Evolution GT“ on poodides värske külaline. Liigitaks ka selle pigem simulaatoriks, sest masinate juhtimine ei ole kerge. Iga auto 32st (Audid, Mercedes Benzid, Volkswagenid, Seatid, Opelid, TVRid, Pontiacid olgu mõneks nimetatuks) on oma iseloomuga ja nende taltsutamine nõuab harjumist. Ringrajasõidule omaselt kihutatakse asfaltkattega teedel. Radasid on 14, kuid need on erinevate variatsioonidega. Pluss muudab teed ilmastik, näiteks vihm. Autod ja keskkonnad on silmale päris kenad vaadata, heli aga saaks parandada. Autod lagu-

nevad kuni lõplikult katkiminemiseni. Palju omapärasemad omadused on vastaste närviajamine neil sabas sõites (kuid samas tehakse seda ka sinuga), aja tagasikerimine rajal ning konkurentidele tuulde haakumine. Peale selle teenid punkte, mida oskusteks muuta. Mitmikosaks on ainult kahekesi korruga ühe monitori taga sõitmine.

Et mängumaaailmas valitseb kihutamiste pöud, võib seda kiirusejanusele soovitada, kuid pidage meeles, et see pole istu-rooli- ja võida lihtsusega.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●○
PILT	●●●●●●●○
MUGAVUS	●●●●●●●○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●○

Põnev pakk

● Gabe Newell tegi mõned üllatused seoses tuleva „Half-Life 2: Episode 2-ga“. Nimeilt ilmub see „Portali“ ja „Team Fortress 2“ nimeliste mängudega ühes pakis. „Portal“ on FPS, kus saab ise portaale teha, et ennast või mingit eset ühest kohast teise läbi „ussiaugu“ liigutada. „Team Fortress 2“ on mitmikosa eest. Aastaid ei rääkinud Valve võrgutulistamisest kippu ega kõpu ja arvati, et asi külmutatud. Nüüd aga näidati juba trailerit, kus tutvustatakse huumoorikaid sõduriklasse. HL2 E2 peategelane Gordon saab oma mängus aga uued relvad ja sõidukid, millega väljaspool linna mürgeldada. „Episode 2“ pakk tuleb välja samal päeval, kui Xbox360 ja PlayStation 3 versioonid „Half-Life 2-st“ ja „Episode 1-st“, täpsemalt millalgi aasta lõpupoole.

E3 on surnud?

Kõikidele üllatuseks teatas E3 (Electronic Entertainment Expo) korraldaja ESA (Entertainment Software Association), et 2007. aasta juulis toimuv E3 pole enam suur mess, vaid ainult võtmeisikute konverents. Tegijad ütlesid, et kuna Tokyos, Leipzgis jm toimub niigi suuri messe, pole enam tühja koha täitmine nende teha. Käivad aga sosinad, et tegelikult Sony, Microsoft, EA, THQ ja teised kirjastajad olid lükke taga. Ürituse uus nimi ja täpsustused selguvad järgnevate kuude jooksul.

Kolajagamine!

Lohutuseks [mängumängu] mängijatele ja „Tulekul“ tabelist 226 nime kokku lugenutele anname mängude postreid.

Võitjad:

Kalmer Kalvik	Janar Šuvalov
Merlyn Kotljär	Martti Rimmelgas
Priit Paidla	Andreas Otsla
Egert Kalda	Gerly Tils
Rainis Pärnpuu	Siim Krabi

Kes võitis?

Kolmandas mängumängus tahtsime teada filme, mis arvutimängudest kasvavad. Populaarsemad vastused olid „Lara Croft: Tomb Raider“, „Doom“, „Mortal Kombat“, „Resident Evil“, „Silent Hill“ ja ka Uwe Bolli käkerdused „BloodRayne“ ja „Alone in the Dark“. Arvutimängule „Jääaeg 2: Suur sula“ võib Tallinnasse Paldiski mnt 26a järele tulla loosivõitja Aleksander Elvelt.

Varsti tuleb „Splinter Cell: Double Agent“. Enne seda aga anname meie ära Andrico (www.andrico.ee) välja pandud „Splinter Cell Trilogy“ mängukogumiku, kus on koos kõik kolm seni ilmunud supermängu. Et saada kehasada superspiooni, tuleb vastata küsimusele

Mis on „Splinter Celli“ agendist peategelase nimi?

Vastused saatke meiliaadressile play@digiajakiri.ee ja pöidlad pihku!

[JUULIS ILMUNUD MÄNGUDEMOD]

- The Chronicle of the Three Kingdoms, GTR 2 ● Faces of War ● Panzer Elite Action: Dunes of War ● For Liberty! ● Phoenix Racing ● Extinction ● Sword of the Stars ● Settlers II: The Next Generation ● Night Watch ● Darkstar One ● TerraWars: New York Invasion ● Kudus ● Call of Juarez ● Distant Guns

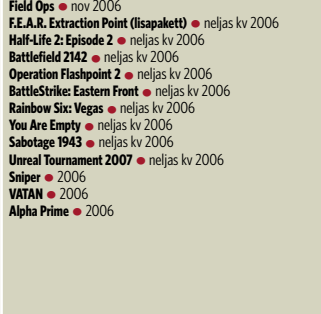

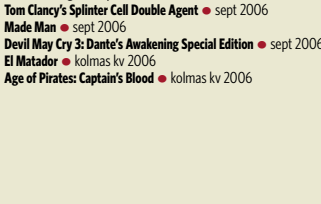

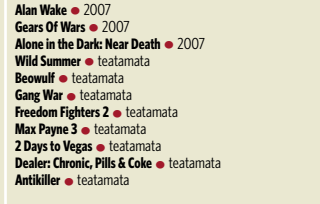

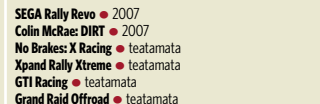

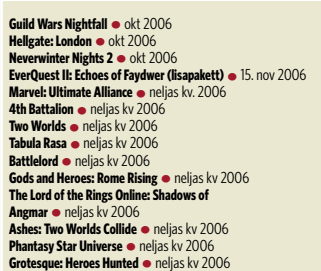

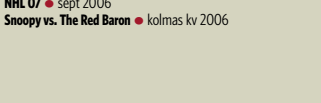

[JUULIS ILMUNUD VEAPARANDUSED EHK PATCH'ID]

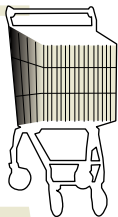
- Heroes of Might and Magic V ver 1.02 ● Star Wars Empire at War ver 1.05 ● Battlefield 2 ver 1.4 Beta ● Night Watch patch ● Earth 2140 patch ● Guild Wars Update ● World of Warcraft ver 1.11.2 ● Titan Quest ver 1.11 ● Ghost Recon Advanced Warfighter ver 1.20 ● Day of Defeat: Source Patch ● F.E.A.R. ver 1.06 ● Warhammer 40,000 Dawn of War ver 1.50 ● Vampire: The Masquerade - Bloodlines ver 2.6 (mitteametlik) ● Quake 4 ver 1.3

„Mõned“ ootavad oma aega

Tahaksime ka ise teada, palju siin mänge on. Loe need kokku ja saada vastus meile.

AUGUST	KOLMAS KVARTAL	NELJAS KVARTAL	2007 JA EDASI...	
<p>TimeShift ● august 2006</p> 	<p>Call of Juarez ● sept 2006 Dark Messiah of Might & Magic ● sept 2006 Savage 2: A Tortured Soul ● suvi 2006 War Rock ● suvi 2006 Metathrone Project ● suvi 2006 Enemy Territory: Quake Wars ● kolmas kv 2006 PRISM: Threat Level Red ● kolmas kv 2006 Specnaz: Project Wolf ● kolmas kv 2006 Armed Assault ● kolmas kv 2006</p> 	<p>Call of Cthulhu: Destiny's End ● 19. okt 2006 Field Ops ● nov 2006 F.E.A.R. Extraction Point (lisapakett) ● neljas kv 2006 Half-Life 2: Episode 2 ● neljas kv 2006 Battlefield 2142 ● neljas kv 2006 Operation Flashpoint 2 ● neljas kv 2006 BattleStrike: Eastern Front ● neljas kv 2006 Rainbow Six: Vegas ● neljas kv 2006 You Are Empty ● neljas kv 2006 Sabotage 1943 ● neljas kv 2006 Unreal Tournament 2007 ● neljas kv 2006 Sniper ● 2006 VATAN ● 2006 Alpha Prime ● 2006</p> 	<p>Shadowrun ● jaan 2007 Haze ● esimene kv 2007 Crysis ● esimene kv 2007 Medal of Honor Airborne ● esimene kv 2007 Brothers in Arms Hell's Highway ● esimene kv 2007 S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyl ● esimene kv 2007 Precursors ● kolmas kv 2007 CellFactor ● neljas kv 2007 Half-Life 2: Episode 3 ● neljas kv 2007 The Wall ● neljas kv 2007 Frontlines: Fuel of War ● neljas kv 2007 Clive Barker's Jericho ● neljas kv 2007 NecroVision ● n neljas kv 2007 Bioshock ● 2007 Halo 2 ● 2007 Huxley ● 2007 Strike Force Red Cell ● 2007 Retribution ● 2007 Parabellum ● 2007</p> 	FPS
<p>Tortuga - Two Treasures ● august 2006 Black Buccaneer ● suvi 2006</p> 	<p>Origin of the Species ● 6. sept 2006 LEGO Star Wars II: The Original Trilogy ● 12. sept 2006 Reservoir Dogs ● sept 2006 Tom Clancy's Splinter Cell Double Agent ● sept 2006 Made Man ● sept 2006 Devil May Cry 3: Dante's Awakening Special Edition ● sept 2006 El Matador ● kolmas kv 2006 Age of Pirates: Captain's Blood ● kolmas kv 2006</p> 	<p>Open Season ● 6. okt 2006 Infernal ● neljas kv 2006 Scarface: The World is Yours ● neljas kv 2006 Just Cause ● neljas kv 2006 Death to Spies ● neljas kv 2006 Avatar: The Last Airbender ● neljas kv 2006 Stranglehold ● neljas kv 2006 Exteel ● neljas kv 2006 Tomb Raider: 10th Anniversary Edition ● 2006 Crash Dummy vs. the evil D-Troit ● 2006 The Good, The Bad, And The Ugly ● 2006 Interview with a Made Man ● 2006 Demons of Mercy ● 2006 6GUN ● 2006</p> 	<p>Overlord ● suvi 2007 The Shadow of Aeni ● neljas kv 2007 Possession ● 2007 Alan Wake ● 2007 Gears Of Wars ● 2007 Alone in the Dark: Near Death ● 2007 Wild Summer ● teatamata Beowulf ● teatamata Gang War ● teatamata Freedom Fighters 2 ● teatamata Max Payne 3 ● teatamata 2 Days to Vegas ● teatamata Dealer: Chronic, Pills & Coke ● teatamata Antikiller ● teatamata</p> 	MÄRUL
<p>ParaWorld ● august 2006 Battlefront ● august 2006</p> 	<p>The Guild II ● sept 2006 Silent Heroes ● sept 2006 Stronghold Legends ● sept 2006 Maelstrom ● sept 2006 Caesar IV ● sept 2006 LMA Manager 2007 ● sept 2006 Genesis Rising: The Universal Crusade ● sept 2006 War Front: Turning Point ● sept 2006 Heroes of Annihilated Empires ● sept 2006 Faces of War ● sept 2006 Frontline Nation ● kolmas kv 2006 Company of Heroes ● kolmas kv 2006 Sparta: Ancient Wars ● kolmas kv 2006</p> 	<p>The Settlers II - 10th Anniversary ● sügis 2006 Age of Empires 3: The WarChiefs (lisapakett) ● neljas kv 2006 Sid Meier's Railroads! ● neljas kv 2006 Medieval 2: Total War ● neljas kv 2006 ANNO 3 ● neljas kv 2006 Trainz Railroad Simulator 2006 ● neljas kv 2006 Joint Task Force ● neljas kv 2006 Warhammer 40,000: Dawn of War - Dark Crusade (lisapakett) ● neljas kv 2006 Warhammer: Mark of Chaos ● neljas kv 2006 Star Wars Empire at War: Forces of Corruption (lisapakett) ● neljas kv 2006 Star Trek: Legacy ● neljas kv 2006 Desperate Housewives ● neljas kv 2006</p> 	<p>Europa Universalis III ● esimene kv 2007 Supreme Commander ● esimene kv 2007 Heart of Empire: Rome ● esimene kv 2007 Heavy Duty ● esimene kv 2007 Inhabited Island ● esimene kv 2007 UFO: Afterlight ● esimene kv 2007 Spore ● teine kv 2007 World in Conflict ● teine kv 2007 Command & Conquer 3 Tiberium Wars ● 2007 War Leaders: Clash of Nations ● 2007 Aggression: Europe 1914 ● 2007 Empire Above All ● 2007 Mythic Wars ● 2007 Society ● 2007 Galactic Civilizations II: Dark Avatar ● teatamata</p> 	STRATEGIA
<p>GTR 2 ● suvi 2006 Pac-Man World Rally ● suvi 2006</p> 		<p>Need for Speed Carbon ● nov 2006 Test Drive Unlimited ● neljas kv 2006 The Rock of Pariahs ● neljas kv 2006 Nitro Stunt Racing ● 2006</p> 	<p>SEGA Rally Revo ● 2007 Colin McRae: DIRT ● 2007 No Brakes: X Racing ● teatamata Xpand Rally Xtreme ● teatamata GTI Racing ● teatamata Grand Raid Offroad ● teatamata</p> 	KIHUTA
<p>Secret Files: Tunguska ● august 2006</p> 	<p>Undercover: Operation Wintersun ● sept 2006 Aura 2: The Sacred Rings ● sept 2006 Broken Sword: The Angel of Death ● suvi 2006 Destinies ● suvi 2006 Ankh: Heart of Osiris ● kolmas kv 2006 Tony Tough: A Rake's Progress ● kolmas kv 2006 Simon The Sorcerer 4 ● kolmas kv 2006</p> 	<p>Evidence: The Last Ritual ● okt 2006 Dead Reefs ● nov 2006 Eragon ● nov 2006 Happy Feet ● nov 2006 Agatha Christie: Murder on the Orient Express ● nov 2006 HCA - The Ugly Prince Duckling ● neljas kv 2006 Evil Days of Luckless John ● neljas kv 2006</p> 	<p>Arthur and the Minimoys ● jaan 2007 Jack Keane ● esimene kv 2007 Overclocked ● teine kv 2007 Sam Smed: Undercover Exposure ● 2007 Heavy Rain ● neljas kv 2008 Sinking Island ● teatamata Aquaria ● teatamata</p> 	SEIKLUS
<p>Dungeon Siege 2: Broken World ● suvi 2006</p> 	<p>Gothic III ● sept 2006 Darkstar One ● sept 2006 Mage Knight Apocalypse ● sept 2006 Loki ● sept 2006 Archlord ● kolmas kv 2006 Dungeon Runners ● kolmas kv 2006 Silver Fall ● kolmas kv 2006 Paradise City ● kolmas kv 2006 Grotesque ● kolmas kv 2006 Pirates of the Caribbean Online ● kolmas kv 2006</p> 	<p>Guild Wars Nightfall ● okt 2006 Hellgate: London ● okt 2006 Neverwinter Nights 2 ● okt 2006 EverQuest II: Echoes of Faydwer (lisapakett) ● 15. nov 2006 Marvel: Ultimate Alliance ● neljas kv 2006 4th Battalion ● neljas kv 2006 Two Worlds ● neljas kv 2006 Tabula Rasa ● neljas kv 2006 Battlelord ● neljas kv 2006 Gods and Heroes: Rome Rising ● neljas kv 2006 The Lord of the Rings Online: Shadows of Angmar ● neljas kv 2006 Ashes: Two Worlds Collide ● neljas kv 2006 Phantasy Star Universe ● neljas kv 2006 Grotesque: Heroes Hunted ● neljas kv 2006</p> 	<p>Age of Conan: Hyborian Adventures ● esimene kv 2007 SUN: Soul of the Ultimate Nation ● teine kv 2007 Hard to be a God ● teine kv 2007 The Witcher ● teine kv 2007 Elveon ● teine kv 2007 The Lord of the Rings: The White Council ● neljas kv 2007 Warhammer Online: Age of Reckoning ● neljas kv 2007 Extinction ● neljas kv 2007 Drakensang: The Dark Eye ● neljas kv 2007 Star Trek Online ● 2007 Fury ● 2007 Endless Saga ● 2007 Project T-BAR 3/4 ● 2007 All Points Bulletin ● 2007 Dragon Age ● 2007</p> 	ROLLIMÄNGUD
<p>Madden NFL 07 ● august 2006</p> 	<p>NHL 07 ● sept 2006 Snoopy vs. The Red Baron ● kolmas kv 2006</p> 	<p>Winning Eleven 6/Pro Evolution Soccer 2007 ● okt 2006 Tiger Woods PGA TOUR 07 ● okt 2006 Football Manager 2007 ● okt 2006 Rich & Beautiful ● sügis 2006 Bionicle Heroes ● sügis 2006 Microsoft Flight Sim X ● neljas kv 2006 Diver: Deep Water Adventures ● neljas kv 2006</p> 	<p>Freestyle Street Basketball ● esimene kv 2007 Bliss Island ● mai 2007 Monster Madness ● 2007 Codename Panzers 2 ● 2008 Panzer Elite Action - Dunes of War ● teatamata Warbirds 2006 ● teatamata USAF Pilot Training: Road to the ThunderBirds ● teatamata</p> 	MUU

ostujuht

Arvuti

Sven Vahar
Emaplaat

Arvuti uuendamisel tuleb ühel hetkel paratamatult aeg, kus selgub, et uute juppide lisamiseks on tarvis välja vahetada emaplaat. Uue emaplaadi valimisel tuleb lähtuda mitte ainult sellest, milliseid uusi asju sinna ühendada tahta, vaid ka sellest, millised olemasolevad asjad sellega koos peavad töötama.

Kas vana protsessor uue plaadiga sobib? Tõenäoliselt ei sobi. Aga videokaart? Kui sul on mõne aasta tagune AGP videokaart, siis tea, et uuematel emaplaatidel enam AGP-pesa ei ole. Kindlasti kontrolli järele. Kas vana mälu ka uue plaadiga töötab? Võimalik, et töötab, aga võimalik, et ei tööta. Kui töötab, siis kas uuel plaadil on mälupeasid piisavalt, et saaksid vana mälu üle

tösta? Kas kõik su kõvakettad ja plaadilugejad on võimalik ühendada uue emaplaadi külge? Kõige uuematel plaatidel kipub olema vaid üks IDE-kanal, mis on halb variant, et sinna korraga nii kõvaketast kui ka plaadilugejat ühendada.

Kindlasti kontrolli ka seda, kas uus emaplaat üldse sinu vanasse arvutikorpusesse sisse mahub või sobib. Korpuse sees võivad olla nurgad või vahetoed, mis teevad pisut laiema või pikema emaplaadi paigaldamise võimatuks. Isegi kui plaat ära mahub, võid avastada, et sinna ei mahu enam protsessori jahutusventilaator või ei ulatu kaablid õigesse kohta.

Emaplaadi ostmisel kehtib vanasõna „üheksa korda mõõda, üks kord lõika“ täiel määral.

Digifoto

Tõnis Hiiesalu
Odavad kaamerad

Digikaamerad võib laias laastus jagada kaheks: odavad kompaktkamerad (3000-4000 krooni) ja suurusjärgu võrra kallimad peegelkaamerad (alates 9000 kroonist). Enne kui asud kaamerat ostma, tuleks selgeks teha, mida sellega pildistada soovid. Kui oled harjunud automaatrežiimil pildistama, siis piisab täiesti kompaktkamerast.

Odava kompaktkameraga saab mugavalt ja kiirelt hakkama tavaolukordades – sel on piisavalt suumi, et pildistada ka pisut kaugemaid objekte. Pildid paistavad nii arvutiekraanilt kui paberile prindituna täiesti korralikud. Ja muidugi on fotokas väike ja mugav kaasas kanda.

Kui soovid pilte kasutada edasiseks töötamiseks, reklaammaterjalidena või lihtsalt teravamalt ja loomutruumalt hetke tabada, siis peaksid muretsema peegelkaamera. Enne kompaktkamera ostmist proovi kindlasti oma käega kaamera mugavust ja menüüde lihtsust. Kuus megapiksli

on täiesti piisav 21x30 cm piltide printimiseks. Perepiltide jaoks piisab 3x optilisest suumist. Digitaalne suum ei anna pildi kvaliteedile midagi juurde.

Aparaat võiks toetada mõnd laialtlevinud mälukaarti. Näiteks Secure Digital kaarti saab rakendada ka kaasaegsetes telerites, sülearvutites, DVD-mängijates ja isegi MP3-mängijates – mitu kärbest ühe hoobiga. Jälgida tasuks ka seda, kas arvuti tunneb fotoaparaadi ära lisakettena või peab installima mingisuguse tarkvara – esimesel juhul saab pilte vaadata kiirelt ja mugavalt suvalisest arvutist.

Soovitus: odava kaamera valimisel tuleks eeskätt proovida, kuidas ta käes istub ja kui lihtsad on tema menüüd, sest pildikvaliteet ja tehnilised näitajad on tuntud firmadel enamasti samal tasemel.

Mobiilside

Henrik Roonemaa
Kuidas telefon käes istub?

Oma tootetestides kasutame nii MP3-mängijate, kaamerate kui mobiiltelefonide kohta tihtipeale väljendit „istub hästi käes“. Või siis ei istu hästi käes. Paljud on meie käest küsinud, mida see tähendab ja kuidas sellest aru saada. Ja paljudele oleme ise soovitanud, et neid tooteid ostes mine poodi, võta see asi kätte ning vaata, kuidas istub.

Tihtipeale ei pöörata sellele tähelepanu, ent meie, kes me testime aastas kümneid ja kümneid eri vidinaid, võime puhta südamega kinnitada, et sellel, kuidas toode kätte võttes tundub, on väga palju tähtsust. Eriti mobiiltelefoni puhul, sest sellega tuleb sõrmede vahel igasuguseid akrobaatilisi trikke teha.

Levinumad probleemid, miks toode ei istu hästi kätte, on seotud kaaluasetuse ja nuppudega. Paljud klapi telefonid on tehtud nii, et kui sa klapi lahti teed, jääb sulle pihku väga õhuke klahvidega osa ning suurem ja raskem ekraaniga osa

sõidab peopesas ülespoole. Kui sa nüüd üritad ühe käega telefoni hoida ning samas telefoniraamatust nime otsida või sõnumit saata, avastad korraga, et raskem ekraaniga osa kallutab telefoni su peopesast välja ning halvemal juhul võib telefon lausa maha libiseda. Või leiad korraga, et kui sa telefoni peos hoiad, siis sõrmed enam klahvideni ei ulatu ja sõnumi saatmiseks on vaja kahte kätt. Sugugi haruldane pole ka avastus, et klahvid on su sõrmedele liiga väikesed ja sõnumeid tuleb toksida teise kätte nimetissõrme küüneotsaga.

Moraal on lihtne: ära osta sellist telefoni. Paljudel tol hommikul Tallinnas mööda Tondi tänavat sõitnud autojuhtidel on kindlasti siiani elavalt mees, kuidas ma roolis olles üritasin Nokia N-Gage'iga telefoniraamatust üht kontakti otsida ja talle helistada.

Internetipanga
kasutajale on meie
tellimiskeskond
kiireim, mugavaim ja
soodsaim viis heade
ajakirjade tellimiseks

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Helisev muusika

[?] Oskaksite palun mõnda helikaarti soovitada? Olen selle koha pealt kogematu ja peamine ostuargument on helikvaliteet. Hind võiks olla kuni 2200-2300 krooni. Praegu olen vaadanud peamiselt kahte kaarti: Creative Audigy 2 NX, 7.1, väline, 24bit, USB või Creative Soundblaster X-Fi Xtreme Music, 7.1, Retail. Et siis kas oleks mõttekam osta väline või sisene helikaart?

[d] Soundblaster X-Fi on uuema põlvkonna kaart ja seetõttu soovitan sul pigem see osta. Kui sa tahad kaarti ainult muusika kuulamiseks, siis proovi umbes 2600-kroonist M-Audio Audiophile USB-seadet. Kui aga mängid ja vaatad filme ning mitmekanaline heli on sulle tähtis, siis on Soundblaster kindlasti parem valik.

Kõvakettamured

[?] Kirjutan teile esimest korda, kuna pole enne aega leidnud. Teie ajakiri on väga hea abistaja arvutivaldkonnas. Olen läbi lugenud need kõik ja paljudes asjades targemaks ja osavamaks muutunud. Ei oleks uskunudki, et lõpuks endalgi üks keerulisem probleem tekib, millest ise enam jagu ei saa ning tuleb targemate käest abi küsida. Ostsin endale Seagate 160 GB kõvaketta, millel on SATA ots. Arvutis endas on praegu 80 GB ka Seagate ATA otsaga kõvaketas. Ühendasin kõvaketta arvutiga ära, aga arvuti ei võta seda kuidagi omaks. Ta ei näita, et kõvaketas oleks taga ega midagi. Kui tahan panna *install hardware*, siis ta installib midagi, aga mida, seda ma ei tea. Olen üritanud koos sõbraga erinevaid variante proovida, aga ükski pole õnnestunud. Loodan, et saate mind aidata. Ajakirjaga jätkake samas vaimus. Tauri

[d] Esimese asjana tuleks BIOS üle vaadata, sest tõenäoliselt on seal kuskil vaja midagi seadistada. Erinevaid emaplaate ja BIOSeid on kümneid ja et sa enda mudelit ei nimetanud, siis midagi täpsemalt öelda ei oska, kuid otsi kohta, kus on vaja SATA *enable*'da, mingisse sobivasse *mode*'sse määrata vms. Teine asi, mida kontrolli, kas su kõvaketas on SATA või SATA2 ja kumba neist su emaplaat toetab. Kui ketas on SATA2 ja emaplaat toetab SATA esimest versiooni, siis peab kõvaketta ümber seadistama. Olenevalt kettast, võib vaja olla *jumper*'i tõstmist või lausa tarkvaralist sekkumist.

Creative'i SoundBlaster X-Fi'd peetakse üksmeelselt maailma üheks parimaks helikaardiks.

„Need For Good Picture“ (originaal)

[?] Mul selline viga, et ostsin „Need For Speed Underground 2“ (originaali). Käivitades oli esimene kord pilt ilus - natuke sõitsin, siis äkki plöks ja mäng on aeglane ning kehva kvaliteediga. Mis ma tegema pean, demol sama viga, originaali esimesel käivitamisel tuli mingi tekst ette, selle salvestasin ning praegu saatan lisana koos selle kirjaga kaasa. Tahaks mängida normaalselt, aga ei tea, kuidas.

[d] Failis, mille kaasa panid, on ju vastus olemas. Sinu videokaardi draiverid on vanad. Tiri www.nvidia.com aadressilt uus sobiv videokaardidraiver, ja ka „Need for Speed Underground 2“ 1.2 veaparanduse allalaadimine ja installimine võib abiks olla. Kui pärast neid liigutusi mängusiseselt graafikaseadeid paika paned, pea meeles, et sul pole just kõige uuem arvuti. Seadetega leia kiiruse ja kvaliteedi parim kesktee.

Kuhu CD-seadmed surema lähevad?

[?] Mul on selline jama, et osadel CD-l on data failidega midagi viga. Näiteks kui installin mingit mängu, siis poole peal viskab ette veateate: *Data error (cycling redundancy check)*. Asi selles, et need failid on enim töötanud, aga nüüd järsku enam mitte. Kusjuures see viga esineb ainult CDdelt installides või faile kopeerides. Pealegi on mul füüsiliselt korralikud CDd, ma ei kriimusta ega määri neid. Palun öelge, kas seda probleemi saaks näiteks mingi programmi abil lahendada. Täna abi eest.

[d] Ei, su optiline lugeja hakkab üles ütleva. Võid proovida puhastusplaadiga seadet puhastada, kuid samas ka raha uue seadme ostuks koguda. Kui garantiiaeg, siis muidugi garantiisse.

Arvuti ja CD ei suhtle

[?] Mu arvuti ei tunne CDd ära. Kui lähen My Computerisse, on seal ainult floppiketas. Kui CD masinasse panin, siis ei juhtunud midagi ja kui mõnd mängu hakkas mängima, siis tuleb ette kiri, et süsteem ei leia CDd üles. Kõik juhtmed on ühendatud. [digi] tiim, palun aidake mu arvutit. Henrik

[d] Kas kõik kaablid on ka õigesti ühendatud? Pole IDE kaabel nt valepidi? Või äkki *jumper* kettaga konfliktis? Kontrolli

ISTOCKPHOTO

Data error'i puhul tasub alati järele vaadata, ega plaad viga saanud pole.

ka BIOSist, kas seade on lubatud. Kui kõik peaks õige olema, ühenda seade lahti ja ühenda uuesti. Proovi ka teise IDE kaabliga ja teises arvutis, kui võimalik. Kui miski ei aita, on seade katki.

Mängud jooksevad kokku

[?] Selline probleem, et pärast väikest mängimist kräshib mäng lihtsalt ekraanile... Proovin mängu uuesti käivitada, siis ei lähe enam tööle. Sedasi toimub enamike mängudega (CoD2; „Sin Episodes“; BF2; „Silkroad“ jne). Olen proovinud draivere ülelaskmisi (vanad muidugi enne maha lasknud), kuid see ei aidanud. Mida võiks veel proovida? Formatit iseenesest ei taha teha, kuna kettal on vajalikud asjad ja ei taha neist ilma jääda. Arvuti on AMD Athlon 64 3200+, Asus a8ne, 1 GB DDR, GeForce 7800GT ja Windows XP Professional Service Pack 2.

[d] Kas uued on kõik draiverid? Ka kiibistiku, emaplaadi, video ja heli? Direct X on uusim ka tõenäoliselt? Biosi uuendust võib proovida, kui ei aita, siis operatsioonisüsteem siiski uuesti panna. Kui ikka pole abi, siis nii uuel arvutil on kindlasti garantii ja tuleks rääkida müüjale, et masin pole stabiilne ja äkki on mõni raudvara osa vigane (mälu, videokaart, emaplaat...).

Aidake mänguarvuti koostamisel

[?] Oleks abi vaja arvuti täiustamisel uute juppidega. Kuna mängin palju, siis oleks vaja soovitada juppe, mis sobiks mängimiseks, aga ei oleks üle mõistuse kallid. Kirjutan arvuti konfiguratsiooni. **Protsessor - Intel Celeron D 331, RAM - 512 MB DDRAM, videokaart - Club 3D ATI Radeon 9250 128 MB DDR (64bit). Oleks vaja teada, mida selle arvuti juures muuta, et oleks võimalik jooksutada uuemaid mängu maksimumilähedase graafikaga. NB: tean, et protsessoriks sobib paremini mõni AMD mudel kui Intel Celeron.**

[d] Uus arvuti oleks kõige õigem lahendus, sest praegune arvuti on kontoriarvutile sarnane (nt Celeron ja ATI Radeon 9250 tõttu). Aga sellele arvutile: mälu peaks olema vähemalt kaks korda rohkem, kui mitte neli; protsessor mõni uuem Pentium 4, mis pesale sobib ja emaplaadiga töötab; videokaart nii kallis kui rahakott lubab, nt nVidia GeForce 7 seeriast.

Pilt tuleb pärast restarti

[?] Kui arvuti on vooluvõrgust väljas ja siis käima panna, ei tule esimese korraga monitorile pilti ette, tuleb teha restart ja alles siis tuleb ette. Videokaart on ATI Radeon 9250. Kui arvuti lihtsalt kinni panna (ja vooluvõrgust väljas pole), tuleb ilusti pilt ette.

[d] Sellist kummalist viga tuleb ette mõnikord, kui arvutijupid ei taha omavahel hästi kokku minna. Emaplaat, toiteplokk,

[KUU KÜSIMUS]

Margus kutsus kuradi välja

[?] Milliseid mängu saab Mac'iga mängida? Millised Linux'is? Millised mängud on laiformaadis? Mida tähendab ujukomajõudlus? PlayStation 3-l on see 2,18 teraflopsi. Margus

[d] Kummalised küsimused. Mac'i ja Linuxiga saab mängida neid mängu, mis neile operatsioonisüsteemidele tehtud (ega sa ometi ei taha nimekirja siia?). Laiformaadis saab mängida neid mängu, mis sobivat resolutsiooni toetavad. Neid on palju, üheks nimeks „Half-Life 2“. Sony PlayStation 3 teraflopsi kohta ei hakka midagi veel oletama, sest Sony viimase aja kahtlased teod ja kummalised kõlakad Cell protsessorite kohta sunnivad ootama konsooli väljatulekut ja alles siis uurima, mis välja tuli.

Mis aga puutub ujukomasse, siis palun väga. Peamine arvutus toimub masinas kahendarvude liitmise ja võrdlemise teel. Korrutamise on ju ka liitmine: $2 \times 3 = 3 + 3$, $3 \times 3 = 3 + 3 + 3$ jne. Keerukamad kombinatsioonid ongi sisesed käsud ja neid on täisarvudega sooritada oluliselt lihtsam kui murdarvudega. Lihtsaim murdudega töö on fikskoma (nagu taskukalkulaatoris, kas kaks kohta, neli kohta vms), aga toimingud „ujuvate“ komakohtadega on juba keerukamad, näiteks $0,5 \times 0,3 = 0,15$, kus mõlemal lähtearvul on üks komakoht, aga kui tahta täpset vastust, siis vastuses on juba kaks komakohta. Aga keerukamal juhul ja suuremal täpsusel muutub see oluliselt raskemaks kui täisarvude puhul. Nii teebki arvutis täisarvuprotsessor (*integer*) põhitoo. Keerukaks arvutuseks lisati hiljem matemaatika kaasprotsessor (*math co-processor*), näiteks ajaloos 286 ja 287 *co-processor*, samuti 386 ja 387. Alates 486st on *co-processor* juba kiipi integreeritud, koos L1 *cache*'iga. Hiljem integreeriti veel L2 *cache*, ja kaasajal muid spetsiaalseid elemente. Peamiseks jõudlusenäitajaks kaasajal ongi protsessori suutlikkus ujukomaoperatsioonide sooritada. Täisarvujõudlus väljendatakse lihtsamalt MIPS (*Million Interactions Per Second*). Ujukomasuutlikkust mõõdetakse MFLOPS (nüüd juba ka GFLOPS jne) ehk *Million Floating-Point Operations Per Second*. GPU ehk graafikaprotsessor on ka tegelikult spetsialiseeritud suure võimsusega ujukomaprotsessor. Kusjuures hetkel tipp GPU jõudlus on tipp-CPUde omast kaks kuni neli korda suurem. Ise küsisid.

mälu ja videokaart, keegi neist vahel „pidurdab“. Tihti aitab emaplaadi BIOSi uuendamine, mis võib parandada vidinate kokkusobivust. Mõnikord aga ei jää muud üle, kui arvutiosade vahetamisega kindlaks teha „nõrgim lüli“ ja see välja vahetada. Loodetavasti on arvuti garantiline ja seda tööd peab teostama müüja.

Lambamured

[?] Installisin [digi] plaadilt „ChampionSheep rally“. Käivitamisel on puudu fail nimega d3dx9_27.dll

[d] Installeeriv arvutisse DirectX 9 ka, mille saad www.microsoft.com saidilt.

[FILM]

Saar

● Teadlane on loonud kalli äri, kus kloonib rikkaid, et kui viimased vajavad endale mõnd kehaosa, saavad nad täpselt sobivad, uued ja värsked kohe asemele. See tähendab aga tihti kloonis suremist. Üks kloon uurib aga välja, et neile aetav jutt sellest, nagu Maa oleks elamiskõlbmatu ja nende koloonia päästetute elukoht ning nende ainus eesmärk on oodata minemist „saarele“, mis on ainus looduslik elukoht – paradiis – on mulla.

Ta põgeneb koos sõbrannaga, hakates võitlema projekti valgustkartvate külgede avalikustamise nimel, kannul jälitajad.

Lavastaja Michael Bay teeb tavaliselt häid filme. Kiired, palju mütsu ja kärtsu ning igast otsast kvaliteetsed. „Saar“ pole erinev. Suurepärase *soundtrack*, ahhetama panevad eriefektid, kiire loojutustamisega ja paljude oma osa eeskujulikult etendavate staaridega (Ewan McGregor, Scarlett Johansson, Djimon Hounsou, Sean Bean, Steve Buscemi, Michael Clarke Duncan). Väga hea ajaviide.

[d] LEHO LAHTVEE

[FILM]

Bandiiditarid

● Salma Hayek ja Penélope Cruz, kaks pruunisilmset lõunamaa verega lühikest kaunitari ei tohiks ühtegi meest külmaks jätta. Siin vesternis ei jätagi. Pahade meeste taguotsad ja närvid kütetakse kohe plahvatuslikult kuumaks. Miks? Sest suur New Yorgi pank läheb Mehhikosse väiksemaid panku ära ostma ja nende kaudu maomanikelt nende maad vägivaldselt ära võtma, et raudteed ehitada. Kui kahe neiu isad saavad kannatada, siis ühendavad rikka pankuri võsuke Sara ja vaese farmeri tütar Maria jõud ning hakkavad panku röövima. Nalja saab parajalt, nii et tasub vaadata.

Tegijatest väärivad veel nimetamist naisi aitav värskel krimiuurija Steve Zahn (kes Penélopega juba „Sahas“ mängis) ja duot treeniv kauboi Sam Shepard. Loo on kirjutanud austusväärsed Luc Besson ja Robert Mark Kamen.

[d] LEHO LAHTVEE

[PLAAT]

Zero 7 The Garden Atlantic

xxxx says: oi mis musa sa kuulad...

henrik says: ?

henrik says: zero 7

henrik says: ja selline reaktsioon?

xxxx says: ega sa armunud ei ole?

henrik says: sa mõtled lühiajaliselt või?

xxxx says: hihhiii

henrik says: ei ole, ühesõnaga

henrik says: lihtsalt hea plaat on

xxxx says: järelkult oled, kui sa nii küsid

xxxx says: zero 7

on hea tõepoolest

henrik says:

kui ma Airi või Morcheebat kuulaks, siis sa ju ei imestaks?

xxxx says: ei tea midagi

[RAAMAT]

Eesti korvpall portreed

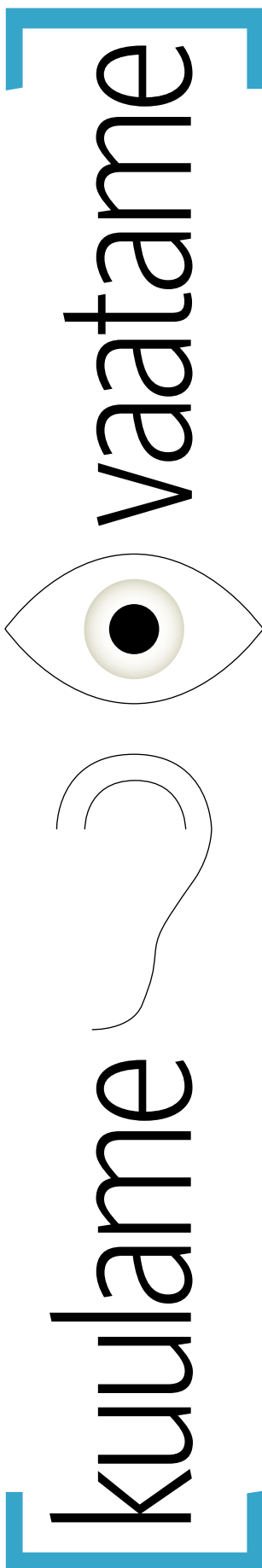
koostanud Vello Lään ja Märt Ibrus
(Eesti Korvpalliliit, 2006)

● Eesti Korvpalliliit on hakkama saanud tänuväärse tööga ning avaldanud raamatu „Eesti korvpalli portreed“. Tänuväärse seetõttu, et palju neid häid spordiraamatuid ikka ilmub, Apollo kodulehel pole isegi sellist otsingusõna/rubriiki nagu „Sport“. Väga kurb! Maailmas on ju spordiraamatud, eriti persoonilood väga populaarsed, meenutagem kas või meilgi 1970-1980ndail ilmunud raamatuid, mil kapsaks sai loetud nii Pele, Lasse Vireni kui ka paljude teiste elulood.

Raamatu on koostanud legendaarsed mehed – Vello Lään ja Märt Ibrus, kes ka ise selles raamatus sule pihku võtnud. Lisaks neile on lennukaid, huvitavaid, suisa põnevaid portreid maalinud Valter Heuer, Vello Lattik, Jaan Jürine, Andrus Nilk, Mihkel Tiks, Urmo Soonvald jt nimed, kes kindlasti on spordisõbrale tuttavad.

Valik Eesti korvpallilegendidest viib meid Heino Veskilast Martin Müürsepani, kokku 24 portreed. Nii on nende kaante vahele koondatud lugusid eestlastest, kes teinud ilma nii OMil, MMil, EMil kui ka N Liidu meistrivõistlustel. Ja on ju meie mees ka NBAs platsil käinud. Eesti rahvusspordialal on olnud palju tugevaid tegijaid ja kuna raamatu lehekülgede arv on piiratud, siis 22st tähest on lühemad kokkuvõtted.

[d] MARKO TIIDELEPP

Liitu

SAAD ULTRAVINGE MUUSIKATELEFONI!

Järelmaksu
sissemakse

0:-

Kliendihind 3510,-
Järelmaksu
osamakse
18 kuud x 195,-
**NOKIA
3250**

Järelmaksu
sissemakse

0:-

Kliendihind 1980,-
Järelmaksu
osamakse
18 kuud x 110,-
**NOKIA
6230i**

Järelmaksu
sissemakse

0:-

Kliendihind 1980,-
Järelmaksu
osamakse
18 kuud x 110,-
**NOKIA
6111**

Järelmaksu
sissemakse

0:-

Kliendihind 2520,-
Järelmaksu
osamakse
18 kuud x 140,-
**NOKIA
6125**

Järelmaksu
sissemakse

1490:-

Kliendihind 7790,-
Järelmaksu osamakse 18 kuud x 350,-
NOKIA N91-1

KINGITUSLIK

**2 PILETIT SUVE KUUMIMALE
KONTSERDILE - ULTRA GO LIVE!**

NOKIA
Connecting People

Võta number kaasa ja liitu kohe!

Telefoni hind kehtib tähtajalise lepingu sõlmi-misel Extra200,
Extra300 või Extra500 paketiiga.

Lisainfo ja kampaania reeglid: www.tele2.ee

TELE2
milleks maksta rohkem

TALLINN: Keskus Mustikas, Viru Keskus, Ülemiste Kaubanduskeskus, Vikarlaste Keskus, Kristiine Kaubanduskeskus, Rocca Al Mare Kaubanduskeskus PÄRNU: Port Arturi keskus, Papiniidu Kes-
kus TARTU: Tartu Lõunakeskus, Tartu Kaubamaja, Tartu Kaubahall, Eeden KÜRESSAARE: Tallinna 1 NARVA: Astri Kaubanduskeskus, Tallinna mnt 9 RAKVERE: Laada 41 VILJANDI: Centrum
Kaubanduskeskus HAAPSALU: Lihula 8 JÕHVI: Jõhvi Kaubanduskeskus SILLAMÄE: SK Market VÕRU: Võro Keskus PAIDE: Pärnu tn 6 RAPLA: Tallinna mnt 16 VALGA: Vabaduse 38 JÕGEVA: Suur
5 PÕLTSAMAA: Aia 1a OTEPÄÄ: Upuväljak 24 PÕLVA: Kesk 13 ELVA: Kesk 1

www.tele2.ee

3G ei ole tuhkagi odav!

● Tänapäeval osatakse kõike müüa. Selle tegevusega leitakse oma kaupadele ja teenustele tarbijaid. Kuidas seda õigustada? Näiteks müüakse ülikiiret 3G internetikaarti 2990 krooni eest. Reklaamtekst kubiseb sõnadest nagu „super“, „soodne“ ja „odav“. Seda erinevas esituses ja variandis. Kuid siiski, kas see vastab ka tegelikkuses tõele? 3G standard on siiski mobiilsidestandard. Meil aga tasustatakse andmete liigutamisi peamiselt andmehulga mahu järgi. Kui väidetavalt „odavat“ lahendust kasutada igapäevaselt sülearvutis, siis milleks on vaja lugeda e-kirju ülikiire 3G vahendusel? Muuks ju seda 3G standardit praktiliselt kasutada ei saa. Arvestades seda, et arvutis töötavad erinevad teenused, mis kasutavad sama võrguühendust, siis läheb see kõik kokku väga kalliks maksma. Antiviirusprogramm uuendab ennast, sageli mõni nuhkaraprogrammike koormab n-õ üliväikeste andmemahtudega liini, igapäevased MSNi külastused jne. Kui see ühendus on kiire, siis on see ka praktiliselt märkamatu, kui ühe päevaga laristatakse kingitud tasuta 30 MB maha. Aga kõik, mis läheb üle selle, muudab juba antud ühenduse tasuvuse suureks küsimärgiks. Mina näiteks nii rikas pole! Tarmo

[digi] vastus:

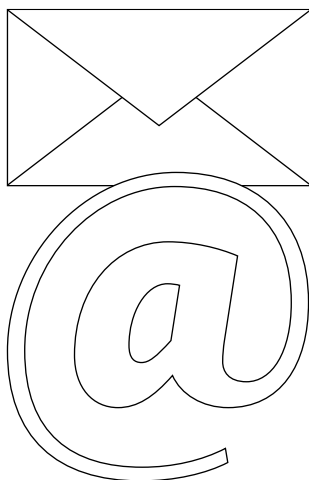
● Sul on õigus, Tarmo. Mobiilne andmeside on kõike muud kui odav ning isegi oleme kogunud seda, et kui arvutist ühendus üles võtta, käituvad paljud programmid ootamatult interneti sattudes nagu kevadel karjamaale lastud vasikad ja hullavad nii, mis jaksavad. Viirusetõrje ja Windows laevad uuendusi, MSN ja Skype vahetavad kontaktnimekirjade kohta infot ja nii edasi. Aga ega see päris nii pole, et 3G oleks ainult arvutiga internetis käimiseks. Üsna kindel on see, et mõne aasta pärast kasutad seda oma mobiiltelefoniga ilma, et sa ise arugi saaksid. Loed näiteks e-kirju, vaatad WAPist uudiseid, suhtled telefonis oleva MSN Messengeri kaudu sõpradega vms. Aga näiteks Suurbritannias juba räägitakse sellest, et hakata pakkuma üle 3G-võrgu kindla ja üsna väikese kuutasuga piiramatut internetiühendust. Võib-olla jõuab selline ennekuulmatus ka millalgi Eestisse.

Fotokatest oli super

● Alustan oma teist kirja kiidusõnadega. Juuni numbris ilmunud digifotoaparaatide test oli super – väga hea ostujuht tavakasutajale. Küsikski siit: kas tasub maksta testivõitja Canon A620 eest ~600 krooni rohkem kui Canon A610 eest, kui võit on vaid 2,1 MP resolutsioonis (7,1 MP vs 5 MP)? Ülejäänud näitajad on mõlemal aparatuuridel samad.

Teiseks võtaks sõna monitoride ülevaadete kohta pealt. Taas oli huvitav arvustus 19tollise Viewsonic laiekraani kohta, kuid mis üleüldiselt monitorialaste artiklite puhul silma jääb – tehnilistes andmetes pole märgitud diagonaali pik-

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

kust. Välja võib selle lugeda alles artikli keskelt!?

Kolmandana mainiks ära suure pauguga väljakuulutatud [digi] ajaveebi. Suureks imetuseks on esimene ja hetkel ka viimane postitus tehtud 19. mail, seega üle kuu aja tagasi. Kindlasti ootaks teie meeskonnalt aktiivsemat blogimist. Parimat soovides, Erkki

[digi] vastus:

● Megapikslid ei tee fotosid, pildistaja teeb. Aga A620 on siiski testivõitja ning nii suurte summade juures pole 600 krooni ka vast enam ilmatu suur vahe? Monitoride ja blogi koha pealt on sul õigus. Katsume end parandada.

Vastik väike piraat

● Ajakiri on vägev, midagi pole õelda. Lõpuks on siis meelelahutuslik nišš IT-maailmas täidetud, sest ega enne Suurt Pauku Eesti IT-maailmas mingeid arvestatavaid ajakirju ju polnud. Olid Arvutikasutaja ja Arvutimaailm, aga viimane muutus lõpupoole liiga akadeemiliseks. Ma suutsin ennast ainult „Mängumaailmast“ läbi lugeda, ülejäänud jutt oli minu jaoks tühipaljas sõnamulin, loed nagu hiina keelt...

Teie ajakirjale pole mitte kõige vähimatki ette heita, kõik on just nii, nagu peab olema! Võiksite laiemalt kirjutada näiteks mängust „Elder Scrolls IV: Oblivion“.

Milliga ma küll nõus ei ole, on see, et paistate kartvat piraatlust nagu vanakuri välku. See kajastus just eriti hästi üleviimases [digi] – vastus Joosepi küsimusele „Vice City“ kohta. Ei tea, kes mul keelab oma tarbeks sõbra CD-lt mängu kopeerida? Ega ma seda müügis ei kopeeri – andmeid võib ju ikka varundada, ega's siis CDd ja DVDd pole igavesed? Lugupidamisega, Margus

[digi] vastus:

● „Elder Scrolls IV: Oblivion“ on selles numbris täitsa olemas. Nii mahuka mängu ülevaatamiseks lihtsalt läks aega. Aga piraatluse kohalt vaidleme küll vastu. Esiteks, keelatakse küll niimoodi kopeerida. Ja teiseks: mida head on varguses? Loomulikult oleme tasuta tarkvara austajad, kuid tasuliste programmide hankimine tootjale maksmata on kurjast. Me anname endale muidugi aru, et üüratult palju meie lugejaid mängib piraatmänge ja kasutab piraattarkvara, aga ärge siis vähemasti oodake, et me ajakirja sellele takka kiidame ja veel õpetame, kust piraattarkvara leida ja kuidas seda kasutada. Eks.

Alguses ei saa vedama...

● Mina olin see inimene, kes ootas alati pikisilmi Arvutimaailma või Arvutikasutaja tulekut. Sai siis ükskord sõbraga nendest ajakirjadest räägitud ja tema soovitas mulle [digi]. Üldjuhul olin seda poes näinud, aga ei tundnud huvi uue ajakirja vastu. Sai siis ükskord asi ära ostetud ja kui esimene leht läbi loetud, ei saanud enam

pidama. Ja nii on nüüd kõigi numbritega. Loen algusest lõpuni absoluutselt kõik läbi, sest kirjutate nendest asjadest kuidagi ülilihtsalt ja seletate ka hästi ära. Ja see lihtsus panebki lugema. Ning ajakiri ei ole liiga paks ega ka liiga õhuke, vaid täpselt selline paras, et õhtuid sisustada. Igal juhul loodan, et jätkate samas vaimus. Parimate soovidega. Märts

[digi] ajab pööraseks

● Kuigi ma ei ole mingi suur kirjamees, otsustasin teile ikkagi kirjutada. Sellest ajast peale kui mul hakkas kodus [digi] käima, on mu päevad palju huvitavamad. Iga kuu ootan teie uut väljaannet nagu pöörane. Ärkan üles, küsin emalt, kas [digi] on tulnud? Ja kui ema vastab, ei ole, siis olen kurb, sest kui ajakiri tuleb, siis on päevas jälle midagi teha. Kolme-nelja tunniga saab [digi] põhjalikult läbi loetud.

Räägiks nüüd ajakirjast endast. Mulle kohutavalt meeldib rubriik „Järele proovitud“. See on nii hea. Annab väga hea hinnangu paljudele asjadele. Näiteks eelmises numbris oli seal Logitech Z-41 kõlarid. Enne mõtlesin, kas osta need kõlarid või mitte.

Ostsin ikkagi ära :). Väga nõus sellega, et muusika kuulamiseks see eriti ei kõlba. Aga sõjamängudeks (ise mängin „Wolfensteini“) kõlbab see väga hästi... Uskuge või ei, aga kui ma panin kõlarid põhja, ja mängisin parasjagu, kutsuti mu korterisse politsei :D. Selgitasin neile ära, milles asi oli, ja panin vaiksemalt edasi. Väga meeldis teie eelmises numbris olev supertest. Isegi mu ema lugese terve loo läbi. Ja ostis selle loo põhjal endale digika (Nikon Coolpix L101). Jätkake ikka samas vaimus. Väga tubliit tööd olete teinud. Keijo

Inimesed, tulge mõistusele

● Uskumatu, et mõni inimene soovib südasuvel oma arvuti videokaarti uuendada või süüa uut arvutit osta. Maarjamaal on vaid kolm sooja kuud, kus ei pea kasukat selga panema ja ometigi leidub inimesi, kes istuvad vabatahtlikult arvuti taga, hoolimata sellest, et väljas paistab päike. Tulge ometi mõistusele, teil on üheksa kuud aega arvutiga meelt lahutada. Praegu on paras aeg, et võtta MP3-mängija või iPod (vastavalt, mis kellelgi on), rannalina (omal valikul), [digi] ajakiri (number vastavalt maitsele, kuid mida uuem, seda parem) ja rannas päikese käes lesida. Kellel lesida ei meeldi, võib ka lihtsalt jalutama minna. Sellisel juhul võib rannalina koju jätta.

Lisaks sellele soovitatakse [digit] lugedes markerit käe kõrval hoida ja olulised tehnoloogilised uuendused, mida evida soovite, alla joonida ning teie soovitud arvutikomplekt, videokaart või muu selline on sügiseks kindlasti odavamaks läinud, aga senikaua nautige suve. Peeter

[KUU KIRI]

Gustav paneb asjad paika

● Teil on suurepärase ajakiri, pöörate tähelepanu igale vanusegrupile ja üritate erinevaid tooteid võimalikult objektiivselt hinnata. Ausalt öeldes ei oskagi öelda, miks mulle nii väga meeldib teie ajakirja lugeda. Muide, alati kui ostan uue [digi], siis lähen õhtul vanni, võtan [digi] kaasa, ja loen otsast otsani läbi (2006. aasta jaanuarinumber kukkus vette), kõik on nii huvitav! Loen teie ajakirja alates augustist. Mõtlesin, et võtan teid seal [digi] luubi alla.

Henrik Roonemaa – sul ikka jätkub tahtmist! Oskad hästi tuua paralleele („Ja, Xbox 360 töötab ka vanema teleriga, ent see oleks nagu Ferrariga kruusateel sõita.“). Ürita [digi] mootorit elus hoida!

Maris Sander – tänu sinule on nüüd ka tüdrukutel rohkem huvi [digit] lugeda! Sa oskad esile tuua kõige veidramad, naljakamad ja lahedad asjad! Tubli!

Henn Sarv – jouu Henn! :) Sinu artiklid võiksid pikemad olla! Lahe on lugeda, kuidas on arvuti ja kõik sellega seonduv aja jooksul arenenud.

Peeter Marvet – ekraaniviisorid on suurepärasead! Räägid muheda häälega ja samas ka pensionäridele arusaadavas keeles!

Leho Lahtvee – sinu mänguarvustused on erilised. Isegi kõige igavama mängu arvustust on lahe lugeda!

Rein Zobel – sa oled proff! Tundub, et oled terve igaviku arvutimänge mänginud! Märkad pisiasju, tood head küljed hästi esile!

Sven Vahar – tundub, et jagad väga hästi sülearvuteid! Kui järgmise aasta juunis selle ostan, loen raudselt sinu värsked arvustused läbi!

Kristjan Otsmann – tootekirjelduste lugemise lõpuks on väga selge pilt antud tootest – mis on hea, mis halb.

Hetkel on ajakiri väga hea, aga ei tasu loorberitele puhkama jääda, pange edasi! Gustav

[digi] vastus:

● No tore, nüüd võetakse juba nimeliselt ette ja tehakse selgeks, kes on kes. Aga Gustav ütleb kõigi kohta hästi ja positiivse alge eest sinu kirjas anname heldimusega sulle auhinnaks eelmises numbris välja lubatud Philipsi Skype-telefoni. Ühel hetkel kirjutame sinu enda kohta ka samasuguse hinnangu. Näiteks praegu me teame juba, et sa oled puhtustarmastav kobakäpp.

[JÄRGMINE KORD]

● Kõige toredam asi ajakirja tegemise juures on teilt kirju saada. Kohe nii tore, et järgmise kuu parima kirja autorile anname auhinnaks Philipsi veebikaamera!

Elle Riin

Oled Pärnu patrioot, eks?

Kunagi elasin küll Pärnus, nüüd olen Tallinnas.

Kumb siis on parem linn?

Ma ütleks, et Tallinn.

Kuidas nii? Tallinn, suvel parem?

Pärnu on ülerahvastatud, Tallinnas on lõbusam elu.

Mis arvad, kas Pärnu termomeetrid on kuumusele vastu pidanud?

Tegelikult ei teagi, pole Pärnu eluga kursis.

Kuumarabandus on üldiselt populaarne olemisviis?

Vahepeal läks asi ikka päris hulluks jah.

Kummast rohkem kahju on, tuleterjujatest põlevas metsas või pingviinidest loomaaias?

Tuleterjujatest on kindlasti kahju, rääkimata metsast.

Kuidas sina kuuma ihu jahutad?

Joon palju.

Rannas ka käid?

See suvi pole kordagi rannas käinud.

Suvi on tore küll, aga mis sügisel saab?

Elu läheb ikka edasi.

Kool, töö, mees ja lapsed?

Mees on täitsa olemas, kool ka. Lapsi veel ei ole.

Mida koolis õpid?

Inglise filoloogiat.

Miks see hea on?

Keeled on mulle alati meeldinud.

Aga miks mitte inseneriks, neid pidavat puudu olema?

No ma ei saa õppida midagi sellist, mis mulle ei meeldi.

Isegi mitte siis, kui selle abil saaks meestele koha kätte näidata?

Isegi mitte siis.

[ELLE RIIN]

Mobiiltelefon: Samsung E530

E-post: Kord päevas

SMS: Paar korda päevas

Muud vidinad: Isiklikke vidinaid polegi

Kasutan LG sülearvutit

PARIM HIND EESTIS!

Digikaamera Olympus FE-140

TASUTA kaasa nahkkott, akulaadija ja akud väärtuses 790.-

- resolutsioon 6,0MP
- 3 x optiline zoom
- 2,5" TFT LCD ekraan
- 20 pildistamisprogrammi
- eestikeelne menüü
- salvestab videot
- mälu 22MB
- kaal 130g.

Soodushind 2590.-
Tavahind: 2990.-

Digikaamera Olympus SP-320

7.1MP

TASUTA kaasa nahkkott, akulaadija ja akud väärtuses 790.-

- resolutsioon 7,1MP
- 3 x optiline zoom
- ergonomiline disain
- suur 6,4cm LCD ekraan
- salvestab videot heliga
- 25 pildistamisprogrammi
- mälu 25MB
- Super Macro 2cm
- ISO 64-800 tugi
- RAW formaadi tugi
- kiire USB 2.0 liides

Soodushind 2990.-
Tavahind: 4990.-

MP3-mängija SanDisk Sansa

- mängib MP3/WMA-d ja DRM WMA-d
- sissehitatud diktofon
- LCD ekraan
- kuni 19 tundi taasesitust
- kaal 20g
- USB 2.0 liides

512MB soodushind 690.-
Tavahind: 1050.-

1GB soodushind 890.-
Tavahind: 1550.-

2GB soodushind 1250.-
Tavahind: 2150.-

Arvutikomplekt "Leonardo"

Protsessor Intel Celeron D 310 (2,13GHz/256kB), emaplaat ASRock (Asus) P4i65G, Intel 865G kiibistik, operatiivmälu 256MB DDR, kõvaketas 80GB 7200rpm, integreeritud videokiirendi kuni 64MB, vaba AGP siin, 52x32x52 CD-kirjutaja, helikaart, 10/100Mbps võrgukaart, vaikne korpus ATX 350W, USB 2.0 ja audio pesad esipaneelil, klaviatuur, nullikuga optiline hiir, hiirematt.

Soodushind 2990.-
Tavahind: 3390.-

Monitor TFT 17" RoverScan Optima 170

- 1280x1024
- kontrastsus 500:1
- heledus 300cd/m2
- reageerimiskiirus 8ms
- vaatenuurk 160°
- vastab TCO99 standardile

Soodushind 2490.-
Tavahind: 2990.-

Acer TravelMate 2424NWXMi

Intel® Celeron® M protsessor 380, kiire 512MB DDR II mälu, 40GB kõvaketas, sisemine Double Layer DVD +/- kirjutaja seade, kuni 128MB integreeritud Intel Graphics Media Accelerator 900 videokiirendi, 14,1" CrystalBrite TFT WXGA ekraan 1280x800, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), 10/100Mbps võrgukaart, 56K, V.92 modem, helikaart, 3xUSB 2.0, 1xPCMCIA, 1xVGA, klaviatuur, Kensington Lock pesa, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal ainult 2,35kg.

Soodushind 9290.-
Tavahind: 9790.-

Kuumakse alates 327.-
0% sissemakse, periood 36 kuud

K - Arvutisalong
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E-R 10-18, L 10-15, Rocca al Mare Kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E-P 10-21, Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, Mustamäe tee 33, tel 6563445, E-R 10-18, L 10-15, Sõpruse pst 237/239, tel 6545385, E-R 10-18, L 10-15, Kaubanduskeskus Mustikas (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E-P 10-21, Torupilli Selver (Vesivärvaja 37) Tel 6766822, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; Sirkupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, Järve Kaubanduskeskus (Pämu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, Mustamäe tee 44a, tel 6559788, E-R 08-20 L-P 10-18; Tartu: Lõunakeskus (Ringtee 75), tel 7315543,

E-P 10-21; Lõunasaar (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; Küüni 2, tel. 7420027, E-L 9-19; Akadeemia 4, tel 7420027, E-R 10-18; Raatuse Kaubamaja (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; Tartu vana Kaubamaja (Ria tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; Viljandi: Männimäe Selver (Ria mnt 35), tel 4344977, E-P 10-21; UUS POOD! Valga: Valga Selver (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; Pärnu: Kaubanduskeskus Rimi (Papiiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; Kuresaare: Saare Selver (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; Rakvere: Ekspresspunkt (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Keskväijak 4), tel 3370291, E-R 10-19, L 10-16; Narva: Narva Centrum (Tallinna mnt 47), tel 3599773, E-R 10-19, L-P 10-17; Arklentuuri osakond: Mustamäe tee 44a, tel 6566998, 6566909, E-R 10-18; Hooldus: Mustamäe tee 44a, tel 6559554, E-R 08-20 L-P 10-18, Hooldusteenused: Artur Teesalu 5086202, Tarmo Toonpere 5116786; Veebipood: www.k-arvutisalong.ee; Tellid fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee

At the heart of the image

**See oli Sinu parima sõbra pulm.
Parima pildi oleksid saanud Nikoni uue D50 kaameraga,
mis jäädvustab 2.5 hetke sekundis.**

DIWA Plaatina auhind 2005
Parim Digitaalne Kaamera
DIWA Kuld auhind 2005
Edumeelseim Digitaalne Kaamera

D50 TABA HETKE

Elu kiirete sündmuste jäädvustamiseks vajad super-tundlikku abivalmis kaamerat nagu Nikoni uus D50 digitaalne SLR. Oma 0.2 sek. lühikese päästikuviivitusega ei jää 6.1 megapikselilise D50-ga õiged hetked tabamata. Saadaval kas musta või hõbedasena, lihtsalt kasutataval D-50-I on suure vastupidavusega aku ja vaikne AF-S Nikkori objektiiiv*
Leiad selle europe-nikon.com, aga ole kiire.

* Originaalne D50 objektiivikogu sisaldab uut väga kiiret ja vaikset AF-S DX 18-55/3.5-5.6G ED Nikkori objektiiivi

